

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (2232) 1992 GRUODIS-DECEMBER 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Nemalonūs klausimai

Išėivijos atoveikis Lietuvos įvykiams visada yra buvęs jautrus. Nuo komunistinio teroro į Vakarus pasitraukusi tautos dalis savo dvasia niekada neatitrūko nuo gimtojo krašto, kurio išsilaisvinimas iš okupacijos ir grįžimas į nepriklausomų valstybių šeimą buvo pats didžiausias per penkiasdešimt metų išgyventas džiaugsmas.

POJO, kaip ir buvo galima laukti, sekė nepriklausomybės įtvirtinimo rūpesčiai, įvairiais atliepiamais jaudinėjimais, kuri buvo pasiruošusi Lietuvai teikti pagalbą, kokia tik bus įmanoma ir reikalinga. Ta linkme buvo mobilizuotos gana didelės bendruomeninės veiklos pajėgos, įtraukiant į planus ir uždavinius plačiausius visuomenės sluoksnius. Ir dėl to nebuvo dviejų nuomonių — kiekvienas norėjo jaustis nors maža dalelyte prisidėjęs prie gimtojo krašto atstatymo. Šalia įprastos pagalbos giminėms bei draugams išsivystę platesnės apimtys organizuota veikla, išjudinusi masines įvairių gėrybių bei reikmenų siuntas, skatinusi profesines talkas ir verslininkų investicijas. Visa šitoji pagalba, gal net didėjančiu įsibėgavimu, nesutruko iki šių dienų. Mintis remti nepriklausomą Lietuvą nebuvo blaškoma ir nekėlė jokių atskirų klausimų. Pati Lietuva, išsilaisvinusi iš 50 metų trukusios komunistinės diktatūros, nuosekliai tą seniai lauktą pergalę vertinant, tebuvo matoma tik kaip antikomunistinė, jokių būdu nebeprileidžiant, kad kada nors laisvasis lietuvis savo krašte pasisakytų už grupę, per daugelį metų drausmingai vykdžiusią okupanto įsakymus savo tautiečius skriausti, niekinti, žaloti, tremti ir žudyti. Iki 1992 m. spalio 25-tosios, rodos, nebuvo jokių duomenų manyti, kad patriotinius įsitikinimus galima būtų lygiomis statyti su sotesnio gyvenimo rinkiminiais pažadais, rizikuojant net iškreipti nepriklausomybę.

DEJA, tai įvyko. Šitame sukrėtime, kurį kai kas laiko bereikalingu susijaudinimu, pradėjo skliti ligi šiolei negirdėtų siūlymų, kad krašto rėmimas turėtų būti sąlygojamas ir nebe toks „aklas“, koks buvo. Siūloma neberemti valdžios, nes ji — „kiauras maišas“. Tai viena. Kitas dalykas esą reikia žiūrėti, kokia ta valdžia. Negi antikomunistai išėiviai turėtų remti tuos, dėl kurių turėjo savo gimtąjį kraštą palikti? Tai skaudūs balsai, bet jie jau aidai visuose išėivijos telkiniuose. Svarstoma gana paini problema, kai valdžią jau reikia atskirti nuo tėvynės. Šituose plyšiuose kol kas siūloma tik viena išeitis — remti atskiras grupes, organizacijas, našlaičius, senelių prieglaudas, tikinčiųjų bendruomenes, žodžiu — tik tuos, kurie mus geriau supranta, ir mes juos; tik tuos, kuriems tikrai reikia pagalbos, kurie nestato sau pilių, palikę nuošaliai bendruosius reikalus. Atrodo, kad rėmimo peržiūrėjimas darosi nebeišvengiamas. Jau ir pastarųjų metų patirtis ne kartą kėlė nemalonių klausimų, į kuriuos atsakyti tenka aukų rinkėjams, net ne viską žinant, mėginti teisinti dalybų tikslumą, arba paneigti plintančius gandus apie neteisėtus pasisavinimus, kaip nors pridengtus grobstymus. Išėivijų aprenkti ir apipirkti kai kurie pirmieji išėivijos lankytojai parlamente balsavo išvien su komunistais. Todėl nesunku suprasti nusivylimą, vedantį į daug šaltesnę laikyseną pagalbos vajuose. *Atsimintina betgi, kad tie šiandieniniai nemalonūs klausimai yra laikini, kaip laikinos yra visos renkamos valdžios. Č.S.*

KANADOS ĮVYKIAI

Vadus pakeis moterys?

Kanados konstitucijos reformų atmetimas spalio 26 d. referendume atnešė politinę krizę jį rėmėjams vyriausybę ir opozicinių partijų vadams. Skaudžiausiai buvo paliestas Kanados ministras pirmininkas B. Mulroney, o su juo ir opozicinių partijų vadai: liberalų — Jean Chretien, NDP socialistų — Audrey MacLaughlin. Jiems teko atsakyti Kvebeko įjungimo Kanados konstitucijai ir grįžti ekonominėn realybėn su neišsprendžiamu nedarbo problemom, krintančia dolerio verte, artėjančiais parlamento rinkimais.

Gallupo instituto lapkričio 19 d. paskelbti viešosios nuomonės tyrimų duomenys neatnešė esminių pasikeitimų, nors jie atlikti lapkričio 11-16 d.d., kai kanadiečiai jau buvo spėję atvėsti po referendumo. Ir vėl su 47% apsisprendusių rėmėjų pirmoje vietoje buvo įsitvirtinusi J. Chretienio liberalų partija, antroje vietoje su 22% palikusi B. Mulronio progresyviuosius konservatorius. Prieš referendumą turėtas liberalų populiarumas padidėjo 3%, konservatorių išliko nepasikeitęs.

Trečioji vieta vėl teko socialistinei Naujųjų demokratų partijai, ketvirtoji — debiutuojančiai Reformų partijai. Pastarosios vadą Preston Manning nepatenkintas 11% surinktų rėmėjų. Mat

nuolaidų Kvebekui priešais, už tai susilaukęs tik 2% daugiau balsų. Nesidžiaugia ir NDP socialistė A. McLaughlin, sumąžiusi skaičių nuo turėtų 18% mažesni iki 14%. Tai yra mažiausias rėmėjų skaičius pastarųjų aštuonerių metų laikotarpyje.

Problema kanadiečiams sudaro nusivylimas visais pagrindinių Kanados partijų vadais. Populiarumą yra praradęs dukart iš eilės parlamento rinkimus su konservatoriais laimėjęs ministras pirmininkas B. Mulroney, po antrųjų 1988 m. rinkimų valdžioje išbuvęs jau ketverių, juos gali atidėti iki vėlyvo 1993 m. rudens. Jis dabar pertvarko finansinius planus, tikėdamasis sulaukti ekonominio Kanados atkūrimo. Nei jam, nei J. Chretieniui pakeisti, atrodo, nėra laiko ir tinkamų kandidatų, kuriais būtų patenkinti rinkėjai.

Tos dvi partijos ir jų vadai, matyt, vėl susitiks pagrindinėje kovoje Kanados parlamento rinkimuose 1993 m. Jų data tebėra neaiški. Ministras pirmininkas B. Mulroney, po antrųjų 1988 m. rinkimų valdžioje išbuvęs jau ketverių, juos gali atidėti iki vėlyvo 1993 m. rudens. Jis dabar pertvarko finansinius planus, tikėdamasis sulaukti ekonominio Kanados atkūrimo. Nei jam, nei J. Chretieniui pakeisti, atrodo, nėra laiko ir tinkamų kandidatų, kuriais būtų patenkinti rinkėjai.

Vaidžiai iš metinio Baltiečių vakaro Kanados parlamente Otavoje 1992 m. lapkričio 24 d. Pirmoje eilėje iš viršaus: D. GARBALIAUSKIENE, R. PIEČAITIENĖ, gen. Lietuvos konsulas H. LAPAS, V. PIEČAITIS, KLB krašto valdybos pirm. A. VAIČIŪNAS, J. KRISTOLAITIS, LUBOR ZINK, N.N., J. V. DANYŠ, antroje eilėje: I. VEBRIENĖ, D. GARBALIAUSKIENE, ministras M. WILSON, D. GRUODIENĖ, G. ABROMAITIENĖ, J. ABROMAITIS, N.N. ir N.N.; trečioje eilėje: kun. J. STASKUS, R. PIEČAITIENĖ, V. AUŠROTAS, I. GIEDRIKIENĖ, D. GIEDRIKAS, J. ŠIAUČIULIS, kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM

Baltiečiai Kanados parlamento rūmuose

Tradicionis baltiečių vakaras, kuriame gausiai dalyvavo baltiečių veikėjai, bet mažiau buvo parlamento bei vyriausybės narių ir svečių

Šiais metais, panašiai kaip ir pernai, Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose buvo be vakarienos, pasitenkinant stoviniavimu, gėrimų gurkšnojimu ir šnekučiavimu. Tam vakarui šiais metais buvo parinkta lapkričio 24 diena. Oficialiajai daliai vadovavo otavietė Rūta Danaitytė anglų ir prancūzų kalbomis.

Įžanginės kalbos

Pirmiausia susirinkusius sveikino ir įžanginį žodį tarė latvis šių metų Kanados baltiečių federacijos pirmininkas Viesturs Zariņš. Jis nurodė, kad tai esąs jau dvidešimtis vakaras, kai susirenka estų, latvių ir lietuvių kilmės kanadiečiai pabendrauti su Kanados senatoriais bei parlamentarais ir aptarti Baltijos šalims svarbių reikalų. Jis padėkojo už dabartines Kanados valdžios pastangas kuo greitesniam rusų kariuomenės išvedimo iš Baltijos šalių reikalui.

Paskui kalbėjo parlamentaras John Reiner, 1992 m. birželio mėnesį tapęs Kanados parlamentinės grupės Baltijos kraštams pirmininku. Jis nurodė, kaip Kanados vyriausybė

NDP socialistų veteranas Douglas Fisher, pasitraukęs iš politikos ir tapęs žurnalistu, naujų vadų klausimą svarsto dienraštyje „The Toronto Sun“ lapkričio 20 d. Pasak jo, ir konservatoriai, ir liberalai dabar jau yra linkę savo vyrus vadus pakeisti moterimis. Pirmiausia su tokia galimybe gali susidurti konservatoriai, jeigu vengdamas beveik garantuoto pralaimėjimo pavarasį atsiųstą B. Mulroney. Tokiu atveju rimta kandidatė taptų (Nukelta į 2-rą psl.)

bė atakliai spaudžianti Rusiją išvesti savo kariuomenę iš Baltijos kraštų ir skatinanti neįjungti to išvedimo su jokiais kitais reikalavimais bei sąlygomis. Jis supranta kaip sunku Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms tartis su Rusija, nes ir pats atsimušęs į propagandos sieną Rusijos ambasadoje Otavoje. Kodėl ten dar tebetęsiama sovietinė taktika jam paaiškėjo, kai jis pasiūlė rėmę ir gautą iš ambasados naujai atspausdintą kortelę, kurioje pažymėta, jog tai Rusijos ambasada, bet po užrašu — emblema su kiju ir pjautuvu.

Ministerio žodis

Pagrindinę vakaro kalbą pasakė Baltiečių vakaro parlamento rūmuose kopirmininkas, Kanados pramonės, mokslų, technologijos ir tarptautinės prekybos ministras Michael Wilson. Pirmiausia jis pranešė, kad antrasis kopirmininkas sen. Stanley Haidasz negalės ši vakarą dalyvauti, nes serga. Jis pasidžiaugė gavęs šio vakaro progą laišką iš Estijos premjero Mark Laar. Tame laiške premjeras dėkojo Kanadai už ilgus metus trukusią pastovią Kanados laikyseną, nepripažįstant Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Jis reikšias padėką dabartinei Kanados valdžiai, kad šių kraštų nepriklausomybę greitai pripažino ir kad spaudžia Rusiją kuo greičiau savo kariuomenę išvesti iš Baltijos kraštų.

Baigęs atpasakoti to laiško turinį, min. Wilsonas prisiminė kaip su džiaugsmu 1991 m. baltiečiai pasitiko visų kraštų diplomatinių jų nepriklausomybės pripažinimą. Jis pats tais metais buvęs siųstas į Baltijos

kraštus atstatyti Kanados diplomatinių santykių. Diplomatinį ryšį atstatymas buvęs lengvas, tačiau kur kas sunkiau atstatyti nuniokotą tų kraštų ūkį ir ekonomiką. Kuras esanti ypatingai didelė problema visiems trims kraštams.

Vis dėlto demokratija įtvirtinama. Tik neseniai vykę rinkimai Estijoje ir Lietuvoje tai akivaizdžiai liudija. Ateinančiais metais tokie rinkimai vyksia Latvijoje. Esą džiugu, kad visos trys šalys stengiasi kuo geresnes ekonomines sistemas savo kraštuose įvesti. Estai jau turį savo valiutą, latviai ir lietuviai taipgi greitai įsivesią savuosius pinigus.

Kanados ambasadų įstaigos jau atidarytos visuose Baltijos kraštuose. Dabar Kanada plečianti su jais įvairius ekonominius ryšius. Labai svarbi esanti tiem kraštams tinkama ūkio reforma. Kanados valdžia siūnia pagalbon ir Baltijos kraštus pensijos išėjusius savo įvairių sričių specialistus. Taipgi Kanados technikos mokyklos įsijungusios ir Baltijos kraštams pagalbos teikimo vaju ir apmoko savose mokyklose tų kraštų specialistus.

Rusų kariuomenės buvimas Baltijos kraštuose dar tebesantis raktis, kuri neduodanti ramybės Kanados vyriausybei. Kanadą ypatingai sujaudinęs Jelcino pareiškimas, jog sustabdomas rusų kariuomenės išvedimas kuriam laikui iš Baltijos kraštų ir kad tas išvedimas bandomas jungti su įvairiais kitais rusų reikalavimais. Kanada suprantanti, kad daug įvairių sunkumų turi dabartinės Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės, tačiau norinti, kad tų sunkumų vardan nenukentėtų kraštuose esančios etninės mažumos.

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Premjeras A. Abišala surengė atsisveikinimo vakaronę. Į ją susirinko daug žmonių. „Politiniai veikėjai keičiasi, o valstybės tarnautojai lieka. Jie turi toliau vykdyti nustatytą politiką“, pasakė premjeras.

„Baltijos saugumas: naujas kontekstas“. Taip pavadinta speciali rezoliucija buvo priimta 38-ojoje Šiaurės Atlanto sąjungos sesijoje, kuri vyko Belgijoje. Lietuvos ir Rusijos susitarimus dėl kariuomenės išvedimo ŠAS laiko tarptautinėmis sutartimis; tai istorinis Baltijos šalių laimėjimas. Lietuvos delegacijai vadovavo specialųjų misijų ambasadorius Č. Stankevičius.

Lapkričio 23-ioji — Lietuvos kariuomenės diena. Ta proga sekmadienį Šv. Kazimiero šventovėje buvo aukojamos Mišios, Katedros aikštėje įvyko iškilminga kariuomenės rikiuotė, kur ją pasveikino premjeras A. Abišala, krašto apsaugos ministras A. Butkevičius; Antakalnio kapinėse ant žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę karių kapų padėta gėlių. (Dabar KAM dirba 6508 žmonės; A. Butkevičiaus teigimu, jos išlaidų iš valstybės biudžeto reikėtų skirti 8,5%).

Vilniuje prie namo Tauro gatvėje 10 nr., kur gyveno trys mūsų literatūros klasikai — Vincas Krėvė (1940-1944), Vincas Mykolaitis-Putinas (1944-1967), Balys Sruoga (1940-1947), jų atminimui atidengtos skulpt. Antano Žukausko paruoštos memorialinės lentos. Iškilmes pradėjo min. D. Kuolys. Apie klasikus įnašą į mūsų kultūrą kalbėjo Just. Marcinkevičius, kūrėją skaitė Laimonas Norika.

Lietuvių išėivija iš Rytų ir Vakarų. Vilniuje įvyko Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimas, kuriame susirinko Latvijos, Ukrainos, Rusijos, Moldovos, Lenkijos, Maskvos,

Tomsco, Murmansko, Taškeno lietuvių atstovai. Dalyvavo ir PLB valdybos pirmininkas B. Nainys, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas P. Mickus, PLB atstovas Lietuvoje P. Lukoševičius, Kultūros ir švietimo ministerijos ryšių su tautiečiais skyriaus vadovas A. Antanaitis. Aptarti Rytų ir Vakarų išėivijos reikalai.

Išrinkta seimo atstovų: LDDP — 73, Sąjūdžio koalicijos — 30, Krikščionių demokratų partijos, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Demokratų partijos — 18, Socialdemokratų partijos — 8, Lenkų sąjungos — 4, Lietuvių tautininkų sąjungos, Nepriklausomybės partijos — 4, Centro judėjimo — 2, Krikščionių demokratų sąjungos ir LTS „Jaunosios Lietuvos“ — 1, pats iškėlęs save — 1.

Darba pradėjo Lietuvos respublikos seimas. Seimo pirmininku išrinktas Algirdas Brazauskas. (Pasiūlė seimo narys J. Kubilius, už kandidatą balsavo 81; LDDP narių seime — 73).

„Tai nėra sugrįžimas į komunistinę“ — tokiu pavadinimu lenkų laikraštis „Trybuna“ aptašakojo kardinolo Vincento Sladkevičiaus interviu italų spaudai. Anot kardinolo, „nežinome, kokia bus naujos vyriausybės politika, tačiau tikrai ji nebus nukreipta prieš Bažnyčią. Jo teigimu, „LDDP dabar greičiau primena Anglijos darbiečių partiją, negu senąją komunistų partiją“.

Geriausiais Europoje 1991-ųjų metų dokumentinis filmas. Tai A. Stonio „Neregij žemė“, Berlyne laimėjusi Europos akademijos prizą „Feliksas“, kuris bus įteiktas „už intensyvią kinu juostos kalbą, bekompromisinę režisieriaus koncepciją ir poetinę dimensiją“. Į konkurso baigmę jaunųjų kategorijoje pateko taip pat vaidybinis Sarūno Barto filmas „Trys dienos“. Genovaitė Gustaitė

Min. M. Wilson pripažino, kad visuose trijuose kraštuose šiuo metu ekonominis lygis gerokai smukęs, tačiau tai esąs vienintelis kelias į sveiką ir geresnę ekonominę ateitį. Žinoma, ateities ekonominė situacija esanti neįmanoma be didelių pastangų ir darbo, į kurį tinkamiausiai galį įsijungti baltų kilmės kanadiečiai.

Po kalbos min. Wilsonui buvo įteikta dovana — anglų kalbon išversta Estijos premjero parašytoji knyga.

Oficialiąją dalį užbaigė vakaro pranešėja Rūta Danaitytė, padėkodama visą vakarą tyliai grojusiam orkestrui ir austrems šeiminkėms už užkandžius.

Pastabos

Reikia pasakyti, kad šiais metais Baltiečių vakaras nebu-

vo toks puikus kaip anksčiau. Susirinko daug mažiau parlamentarų ir senatorių. Be to, jų nebuvo galima ir atpažinti bei atskirti nuo lietuvių, latvių ir estų. Visa tai lėmė naujasis vakaro formatas: užkandžiavimas ir gurkšnojimas stoviniuojant. Toks formatas labai tiko pernai, kai buvo pakilus atgausiosios nepriklausomybės laikotarpis, ir visi parlamentarai, senatoriai ir įvairių kraštų diplomatai veržėsi dalyvauti, tačiau dabar vėl reikėtų grįžti prie ankstesnio formato — vakarienos prieš stalą. Toks vakaro pobūdis įgalina visų dalyvaujančių parlamentarų, senatorių ir diplomatų atpažinimą bei jų įvertinimą. Taipgi toks formatas ir meninė programa teikia vakarui tinkamą orumą, kurio šiais metais buvo pasigėsta. J. S.

Šiame numeryje:

Nemalonūs klausimai

Laikinos yra visos renkamos valdžios

Baltiečiai Kanados parlamento rūmuose

Tradicionis baltiečių vakaras Otavoje

Vokiečių kunigas — Lietuvos rėmėjas

Kun. H. F. Fischer parūpino stambias siuntas vaistų

Požiūris į emigraciją iš tėvynės

Reikėtų branginti ypač mažas tautas

Slaptosios spauštuvės sovietmečiu Lietuvoje

Naujųjų laikų knygnešystė

Su studentais Vilniaus universitete

Darbas su anglų kalbos studentais

„Laisvės niekas nežadėjo“

Slaptosios žvalgybos karininko atsiminimai

Lietuviški pėdsakai Apeninuose

Istorikės kelinė iš Vilniaus Italijon

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

teisingumo ministrė Kim Campbell, o jos varžovė galėtų būti užsienio reikalų ministrė Barbara McDougall.

J. Chretienas liberalams vadovaus parlamento rinkimuose, bet gali pasitraukti po rinkimų, ypač jei paaiškėtų jo didelis nepopuliarumas Kvebeko provincijoje ir gal net asmeninis pralaimėjimas. Jo vieton jau taikosi gerokai sušvelnėjusi ir savo karštą būdą sutramdžiusi hamiltonietė Sheila Copps, iš Ontario parlamento Toronte persikėlusi Kanados parlamentan Otavoje. Jos pagrininis varžovas – angliškai ir prancūziškai laisvai kalbantį Paul Martin, žymaus liberalų politiko sūnus.

Pirmieji moterį savo vade išsirinko Kanados NDP socialistai. Pasitraukiantį E. Broadbentą pakeitė parlamento atstovė Audrey McLaughlin, su kuria partijos populiarumas dabar yra nukritęs iki 14%. D. Fisheris pranašauja, kad ji atsisistatys po sekančių parlamento rinkimų. Jo nuomone, NDP socialistai tada galės ištaisyti padarytą klaidą. Esą jie, sujudinti E. Broadbento pasitaikymo, išrinko ne tą moterį. Pasak žurnalistu tapusio NDP socialistu veterano D. Fisherio, tada buvo užmiršta Lynn Hunter, aukštesnio išsilavinimo geresnė kalbėtoja.

Dienraštis "The Globe and Mail" savo vedamajame lapkričio 20 d. paaiškina kanadiečiams, kodėl Kanados NDP socialistų populiarumas su vade A. McLaughlin nukrito iki 14%. Ji laimėjimo atveju žada atšaukti JAV ir Kanados laisvos prekybos sutartį ir dėl jos pradėti naujas derybas, padarydama daug žalos jau investuotam kapitalui. A. McLaughlin taipgi atsisakytų GST prekių ir paslaugų mokesčio, prarasdama apie 18 milijonų dolerių, mažinančių metinius deficitus. Pasak dienraščio, nelogiškas yra ir kitas jos pasiūlymas, susietas su Kanados dolerio nuvertinimu ir paskolų palūkanų sumažinimu. Kas tada skolinis pinigus Kanadai, žinodamas, kad su doleriu kris ir jo investicijų vertė?

A. McLaughlin taipgi kalba apie viešuosius darbus – kelių tiesimą, kanalizacijos pravedimą, namų statybą, nepaaiškindama, iš kur bus gauta lėšų. Ji netgi žada didinti biudžetinius deficitus, matyt, tikėdamasi, kad dėl to bus laimingi pinigų skolintojai. "The Globe and Mail" vedamasis baigiamas kandžia pastaba. Jo autorius nesistebi, kad dėl tokios politikos 86% kanadiečių atsisako remti Kanados NDP socialistus. Esą stebėtis tenka, kad A. McLaughlin ir jos socialistinė partija vis dėlto turi 14% rėmėjų. V. Kst.

A+

MAGDALENAI ZENKEVIČIENEI

mirus,

klubo narį sūnų JUOŽĄ ir visus šeimos narius
nuoširdžiai užjaučiame –

Medžiotojų ir žūklojų klubas "Tauras"

A+

MAGDALENAI ZENKEVIČIENEI

mirus,

sūnų JUOŽĄ, jo šeimą, gimines bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame –

E. P. Ališauskai

Z. J. Klevinai

B. J. Akelaičiai

A. S. Petraičiai

J. A. Vanagai

PADĖKA

Mūsų brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

A.a. VYTAUTUI MAČIKŪNUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. Kęstučiui Butkui, OFM, už maldas laidotuvių namuose, gedulines Mišias, atnauštas Šv. Jono šventovėje, bei palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame karsto nešėjams ir visiems asmenims, padėjusiems mums šiuo sunkiu laiku, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškiusiems užuojautas raštu bei žodžiu. Ačiū taip gausiai aukojusiems Vėžio draugijai (Canadian Cancer Society) ir Kanados lietuvių fondui bei Lietuvos Pagalbos vajui. Ypačiai dėkinga broliui ir jo žmonai iš Vankuverio, BC ir seseriai iš Otavos, Ont., kurie labai rūpestingai ir nuoširdžiai prižiūrėjo a.a. Vytautą ligoninėje.

Jūsų visų moralinė parama ir nuosirdumas liks mūsų širdyse.

Nuliūdę – žmona Irena, sūnus Marius, dukros – Rima, Silvija, žentas dr. Thomas-Lay vaikaičiai – Jennifer, Stephanie, Adrian

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Pirmasis seimo posėdis

Lapkričio 25 d. Vilniuje, kaip skelbia ELTOS žinios, įvyko pirmasis Lietuvos respublikos seimo posėdis. Pagal Lietuvos konstituciją pirmą posėdį pradėjo amžiumi vyriausias seimo narys Juozas Bulovas, 83 metų amžiaus.

Posėdyje dalyvavo vyriausybės nariai, užsienio valstybių ambasadoriai, generaliniai konsulai, laikinieji reikalų patikėtiniai, Lietuvos Bažnyčių hierarchai, savivaldybių vadovai, politinių partijų, visuomeninių organizacijų, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai.

Seimo narys Algirdas Patackas padėkojo Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui, pavadindamas jį Lietuvos laisvės kovų riteriu. V. Landsbergiui ir jo vadovautai nepriklausomos Lietuvos vadovybei taip pat dėkojo PLB valdybos pirm. Br. Nainys.

I seimo pirmininko postą A. Brazauską pasiūlė seimo narys J. Kubilius, o socialdemokratų vardu N. Medvedevas pasiūlė A. Sakalą. Už pirmąjį balsavo 81 seimo narys, o už antrąjį – 7. Seimo pirmininkas A. Brazauskas eis prezidento pareigas, kol bus išrinktas prezidentas kitų metų pradžioje. Seimo pirmininko pavaduotojų išrinktas Č. Juršėnas. Jis laikinai eis parlamento pirmininko pareigas.

Seimo pareiškimas

ELTOS žiniomis, naujai išrinktas Lietuvos seimas skelbia:

"Vykdymas Lietuvos piliečių valią, Lietuvos Respublikos seimas pareiškia:

Lietuva nenukrypdoma tęs nepriklausomos valstybės įtvirtinimą ir demokratijos plėtojimą, toliau kurs pilietinę visuomenę ir rinkos ekonomiką, visapusiškai skatins savo piliečių privačią iniciatyvą ir užsienio investicijas.

Naujai išrinktas Lietuvos Respublikos seimas sieks užtikrinti valstybės tarptautinės politikos tęstinumą, tarpvalstybinių ir kitų tarptautinių sutarčių vykdymą, atkurti daugiašalių ryšių su Jungtinių tautų organizacija, NATO ir Europos Bendrija, Europos Taryba, šiaurės šalių ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis plėtojimą.

Lietuva palaikys ir plėtos visapusiškus ryšius su bendro istorinio likimo valstybėmis – Estija ir Latvija – per jau veikiančias Baltijos šalių Tarparlamentinę Asamblėją ir Baltijos Valstybių Tarybą, taip pat per kitas, tarp jų ir nevalstybines, organizacijas.

Lietuva toliau plėtos santykius su visomis šalimis, jų valstybinėmis ir nevalstybinėmis organizacijomis. Tikimės, kad tokių mūsų politiką užtikrinant valstybės saugumą, plečiant ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą parems viso pasaulio valstybės."

Frakcijos

Lapkričio 26 d. Lietuvos seime buvo paskelbtas 5-kių frakcijų sudarymas: demokratinės darbo partijos, Sąjūdžio, Piliečių chartijos, socialdemokratų ir krikščionių demokratų.

Piliečių chartijos frakcijos deklaraciją pasirašė 10 seimo narių – tikrai privačios nuosavybės įtvirtinimas bei teisinė apsauga gali išlaikinti žmogaus iniciatyvą ir kūrybines galias. Tradicinės vertybės turi tapti pagrindu, kuriant modernios Lietuvos viziiją. Frakcijos pirmininkas – S. Šaltenis, pavaduotoja – V. Aleknaite-Abramkienė.

Dešimt krikščionių demokratų frakcijos narių paskelbė, kad juos vienija krikščioniškos vertybės ir dorovinės nuostatos. Frakcijos pirmininkas – P. Katilius, pavaduotojas – A. Saudargas.

Dvidešimt narių susijungė į Sąjūdžio frakciją. Jie pareiškė konstruktyviai dirbsi seime. Frakcija būdama kritiška sau, gerbsianti nuomonių įvairovę. Frakcijos pirmininkas – A. Stasiškis, pavaduotojas – E. Jarašiūnas.

Socialdemokratų frakcijoje yra 8 nariai, kuriems vadovauja A. Sakalas.

LDDP frakcija paskelbė, kad ji vykdys nuosaikią politiką. Ji kviečia pamiršti politines ambicijas bei nesutarimus ir visiems imtis darbo pagerinti gyvenimo sąlygas ir įtvirtinti valstybingumą. Prižada tęsti nepriklausomos demokratinės Lietuvos vidaus stiprinimo ir užsienio politiką. Frakcijos pirmininkas – J. Karosas.

Lapkričio 26 d. atsitatydino A. Abišalos vadovaujama Lietuvos vyriausybė. Einantis prezidento pareigas A. Brazauskas priėmė atsitatydinimą ir pavedė vyriausybei toliau eiti pareigas, kol bus sudaryta nauja vyriausybė.

Vytautas Landsbergis – opozicijos vadovas

Pirmajame Lietuvos seimo posėdyje buvo sudaryta Tėvynės santara ir paskelbta jos deklaracija. Ji išpareigojo visomis išgalėmis ir teisėtomis priemonėmis ginti Lietuvos nepriklausomybę, stiprinti demokratines institucijas ir būti vieninga. Santaros vadovu išrinktas Vytautas Landsbergis.

Deklaraciją pasirašė 52 seimo nariai, atstovaudami Lietuvos krikščionių demokratų partijai, Lietuvos politinių kalinių sąjungai, Lietuvos piliečių chartijai, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai, Lietuvos demokratų partijai, Lietuvos tautininkų sąjungai, Lietuvos sąjūdžiui, Nepriklausomybės partijai.

Opozicijos pareiškimas

Krikščionių demokratų partijos, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Demokratų partijos, Politinių kalinių sąjungos, Piliečių chartijos, Sąjūdžio, Tautininkų sąjungos ir Nepriklausomos partijos atstovai paskelbė pareiškimą ryšium su seimo rinkimų rezultatais. Jame sakoma: "Rinkėjų valia pagal parlamentines demokratijos principus tapo opozicija, išpareigojame, nedalyvaujame vyriausybėje, konstruktyviai dirbti seime ir valstybinėse įstaigose. Savo veikloje vadovausimės mus palaikiusių rinkėjų nuostatomis bei Lietuvos interesais, noriai bendradarbiausime su kitomis opozicijoje nekomunistinėmis politinėmis jėgomis. Suprasdami, jog tarp laimėjusios rinkimų partijos ir mūsų esama principinio vertybinių nuostatų skirtumo, nevengsime ieškoti bendrų sprendimų Lietuvos labui".

Vienbalsiai priimta rezoliucija

Lapkričio 25 d. Jungtinių Tautų visumos posėdyje, kaip praneša Lietuvos misija prie šios organizacijos, priėmė Baltijos valstybių rezoliuciją dėl rusų kariuomenės išvedimo iš tų kraštų.

Posėdyje baltiečių vardu kalbėjo Latvijos premjeras I. Godmanis. Jis pažymėjo, kad Estija, Latvija ir Lietuva nuo 1990 m. siekia pilnai atstatyti nepriklausomybę, tačiau svetimos kariuomenės buvimas jų teritorijose pažeidžia nepriklausomumą, užkerta kelią užsienio investavimui ir grąsina tarptautinei taikai bei saugumui. Baltijos valstybės tikisi, kad Jungtinės Tautos gali pagelbėti išspręsti šį klausimą. Nežiūrint sunkumų, kalbėjo Latvijos premjeras, Estija, Latvija ir Lietuva, vadovaudamasi gera valia, derėsis su Rusijos federacija. Jis taipogi sveikino Lietuvos-Rusijos susitarimą, kuriuo numatyta rusų kariuomenę išvesti iš Lietuvos iki 1993 m. rugpjūčio 31 d.

Baltiečių rezoliuciją rėmė savo pasisakymais eilė valstybių. D. Britanijos ambasadorius, kalbėdamas Europos bendruomenės vardu, parėmė baltiečių susirūpinimą svetimos karinėmis jėgomis jų žemėse. Rusija turinti išvesti savo kariuomenę ir dėl to negali būti jokių kalbų.

JAV senatorius P. Sarbanes pareiškė, kad Baltijos valstybių aneksija buvo viena "iš liūdniausių įvykių jų istorijoje". JAV šios prievartos niekad nepripažino ir sveikino Rusijos bei Lietuvos susitarimą pagal nustatytą tvarką išvesti rusų kariuomenę.

Danijos ambasadorius B. Haakonsen išreiškė šiaurės valstybių susirūpinimą, kad buvo sustabdytas kariuome-

nės išvedimas, reikšdamas viltį, kad Rusija vykdys savo išpareigojimus, priimtus Helsinkio pakte. "Baltijos kraštų reikalavimas išvesti kariuomenę yra teisėtas ir negali būti surištas su bet kokių kitų politinio klausimo sprendimu" – pabrėžė Danijos ambasadorius.

Rusijos ambasadorius J. Voroncovas kalbėjo, kad jo šalis siekia gerų santykių su Latvijos, Estijos ir Lietuvos valstybėmis. Rusija pasiruošusi spręsti visus tarpusavio santykių klausimus. Ji nuosekliai rėmsi Baltijos kraštų nepriklausomybę, ir šiuos kraštus laiko dalininkais, kuriant naują Europą. Rusijos ir Baltijos kraštų santykiuose dar yra likę spėstinių klausimų. Vienas iš jų – ten esanti buvusi sovietų kariuomenė, kurią Rusija buvo priversta paimti savo žinion kaip Sov. Sąjungos pavidėtoja.

Prezidentas Jelcinas ne kartą esąs pareiškęs, kad jo šalis yra nusprendusi pilnai išvesti kariuomenę iš Baltijos valstybių. Su Lietuva jau susitarta, o iš Estijos ir Latvijos siūloma išvesti iki 1994 metų pabaigos.

Dar viena esanti sudėtinga problema – Baltijos valstybių rusakalbiai gyventojai. Jų padėtis Estijoje ir Latvijoje verčia rimtai susirūpinti. Turi būti, sakė ambasadorius, atšaukti įstatymai, pažeidžiantys mažumų teises. Šiaip Rusija pasiruošusi konstruktyviai ir atsakingai bendradarbiauti su Baltijos valstybėmis.

Dar kalbėjo Kanados, Moldovos, Kosta Rikos, Afganistano, Kroatijos ambasadoriai, pasisakydami už rezoliucijos priėmimą.

Po visų pasisakymų visumos posėdžio pirmininkas paklausė JT 179 narių, ar rezoliucija priimama be balsavimo. Neatsiradus priešingų balsų, Baltijos valstybių rezoliucija dėl svetimos kariuomenės išvedimo buvo priimta vienbalsiai.

Nebalsavo už komunizmą

"The Wall Street Journal" lapkričio 17 d. laidoje rašo, kad, aiškinantis Lietuvos seimo rinkimus, nereiktų tvirtinti, jog rinkimai reiškia grįžimą į komunizmą. Esą demokratines darbo partijos vadovai pažymi, nors jie yra buvę komunistai, bet dabar tokiais nebėsa. Partijos vadovas A. Brazauskas užtikrinęs korespondentus, kad Lietuvos nepriklausomybė bus ginama ir toliau. Bus bandoma krašte įvesti vakarietišką laisvos rinkos ekonomiką.

Pasak laikraščio, sausio 13 d. žudynės Vilniuje bylojančios, kad jau negalima grįžti į senas dienas. Lietuvos žmonės įsitikinę, kad LDDP yra demokratiška lietuvių partija. Sąjūdis, kuris, nuvertęs komunistus ir išvedęs kraštą į nepriklausomybę, pasiekdamas istorinės pergalės, sustojęs gyvai veikęs ūkinėje srityje. Nedarbas, infliacija, stoka kuro žiemos mėnesiais žmones įtikinė, kad buvę komunistai negalėtų būklės pabloginti.

Griuvus komunizmui, Sąjūdis turėjęs grumtis su didžiuliais sunkumais. Vartojant ir išmintingiausių sprendimus, pasikliaujant geriausiais patarimais, nebuvo galima išvengti suirutės.

Lietuvos balsuotojai patikėjo, kad buvę komunistai galėsi geriau susikalbėti su Maskva. A. Brazauskas pažadėjęs gauti naftos ir užtikrinęs, kad nereikės šalti. Tai nepamainomas rinkiminis pažadas, negalėjęs nevilioti žmonių.

Lietuviai iš tikrųjų nebalsoję už komunizmą, o už išsilaikymą. Jie sumokėję kainą, kad galėtų apsaugoti nepriklausomybę, demokratiją ir galimybę susikurti geresnį gyvenimą. J.A.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvį namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

A+

BIRUTEI STONKIENEI

mirus,

jos vyrą Z. STONKŲ, dukrą vyr. sk. SILVIJĄ, dukrą DANUTĘ, sūnų AUDRIŲ su šeimomis ir seserį S. G. BREICHMANIENĘ giliai užjaučiame –

"Sirvintos-Nemuno" tuntas

BRANGIAI MAMAI

A+

BARBORAI LATAUSKIENEI

mirus,

jos dukrą DANUTĘ ENSKAITIENĘ ir visą šeimą bei artimuosius skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba Hamiltone

A+

BARBORAI LATAUSKIENEI

mirus,

ALGIUI, kredito komiteto pirmininkui, ir DANAI ENSKAIČIAMS, jų šeimai bei giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškia –

Lietuvių kredito kooperatyvas "Talka"

A+

KAZIMIERUI BUDRECKIUI

mirus,

jo mamai, žmonai GENEI, seserims – LEVUTEI ir STASEI nuosirdžiai užuojautą reiškia –

Bronė Galinienė

A+

STASIUI GINČAUSKUI

mirus,

klubo narį sūnų EDVARDĄ ir visus šeimos narius
nuoširdžiai užjaučiame –

Medžiotojų ir žūklojų klubas "Tauras"

A+

STASIUI GINČAUSKUI

mirus,

žmonai EUGENIJAI, dukrai GINAI, sūnui EDVARDUI ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą –

Stasys, Petras ir Jūratė Tolvaišai

PADĖKA

Po trumpos kovos su nepagydoma liga mirė mūsų mylimas vyras, tėvelis ir uošvis

A+

KAZIMIERAS BUDRECKIS.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams, suteikusiems velioniiui paskutinius patarnavimus, už maldas koplyčioje, Mišias šventovėje ir klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, palydėjusiam į amžino poilsio vietą. Nuosirdus ačiū seselei Loretai už maldas ir moralinę paramą.

Dėkojame karsto nešėjams, giminėms, draugams ir pažįstamiems už užprašytas Mišias, prisituntusiems gėles, aukas Slausos namams ir suteikusiems mums paguodos žodžiu bei raštu.

Dėkojame poniams už pyragus ir B. Stanulienei už skaniai paruoštus pusryčius.

Giliame liūdesyje likę – žmona Genovaitė,

duktė Virginija,

žentas Steponas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Vokiečių kunigas – Lietuvos rėmėjas

Lietuvių kalbą išmokęs kunigas Fischer parūpino Lietuvai stambias siuntas vaistų, įrankių, medicinines įrangos ligoninėms • Lietuviai statybininkai Vokietijos mieste pastatė užkandinę

VLB Leipzigo apylinkė, ypač jos narys kun. Hans-Friedrich FISCHER, teikia didelę paramą Lietuvai. Jis buvo patarėjas Saksonijos landtago delegacijai, 1991 m. vasario 6-13 lankijusiai Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Stebėdamas gyventojų apklausą Zarasų rajone, kun. Fischer patyrė apie buvimą 360 vokiečių karių kapų iš I D. karo, pašventino juose zarasiškių pastatytą 12 m. kryžių ir pats pastatė iš Vokietijos atvežtą nikelinį kryžių su užrašu: "Karių ir nežmoniškumo aukoms atminti".

Su vokiečiu iš Zwickau jam pasisekė gauti iš buv. VDR armijos atsargų vaistų ir medicinos instrumentų už du milijonus DM. Per Mukraną jie buvo pasiūti į Klaipėdą dviejuose sunkvežimiuose su priekabomis 1991 m. gruodžio pabaigoje. Sekanti siunta išvyko į Vilnių po Velykų. Ji susidėjo iš įrangos trims dantų gydymo kabinetams ir 650 kg vaistų už 500.000 DM. Už tai iš Lietuvos sveikatos ministro dr. J. Oleko susilaukė nuoširdžios padėkos.

Ministeris rašė: "Esu nepaprastai sujaudintas, kiek laiko, energijos ir lėšų Jūs panaudojote ruošdamas labdaros siuntas Lietuvai. Sužinojau, kad negavote mano padėkos kraupijų 1991 sausio 13, kai Jūs atsiuntėte mums taip reikalingus vienkartinius švirkštus. Jie buvo tą pačią dieną nuvežti į Vilniaus universitetinės Santariškių ligoninės ausy-nosies-gerklės ligų kliniką, kur tuo metu gydėsi daugiau kaip 20 ligonių su nuo sovietų tankų šūvių pažeista klausa. Pakartotinai dėkoju Jums ir Jūsų parapijiečiams už širdies šilumą kenčiantiems Lietuvos žmonėms 1991 metais ir už didžiulę paramą dabar. Jūsų atsiųsti vaistai, įrengimai vaistinėms, sunkvežimiai – viskas perduota ligoninėms, labdaros vaistinėms, iš kur vaistus gaus ligoniniai. Dėkoju visų Lietuvos ligonių vardu. Tepadėda Jums Dievas visuose Jūsų darbuose."

Gauti padėkos laiškeliai ir iš 19 Lietuvos ligoninių, klinikų bei vaistinių. Ekumeninių pamaldų metu Leipzigo Švč. Mergelės Marijos katalikų ir keturiose evangelikų parapijose buvo renkamos aukos Lietuvai.

Birželio gale dviem savaitėm atvyko iš Lietuvos psichiškai atsilikusių vaikų namų 4 auklėtojos susipažinti su "Arbeit-wohlfahrt" ir "Caritas" organizacijų panašaus profilio dirbtuvių bei namų darbu. Birželio 21 Leipzigo kat. Švč. Mergelės Marijos šventovėje šv. Mišias giedojo Vilniaus arkikatedros didysis choras. Per jo vakare surengtą koncertą surinkta 791 DM Lietuvai. Visi choristai gyveno pas vokiečius parapijiečius.

Birželio 26 Leipzigo Šv. Martyno parapijoje surengtas Lie-

tuvos grafikų padovanotų darbų išpardavimas, davęs per 3.100 DM pelno Vilniaus universiteto Santariškių ligoninės vaikų širdies chirurgijos skyriui būtiniausiems vaistams įsigyti. Tam tikslui kun. Fischer liepos pradžioje nuvežė Santariškių klinikai už daugiau kaip 4.000 DM vaistų.

Dabar organizuojama pagalba Lazdijų rajono centrinei ligoninei ir Vilniaus arkivyskupijos projektui maitinti alkstančius labdaros valgyklose šūkiu – 30 pietų už 10 DM.

Lietuviai pastatė užkandinę

1992 m. rugsėjo 11 Vokietijos mieste Viernheime, esančiame netoli Vasario 16 gimnazijos, atidarytas lietuvių statytas "Grillhaus". Pavadinimas sunkiai vertiamas į lietuvių kalbą. Lietuviai statybininkai vadina ją šašlikine. Tai nėra kokia paprasta palapinė, bet dailus pastatas, kainavęs netoli pusmilijonio DM. Su projektavo jį Kauno žemės ūkio statybos institutas, o pastatė Jūrės statybinių konstrukcijų gamykla (netoli Kazlų Rūdos) iš lietuviško medžio. Tik stogą uždengė ir duris bei langus padarė vietos vokiečių firmos. Pradėjo statyti 6 statybininkai lietuviai birželio vidury, o stalus atvežė jau svečiams renkantis į atidarymo iškilmes. Bet suspėjo laiku. Ir vokiečiai nebuvo punktualesni: apie namą žolę pasėjo ir dekoratyvinius krūmokšniais bei gėlytėmis apsodino tik paskutinę dieną.

Šašlikinės atidarymo iškilmėms lietuviškos nuotakos suteikė mūsų tautinės melodijos grojė Vasario 16 gimnazijos mokiniai – Liudas Motekaitis saksofonu ir Vytautas Lemkė akordeonu. Visų akį traukė ir maginio paragauti stalo vidury besipukiojantis ką tik lėktuvu iš Vilniaus atvežtas šakotis, vokiečių "Baumkuchen" vadinamas, su alytiškio šampano buteliu. Vėliau lietuvis jį laužė ir davė visiems paragauti.

Iškilmė trumpu žodžiu pradedo parlamento pirmininkas Franz. Kiek vėliau pagrindinę kalbą pasakė tikrasis renginio šeimininkas Viernheimo viceburmistras (Lietuvoje jis būtų vicemeru pavadintas) Dewald. Jis pasveikino lietuvių statybininkus iš Lietuvos ir Vokietijos LB pirmininką A. Lipsį bei reikalų vedėją J. Lukošį iš kaimyninio Huettenfeldo. Pagyrė statybininkus, kad jie sugebėjo pastatyti originalų namą, nugalėdami nelengvus vokiečių statybos įstaijų statomus, lietuviams neįprastus reikalavimus. Šašlikinėje yra apie 100 sėdimų vietų. Ji bus išnuomojama organizacijoms bei šeimoms jų ruošiamoms pramogoms ramioje pamiškėje.

Jūrės statybinių konstrukcijų direktorius Romualdas Burba papasakojo, kaip jo vadovaujama įmonė šį užsakymą

gavo ir kaip jį sėkmingai įvykdė. Dėkojo Viernheimo savivaldybei už progą parodyti lietuvių statybininkų sugebėjimus Vakarų Europoje. Įteikė simbolinį raktą, nes tokios didelės spynos šiame name tikrai nėra, ir kitas dovanėles, o taip pat ryšulėlį lietuviškų malkų pirmajai ugniai įdegti. Burbos kalbą į vokiečių kalbą vertė vilnietė vertėja Zita Daunorienė.

Visi vaišinosi pirmą kartą šiame žazdre skrudinta mėsa, čia vadinama steikais, bei dešrelėmis su įvairiomis salotomis, užsigerdami iš šulės prukščiančiu alumi ar bealkoholiniais gėrimėliais. Iškilmės baigtos saulutei slepiantis už miško medžių viršūnių.

(Vokietijos LB valdybos informacijos", 1992 m. 4 nr.)

Susitikimas su praeitimi

Pro Ariogalos praeities ir dabarties langą matyti visa Lietuva ir jos likimas • Scenarijus, supintas su vaizduote ir tikrove

MELANIJA STANKAITIENĖ

Tu viena mano laimės ir džiaugsmo sapnuos (B. Brazdžionis)

Kartą regėjau sapne Ameriką. Tai buvo gražus sapnas. Spindėte spindėte labai žyd-ras dangus, siūbavo nuo švelnaus vėjo prisilietimų palmės, maloniai šypsojosi žmonės. Pabudusi iš to sapno vėl norėjau grįžti atgal, bet veltui...

Išvaizduodama, koks yra mielių tautiečių savo tėvynės Lietuvos ilgesys, anot poeto Justino Marcinkevičiaus, "iš ten sapnai ir liūdesys iškyla, tamsus tenai buvimo aukšas", pabandyti kartu su jumis susapnuoti keturis sapnus apie tėvynę Lietuvą, o konkrečiau "Ten, kur Dubysa mėlyna juosta banguoja..." apie mažą Lietuvos miestą Aiogalą ir jos apylinkes.

Pirmasis sapnas: Prieš šimtmečius jauno mano šaknis šiton žemėn (B. Brazdžionis)

XIV š. pabaiga. Birutės pilialaknis netoli Ariogalos. Legendos mena, kad čia stovėjo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto Ariogalos pilis.

Kunigaikštis Vytautas ir jo motina kunigaikštienė Birutė joja ant žirgų Vytauto keliu (dabartinė Vytauto gatvė) ir savo pilį Birutės pilialakny. Prijoję pilialaknį, jie sustoja ir žavisi, kaip padubysio miškai "lyg rutos žaliuoja". Tolumoje, kitoje Dubysos pusėje, jie mato dirbtinį ežerą, išgrįstą akmenimis. Ten plaukioja labai gražios mažos žuvelės. Jie dar prisimena savo ištikimų tarnų gerus darbus: gražius savo pilies rūmus, požeminį tunelį, vedantį nuo dirbtinio ežero iki dvaro.

Kunigaikštis pasuko galvą į kairę ir mato, kaip Dubysos slėnyje vaidilutės ir vaidila kūrėna aukurą.

— Lado, žemelė, lada... — aidai skambūs vaidilučių balseliai. Prie aukuro atjoja kunigaikštis Vytautas, jo motina kunigaikštienė Birutė. Jiedu nulipa nuo arklių ir eina prie aukuro.

— Būk pagarbinas, Lietuvos viešpatie! Tai džiaugsmas Ariogalos žemelei, kad Jūsų Šviesybė apsilankė, — tarė Vaidila.

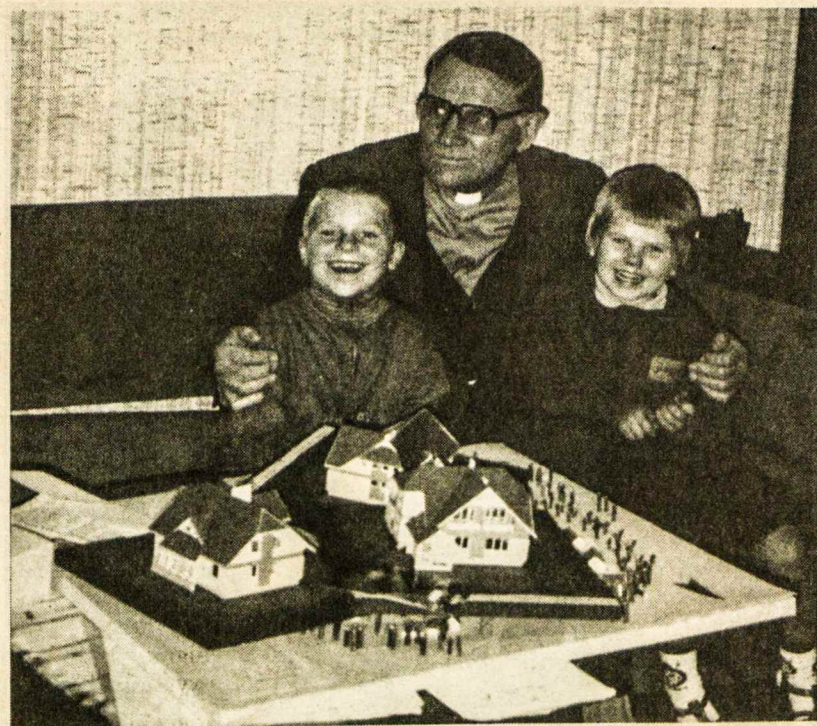
— Lietuvos dievaikiai palaimino jūsų laukus, girias ir vandenis. Mes su motule kunigaikštienė Birutė apsilankėme gražioje protėvių žemelėje ir pasigrožėjome nuostabiais Dubysos slėniais, — pasakė kunigaikštis Vytautas ir išnyko ruke. Sapnas ištirpsta tame ruke...

Antrasis sapnas: Slinks sunkūs amžiai metų metai... (Maironis)

XVIII š. pabaiga. Karalius Stanislovas Augustas. Šalia jo vaidila iš XIV š., iš pirmojo sapno. Jis kreipiasi į Stanislovą Augustą:

— Jūsų didenybe, Stanislovaugustai, kuo prisidėjote prie Lietuvos galybės?

— As, Stanislovas Augustas, stiprinau ir praplėčiau Lietuvos miestų ir miestelių teises, taipgi Ariogalos miestui 1792. IV. 2 suteikiau šiam miestui Magdeburgo teises, antspaudą ir herbą. Tačiau, kaip

Benamių vaikų Lietuvoje globėjas, organizacijos "Vaiko tėviškės namai" pirmininkas mons. VYTAUTAS KAZLAUSKAS su savo globotiniais Kaune – ARVYDU URBONU ir RASA URBONAITE prie suplanuoto našlaičių vaikų kaimo

tuoniasdešimtmetė Anelė Selvestračiūnė, įtekusi brangiam svečiui Vytautui Landsbergiui savo rankomis išaugintas rožes, palinkėjo ilgai gyventi.

Atjojusiam ant žirgo su karių ir jaunimo palyda XVIII š. karaliui Stanislovui Augustui įteikiama Ariogalos miesto vėliava, su kuria jis garbingai joja šventovės link. Šventovėje Ariogalos klebonas S. Kazlauskas šventina vėliavą. Šioje procesijoje ir vėliavos šventinime dalyvauja ir AT pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Tuo metu, kai šios iškilmės vyksta šventovėje, netoli nuo Ariogalos ant Birutės pilialaknio vaidila su vaidilutėmis kūrėna šventą ugnį. Prie jų prijoja DLK Vytautas su motina kunigaikštienė Birute. Iš aukuro uždegama šventa ugnis. Ji nešama priekyje procesijos, kuri žygiuoja Ariogalos link. Šalia joja kunigaikštis Vytautas ir kunigaikštienė Birutė.

Ir taip šios dvi procesijos iš XIV ir XVIII š. susitinka Ariogalos miesto centre. Visi patraukia į Dubysos slėnį. Čia įvyksta teatralizuotas vaidinimas. Karalius Stanislovas Augustas perduoda miesto merui Kazuii Gurevičiui Ariogalos miesto vėliavą. Dubysos slėniais aidi miesto mero prisaika: Lietuvos himnas: "Is praeities tavo sūnūs te stiprėje semia".

Su dideliu dėmesiu buvo išklausyta Lietuvos AT pirmininko Vytauto Landsbergio kalba:

— Tveriam savo valstybę, einam teisingu keliu. Turime ryšius su pasauliu, plečiame ekonominis ir prekybinius santykius su kitomis šalimis.

Dar ilgai tą vakarą Dubysos slėniais skambėjo tautinė muzika, atliekama etnografinio "Ainių" ansamblio.

Galbūt tą dieną ir vakarą žmonės trumpam pamiršo savo vargus, vis sunkėjantį gyvenimą, užklupusią mus sausrą, kuri išdegino ir taip išvargintą Lietuvos žemelę. Susitikimas su mūsų Lietuvos garbin-ga, daug vargo ir kančių patyrusia praeitimi ir visa tai atlaikiusia, galbūt mums visiems suteiks stiprybės sunkiame laisvės kelyje.

Ilgai dar Dubysos slėnyje skambėjo "Rondo" ansamblio dainos: "Lietuvą tėvynę – kraujo upeliu..." Jiems pritarė lakštingalos savo čiulbėjimu, o jaunimas linksminosi. Degė vaidilučių uždegta Laisvės aukuras.

Su pagarba Jums, Melanija Stankaitienė, šventės scenarijaus autorė ir režisierė, Ariogalos miesto bibliotekos vyr. bibliotekininkė

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Del konsultacijų skambinkite į makrobiotini centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049 (voice message)

Požiūris į emigraciją iš tėvynės

Prof. dr. VYTAUTAS PRANULIS, Vilniaus universitetas

Straipsnis "TŽ" "Sugrįžimo kraitis" labai įdomus ir man sukėlė nemažai minčių. Aki-vaizdu, kad tai labai jautrus klausimas. Jo skaudumas, jautrumas ir pagaliau aktualumas bėsta laiko tėkmėje. Ypač kai emigrantų šeimose gimsta nauja karta, kuriai imigracijos šalis jau yra jų gimtoji šalis.

Tačiau turime pripažinti, kad tokios šalys, kaip Amerika ar Kanada, kurios yra pasaulio tautų lydinys, turi savąją imigracijos sampratą, kuri skiriasi nuo šio reiškinio sampratos tautos per istorijos šimtmečius gynusiose ir apgy-nusiose savo žemę, kalbą, tradicijas, kultūrą. Kai per dešimtmečius žmogus savo kasdieniniu gyvenimu nepatiria tėvynės kasdienybės, ir ją stebi iš šalies, tai norom nenorom jo tėvynės samprata ir meilė jai bus jau kiek kitokia, negu tu, kuris tėvynę patiria ir jaučia visu savo gyvenimu.

Tuo pagrindu formuojasi kiek skirtingos tėvynės sampratos ir jausmai jos atžvilgiu.

Kitas dalykas, jei mes pripažinsime, kad pasaulio žmoni-jos ateitis – viena šeima (kaip dainuodavo komunistai). Tada emigraciją, o tiksliau migra-ciją, reikėtų laikyti labai sveiku ir skatintinu dalyku. Tačiau, toliau neplėtodamas minties šia linkme, norėčiau pažvelgti į šią problemą iš mus supančios gamtos dėsnių pusės.

Kazkodėl nesusimaisio nei faunos, nei floros rūšys. Žmonės net išgalvojo ypatingas jų apsaugos formas – Žaliąją ir Raudonąją knygas. Tai kodėl taip nebranginamos tautos? Ypač mažos. Atsakymą čia galima rasti didžiųjų valstybių politikoje ir egoizme.

Zlugusi Sovietų Sąjungą internacionalizmą naudojo nautaitinant, rusinant, užvaldant ir pavergiant tautas. Lietuvis, mylintis Lietuvą, buvo nacionalistas, rusas, mylintis savo tėvynę, buvo vadinamas savo tėvynės patriotu. Tačiau rusiškasis internacionalizmas buvo kur kas naivesnis ir grubesnis už amerikietiskąjį, nes buvo mėgintas realizuoti svetimos tautos bei žemės prievarčios ir žmonių skurdinimo būdu. Amerikietiskasis čia turi neabejotiną privalumą. Jis realizuojamas taip vadinamuoju "pyragaičio metodu", neužkariaujant kitų tautų ir valstybių (žinoma, jei neskaitysime indėnų aneksijos).

Per materialinę gerovę iš kitų tautų ir valstybių, pirmiausia tų, kurios turi ekonominių ir demokratijos problemų, vyksta intelektų ir fiziškai pajėgių žmonių nusiurbimas. Taip stiprinasi "aukso šalys".

Tas nusiurbimas būna dvejopas. Vieni išvažiuoja visam, kiti grįžta. Tie, kurie išvyksta visam, tai jau Tėvynę praradę žmonės, nors tėvynė jie taip pat gali padaryti, ir padaro, labai daug gero. Visai naudinga laikinoji emigracija, kai išvykęs tautietis praturtėja mokslo, profesijos, kultūros ar finansų srityje ir sugrįžęs prisideda prie savo tėvynės dvasinio ir materialinio kilimo.

Jei mėgintume vertinti dabartinės emigracijos apraiškas iš Lietuvos, tai čia turėtume įvertinti daug žalos padariusio komunistmečio padarinius: staigus geležinės užtvoros atidarymas daugeliui pasirodė labai netikėtas, laikinas ir skatinas naudotis proga bėgti iš taip ilgai ir smarkiai niokotos Lietuvos. Nemažai jaunimo daliai komunistinė apgaulė ir melas atėmė tėvynės meilės ir sampratos jausmą, ir jie tapo jau tikrai čigoniškojo internacionalizmo individais. Komunistinė ideologija, garbindama materializmo filosofiją ir niekindama materialinę gerovę, jaunimą pavertė materialinių gėrybių ieškotojais ir vartotojais, suvokiančiais, kad savo darbu tėvynėje jie tų gėrybių pasiekti negalės. Pagaliau ir ūkio struktūrą bei santykių sumaištis ne vieną pastumdė ir nevirtė, dėl kurios jis mėgina ieškoti laimės už vandenynų.

Tai apie dabartinio Lietuvos jaunimo emigraciją. Kitas klausimas emigrantų grįžimas į tėvynę. Masinio grįžimo į tėvynę laukti nerealu. Tačiau nėra jokios abejonės, kad grįžtančių bus, ir ne taip jau mažai. Antrojo pasaulinio karo emigrantai – tai tremtiniai iš Lietuvos. Žinoma, ne tokie, kurie atsidūrė Sibiro platybėse ir krito iš bado, bet vis tik priverstiniai, gyvybę gelbėję bėgliai. Didžiuma tai inteligentija, ūkininkai, tarnautojai ir tvarkingi darbininkai, kurie emigracijoje įsikūrė neblogiau tų kraštų gyvenimo vidurkio.

Dabartinė nepriklausomybė atkūrus Lietuvos situacija turi ne tik sunkumo, bet ir patrauklumo elementų. Svarbiausias jų yra tas, kad Lietuvoje yra labai plati erdvė realizuoti verslo, kūrybos galimybes, kurių mokslą ir patyrimą yra įgiję ne vienas lietuvis-emigrantas. Lietuvos tarptautinė ir vidaus situacija palpausiai ir pastoviai gerėja. Formuojasi įstatyminė valstybinių garantijų aplinka. Tvirtėja ir plinta privati nuosavybė ir verslas. Tie pavyzdžiai keičia ir Lietuvos įvaizdį emigrantų akyse. Apie tai, kad daugeliui mūsų emigrantų Lietuva, išliko brangi ir sava, parodė jų stipri ir gausinga parama kovoje už tėvynės nepriklausomybės atstatymą.

Dabar prasidėjo kitas etapas, susijęs su nepriklausomos Lietuvos ūkio kūrimu. Jei prie užsienio tvarkos ir aiškumo prastus emigrantą lietuvių iki šiol gąsdino subirusio komandinės ekonomikos modelio griuvėsiai, tai dabar vis labiau ima ryškėti naujų ūkinio elementų ir struktūrų bruožai. Tas aiškumas ir patikimumas reikalingas grįžtančiams į Lietuvą su verslo, mokslo, investicijų, nuosavos pastogės įsigijimo ketinimais.

Antra vertus, ir Lietuvos žmonėms, valstybinių struktūrų veikėjams, verslininkams yra naudinga patirti kitokio mąstymo, veiklos, elgesio ir kultūros pavyzdžius.

Lietuvių pasaulyje ne tiek jau daug. Tikėkime, kad ne daugės lietuvių, prarandančių tėvynę ir lietuviybę.

Trys broliai – Bernardas, Pranas ir Rapolas Kazukičiai prie Vytauto Didžiojo paminklo Perlojoje, Varėnos rajone. Nuotr. V. Gausko.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Z. Tenisonaitė

LAISVOJE TĖVYNĖJE

"ŠVYTURIUKAS"

"Švyturio" žurnalo vaikaičių yra laikomas Lietuvoje vaikams pradėtas leisti "Švyturiukas". Jis seka pasakas, spausdina šiuos ir linksnius nuotykus, turi juokų skyrių "Kiškio lūpos". Skaitytojai rinks gražiausią Lietuvos mergaitę ir berniuką. "Švyturio" vyr. red. Juozo Bausio pranešimu, "Švyturiuko" žurnalas skiriamas mieste ir kaime gyvenantiems vaikams. Jame bendradarbiauja populiariausi rašytojai, poetai, pedagogai, istorikai, mastytojai ir patys vaikai. "Švyturiuką" redaguoja savo kūriniais jaunuoliams ir vaikams gerai žinomas rašytojas Vytautas Miševičius. Redakcijoje dirba jam talkinanti red. Dalia Montvilienė ir dail. Taida Balčiūnaitė.

SEIMAS IR KONSTITUCIJA

1992 m. spalio 29 d. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis pasirašė istorinį dokumentą. Spaudoje paskelbtam to dokumento oficialiam tekste rašoma: "Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos AKTAS dėl atkuriamo Lietuvos Respublikos Seimo. 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos piliečiai priėmė Lietuvos Respublikos Konstituciją, naują teisinį šalies gyvenimo pagrindą. Lietuvos Respublikos parlamentas pagal šią Konstituciją atgauna savo tikrąjį vardą — Seimas. Naujai išrinktas Lietuvos Respublikos Seimas yra ankstesnių nepriklausomos Lietuvos Respublikos Seimų ir 1990 m. išrinktos Aukščiausiosios Tarybos, pagal Lietuvos Respublikos Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą 1990-1992 m. turėjusios šį sąlyginį vardą, teisų ir tradicijų tęsėjas. Tuo jis išreiškia nepriklausomos valstybės — 1918-1992 m. Lietuvos Respublikos tęstinumą, kuriam nėra ir neturi būti pabaigos". Lietuvos konstituciją Aukščiausiosios tarybos prezidento posėdžio salėje pirm. Vytautas Landsbergis pasirašė lapkričio 6 d., ją pavadinęs kertiniu atkuriamos valstybės pamatu akmeniu. Istorinį įvykį stebėjo Lietuvai paskirti užsienio diplomatai, Aukščiausiosios tarybos prezidento ir vyriausybės nariai, komisijų pirmininkai, Lietuvos hierarchai, politinių partijų, sąjūdžių ir visuomeninių organizacijų atstovai.

ŽUVUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Vėlinių proga lapkričio 1 d. bendromis pastangomis buvo prisiminti ir pagerbti 1919-20 bei 1944 metais žuvusieji lietuviai, Lenkijos kariai ir gyventojai. Į bendrą pagerbimą įsijungė Lenkijos ministeris be portfelio S. Kropas, ambasadorius J. Widackis, konsulai H. Stawirila ir D. Zeminevskis, ambasados sekret. W. Wrublewskis, Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovai K. Motieka ir Č. Okinčicas. Jie uždegė žvakutes Vilniaus rajono Gližiškių kaime, kur yra palaidoti 1944 m. birželio 20 d. vokiečių sušaudyti lietuviai ir lenkai. Žvakutės buvo uždegtos ir Dubingių kapinėse. Ten palaidoti lietuviai ir lenkai motina su sūnumi, 1944 m. bir-

želio mėnesį nužudyti lenkų Armijos Krajaus partizanų. Pasak Lenkijos konsulo H. Stawirilos, gimusio Molėtų krašte, tai buvo vienas tragiškiausių puslapių Lietuvos ir Lenkijos istorijoje. Lenkijos ambasadorius J. Widackis pirmas uždegė žvakutę trims Dubingiuose palaidotiems Lietuvos savanoriams, žuvusiems 1919-20 m. nepriklausomybės kovose. Grįžę Vilniun, šie lietuviai ir lenkijos atstovai neužmiršo ir Antakalnio kapinėse palaidotų sovietinio teroro aukų, žuvusių 1991 m. sausio 13 d. prie Vilniaus televizijos bokšto.

SIBIRO KANKINIŲ KNYGOS

Liudvikas Gadeikis "Lietuvos aidą" 1992 m. 195 nr. skundžiasi skaitytojams: "Rodos, dar taip neseniai drebančiom lūpom skaitėme pirmus Sibiro kankinių atsiminimus. Paskui plūstelėjo knygos, paskui... kartojosi, nusibodo, nebeįdomu. Aišku, ir su pinigais striuka, ir visa kita. Ir vis dėlto! Negi vėsiame ir makulatūrą knygas, kuriose tiek žmonių skausmo, kančios? O taip gali atsitikti. Paskutinę "Tremties archyvo" bibliotekėlės knygą Algirdo Serėno "Nežinome savo kaltės" knygynai jau sugrąžino kaip neperkamą. Leidykloje guli 3.000 jos egzempliorių. Bus labai liūdna, jeigu jie grįš į popieriaus fabriką..." L. Gadeikis primena vilniečiams, kad šią knygą galima gauti "Tremties archyvo" leidykloje. Ten taip pat pagalbos leidyklai laukia jau surinkta "Tremties archyvo" knyga — 1941 m. kalinių J. Lupeikytės-Vaičikonienės, J. Šarkos ir J. Minutkos atsiminimai. Šiai surinkta atsiminimų knyga išleisti trūksta apie 100.000 rublių.

MOKYTOJAI SIBIRO TREMTY

Pedagogų draugijos pirm. prof. dr. Juozas Vaitkevičius "Tiesos" 209 nr. praneša pradėtas pastangas, įamžinančias Sibiro ištremtų mokytojų atminimą. Sovietinėje Lietuvoje okupacijai ypač buvo skaudus Stalino kulto laikotarpis 1940-41 ir 1944-52 metais. Daug nuostolių ir aukų Lietuvai patyrė ir vokiečių okupacijos metais. Prof. dr. J. Vaitkevičiaus išvada: "Šių laikotarpių Lietuvai neužmirš niekada. Ji neturi teisės užmiršti jau vien dėl mūsų žmonių patirtų smurto, patyčių, kančių. Lietuvos pedagogų draugija ėmėsi žygių įamžinti Lietuvos mokytojų, nukentėjusių nuo bolševikinių represijų 1941 m., atminimą. Į pagalbą pasitelkusi Lietuvos mokytojų, pasinaudodama įvairiais šaltiniais, surinko duomenis apie tais metais ištremtus mokytojus..." Jų sąrašai, turintys 1.618 pavardžių, su kai kurių ištremtų mokytojų atsiminimais yra paskelbti 1991 m. išleistoje knygoje "Ešelonai ir Rytus". Tuose 1941 m. Sibiro ištremtų mokytojų sąrašuose, atrodo, esama spragų. Tad dabar norima surinkti išsamesnę dokumentinę medžiagą. Tačiau Lietuvos pedagogų draugija yra tik visuomeninė organizacija, neturinti pajamų šaltinių. Jai reikia aukų, kurioms telkti atidaryta sąskaita Lietuvos banko Vilniaus skyriuje. V. Kst.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

RE/MAX
Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

Hamiltono Aušros Vartų šventovėje iš klebono kun. J. LIAUBOS, OFM, SNIEGUOLĖ LIAUKUTĖ ir SIMONAS TRUMPICKAS priima jaunučių ateišinių žodį

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTO Kūčios įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., 4 v.p.p. Jaunimo centre. Pradėsime susikaupimo valandėle ir Kūčių vakariene. Po to prie eglutės, atvykus Kalėdų seneliui, seks šventinė programa, pasirodant mažausiems sesėms. Visi dalyviai įsijungsimė į giesmes bei dainas. Kviečiame tunto narius, neaktyvius skautes-tes, tėvelius ir senelius tute kalėdinėje sueigoje dalyvauti.

"Širvintos-Nemuno" tunto vadija JAUNUČIAI IR JAUNI ATEITININKAI energingai ir linksniai dirba. Veiklos metai prasidėjo su Mišiom rugšėjo 27 d. Sveikinam du naujus narius — Sniegucelę Liaukutę ir Simoną Trumpicką, kurie per šias Mišias priėmė žodį. Šiais metais toliau susipažinsime su ateitininkų principais. Kalbame apie knygas, knygnešius, laikraščius, daug skaitome knygų, dalyvaujame skaitymo konkurse. Netrukus keliausime apžiūrėti laikraščio "Hamilton Spectator" spaustuve. Kalėdų proga jau pradėjome rinkti maistą Hamiltono neturintiems. Prašome visus prisijungti prie šio darbo, atnešti negendamo maisto į Jaunimo centrą gruodžio 6 d. Iš anksto dėkojame.

D. Trumpickienė KLB HAMILTONO apylinkės valdyba, vadovaujama Kazio Deksnio, nutarė rengti Naujų metų suitikimą Jaunimo centro salėje. Maisto paruošimui pakviesta Danutė Mačienė. Maistas, vynas, šampanas — \$35 asmeniui.

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ nepasizymi savo narių gasumu, bet atliktais darbais. Jos inasas lietuvių išeišijoje tikrai yra nemenkas. Įsteigta savo parapija, tautinių šokių grupė "Gyvataras", mergaičių choras "Aidas". Hamiltono buvo suaugusių pirmosios lietuvių dienos ir pirmą Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę.

Hamiltono lietuvių nemažai dalyvavo ir Lietuvos seimo rinkimuose. Rinkimai pralaimėti kairiesiems — buvusiai komunistų partijai. Kitų metų pradžioje bus Lietuvos prezidento rinkimai. Hamiltono lietuvių, kurie dar nėra susitavę pilietybės reikalui, tai gali lengvai padaryti Lietuvos generalinio konsulo H. Lapo įstaičioje. Labai svarbu kuo greičiau dalyvauti Lietuvos prezidento rinkimuose. J.K.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų prašytus daiktus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Ottawa, Ontario

VEDYBOS. Judy-Clara Jurcevičiūtė, banko tarnautoja (vice-manager) ir David Brant Bradley, buhalteris (Bradley & Associates, Inc.) susituokė 1992 m. spalio 24 d. Šv. Izidoriaus šventovėje, Kanata, Ont. Sutuoktuvų apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas, asistuojamas vietos klebono kun. Fr. Frank Scott. Mišių pirmasis skaitinys buvo perskaitytas jaunosios sesutės lietuviškai. Suteikiant jaunųjų palaiminimą, kunigas panaudojo lietuvių kalbą. Vestuvinis pokylis įvyko Šv. Izidoriaus parapijos salėje, kur susirinko apie 100 asmenų. Jaunosios giminės atvyko iš Toronto ir Mississaugos. Jaunoji su tėvais atvyko į Kanadą 1960 m. Ji studijavo baigė Otavos Carleton universitetą. Jaunasis Brent ir jo tėvai gerai pažįsta kun. Viktorą, nes jis prieš 20 metų buvo Šv. Izidoriaus parapijos klebonu. Abu jaunieji turi labai gerus darbus ir gyvena naujoje savo rezidencijoje, Kanata, Ont.

PAKRIKŠTYTA. Algio-Pauliaus Danaičio ir Almos-Benitos-Renatos (Naujokaitės) sūnelis Algis-Antanas lapkričio 1 d. Šv. Jono Kr. šventovėje, Otavoje. Krikšto tėvai: John Crawford ir Cynthia Crawford (Naujokaitė). Krikšto apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas, Otavos lietuvių misijos kapelionas.

VYTAUTAS BALSEVIČIUS, pradėjęs Lietuvoje su Kanados valdžios pareigūnais kait vėrtęjas penkis savaites, lapkričio 6 d. sugrįžo į Otavą pas savo šeimą. Lietuvoje būdamas matė ten vykstančius rinkimus į seimą. Jis buvo nustebintas rinkimų rezultatais. Jo nuomone, nežinant visų sunkumų, Lietuva energingai žengia pirmyn.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA pradėjo naujusios mokslo metų rugšėjo mėn. su 19 mokinių. Mokyklos vedėja — Rūta Kličienė. Kitos mokytojos: Ramūnė Vaitonienė, Virginija Ruškienė, Nijolė Gray ir Julija Mitalaitė. Rūta Kličienė dar, be savo tiesioginių pareigų, dėsto lietuvių kalbą specialioje privatinėje kalbų mokykloje "Living Languages Service", kur svetimačiųjų rodomas didelis susidomėjimas lietuvių kalba. Kor.

St. Catharines, Ont.

ST. CATHARINES MIESTE įsikurs Kanados susisiekimo ministerijos centras. Tuo labai padės mūsų miesto ekonominiams sustiprėjimui. Jau daug metų miesto gyventojų skaičius sustojo prie 124.000, nes pramonė smunka. Kadaiše St. Catharines buvo žinomas sveikatos kurortas visame pasaulyje dėl čia esančių įvairių gydymų druskingų šaltinių. Ilgainiui žmonės į tokį gydymą pradėjo nekreipti dėmesio. Mėginimas šaltinių druskingumą paversti druskos pramone irgi žlugo. Tebostov tik vaiduokliški pastatai. Nūsaisintas ir kanalas, kuriuo kadaise į paties miesto centrą įplaukdavo buriniai laivai. Neblogai veikia dar dvi automobilių bei jų dalių gamybos įmonės, naujagimiai. Įmonėse dar dirba tik gyvenimui. Įmonėse bedirba tik vienas kitas lietuvis, dauguma jau seni pensininkai.

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA, apjungusi septynių tautų žmones, pagaliau baigė savo veiklą, visom šiom tautom atgavus laisvę. Kasos likutis nusistūtas UNITED WAY organizacijai, kurios pirmininku yra Brock universiteto rektorius T. H. White. Iš jo buvęs Pavergtų tautų organizacijos pirm. S. Šetkus gavo padėkos raštą. Jame dėjuojamasi, kad tautos, pavergtos Sov. Sąjungos galų gale atgavo nepriklausomybę ir viltį pačioms gyventi savo gyvenimą. Kor.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Calgary, Alberta

PADEKA

Nuoširdus aciu Kanados lietuviams kunigams, mane sveikinušiu kunigystės aushinio jubilejaus proga.

Ta proga aukoju "Tėviškės žiburiams" 100 dol.

Kun. P. Kairiūnas

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%	asmenines paskolas ... 12.75%
santapus ... 2.75%	nekiln. turto pask. 1 m. ... 8.75%
kasd.pal.taupymo s-ta ... 2.25%	nekiln.turto pask. 3 m. ... 9.25%
90 dienų indėlius ... 6.25%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. indėlius ... 6.75%	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauptų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
1 m. term.ind.mėn.pal. ... 6.25%	
3 m. term.indėlius ... 6.75%	
RRSP ir RRIF (pensijos)...2.75%	
RRSP ir RRIF 1 m. ... 6.75%	
RRSP ind. 3 m. ... 6.75%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Pėnsininkų klubas dabar yra gausiausia Klivlando lietuvių organizacija. Veiklų klubo valdybą sudaro: pirm. Jurgis Malskis, vicepirm. Kazys Žiedonis, sekr. Jonas Citulis, išd. Stepas Butrimas, informacijos vadovė Jadvyga Budrienė, ūkio reikalų vedėja Stasė Mačienė ir Jonas Balbata.

Lietuvių krikščionių demokratų Čikagos skyriaus narių susirinkime 1992 m. lapkričio 1 d. "Dainos" restorano salėje buvo išklaustos A. B. Žukausko ir politikalio P. Vaičekausko paskaitos, susietos su dabartiniais įvykiais Lietuvoje. Ten neseniai lankėsi abu paskaitininkai. P. Vaičekauskas apžiūrėjo KGB rūsius, kuriuose jam teko kalėti, susipažino su išlikusiais sovietinio gulago kaliniais. Naujon Čikagos skyriaus valdybą buvo išrinkti — Kazimieras Čiurinskas, Petras Jokubka, Jonas Kavaliauskas, Joana Mikalauskienė, Izabelė Pocienė, Andrius Povilaitis, Antanina Repšienė, Vladas Šolūnas. Diskusijose pabrėžta, kad dabartinė lietuvių krikščionių demokratų veikla išvijoje remiasi pagalba krikščionims demokratams Lietuvoje. Ten pradedamas spausdinti ir čia suredaguotas "Tėvynės sargas".

Australija

Baltiečių namai Adelaidėje, užbaigus statybą, oficialiai buvo atidaryti 1992 m. spalio 17 d., nors pirmojo gyventojų jau susilaukta kovo 30 d. Baltiečių namų pastatymas, įskaitant sklypą ir vidaus įrengimus, kainavo \$1.827.864. Finansinę naštą palengvino iš Australijos federacinės vyriausybės gauta pusantro milijono dolerių parama. Penki tūkstantčiai dolerių buvo gauta iš lietuvių moterų draugijos Pietų Australijoje. Baltiečių namų vadovybė dėkoja idėjos garsintojams bei jos rėmėjams ir statybos talkininkams. Namus papuošė K. Vanagenienė padovanotas koplytulpis. Baltiečių namuose sausėlydžio dienas praleis vyresnioji karta.

Britanija

DBLS tarybos suvažiavimas 1992 m. spalio 17 d. Wolverhamptone, Ukrainiečių klube, įsijungė jai priklausanti organizacija ir DBLS skyrių atstovai su svečiu dr. Antanu Nesavu, Lietuvos ambasados Britanijoje patarėju. Pirmąjį pranešimą padarė DBL jaunimo sąjungos atstovai P. Markevičius, susirūpinęs ryšiais su Lietuvos jaunimu ir pagalba Lietuvai. Skautų rėmėjas padėjo skautų atstovė V. Gasperienė, ragindama Britanijos lietuvių jaunimą jungtis į skautų eiles ir padėti mažesnę patirtį turintiems skautams Lietuvoje. Ambasados patarėjas dr. A. Nesavas džiaugėsi, kad Lietuva jau priimta beveik į visas pasaulio organizacijas, ir nusiskundė, kad vienam dirbant ambasadoje neįmanoma tinkamai atlikti visų darbų. Padėję neleidžia turėti finansinės problemos, 1997 m. pasibaigianti ambasados nuomos sutartis. Jis skatino Britanijos lietuvių nesidalinti į jaunimo ir senimo grupes, bet dirbti kartu ir padėti Lietuvos atsikūrimui. DBLS centro valdybos pirm. J. Alkis kalbėjo apie lėšas, kurios Lietuvos atgimimo laikotarpyje buvo išleistos ryšiams, priimant atvykstančius diplomatus ir akademikus. Didžiąją jų dalį leido padengti

ti įsteigtas Pagalbos Lietuvai fondas. Iš jo buvo gauta ir išleista 34.000 svarų sterlingų. Lietuvos užsienio reikalų ministerija fondui grąžino 6.000 svarų.

Diskusijose buvo paliesti ir savaitraščio "Europos lietuvis" finansiniai reikalai. Su juo dabar atliekamas 10 savaitių bandymo laikotarpis, kurio metu laikraštis leidžiamas 5.000 egzempliorių tiražu ir spausdinamas Lietuvoje. Ten parduodama ir didžioji tiražo dalis. "Europos lietuvis" ir toliau stengsis būti neutralus, informacinis. Jei paaiškės, kad ten leidžios nuostoliai mažesni, Vilniun bus perkelta ir "EL" redakcija. Lietuvių namų akcinės bendrovės pranešimą padarė V. O'Brienas. Šiuo metu remontuojami prausyklų ir tualetų kambariai. Remontas kainuos apie 35.000 svarų, o kitiems vidaus ir išorės remontams dar reikėtų apie 50.000 svarų. Miesto savivaldybė siūlo mažesnius kambarius sujungti į didesnius ir taip sumažinti gyventojų skaičių. Mat dabartinio dydžio lietuvių namuose yra per daug gyventojų. Tačiau ir tokiu atveju iš jų gaunama nuoma nepadengs išlaidų. Reikia ieškoti kitokios išeities. Yra dvi galimybės — dabartinis lietuvių namas Londone parduoti ir pirkti geresnius toliau nuo Londono. Pvz. Birminghame lietuvių namus būtų galima įsigyti už pusę dabartinio lietuvių namų Londone kainos. Pasiliekanči Londono, būtų galima parduoti pusę dabartinio namų ir už gautus pinigus tinkamai atremtuoti pasiliekančią dalį. Pasilymas parduoti lietuvių sądybą buvo atmetas dėl šiuo metu labai nepalankios rinkos.

Vokietija

Išievių evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, vengrų — 5, lenkų — 2, vokiečių — 5. Tad iš viso suvažiavime dalyvavo 55 evangelikų liuteronų kunigų ir darbuotojų suvažiavimas 1992 m. rugšėjo 14-18 d. įvyko Augustinų vienuolyne Erfurte. Didžiausią dalyvių grupę škart sudarė 20 latvių ir Latvijos vokiečių. Estų buvo 11, lietuvių — 7, Rusijos vokiečių — 5, veng

Triskart tapęs gydytoju

A.a. dr. ANTANAS KAVECKAS, muziko Konrado Kavecko brolis, darbuavęs Kanadoje tris dešimtmečius

1992 m. lapkričio 18 d. Londono lietuviai, kolegos, medikai ir plati visuomenė atsisveikino su a.a. dr. Antanu Kavecku, vieninteliu lietuviu medicinos gydytoju šioje apylinkėje. Jo nuosirdi priežiūra ir nuolatinis rūpestis kiekvieno paciento gerove bei kalbų mokėjimas nuo 1951 m. labai greitai praplėtė jo sėkmingą praktiką, kurią turėjo nutraukti dėl ligos 1980 m. Žmonos Thussy slaugomas gydyti namie, o mirtis jį palietė staigiai prieš savų namų 1992 m. lapkričio 15 d.

Dr. A. Kaveckas, gimęs Kaishadorių mieste, Trakų apskrityje, 1916 m. liepos 22 d. buvo nepriklausomos Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto paskutinėje laidoje. Fakultetą baigė 1941 m. gegužės 28 d. Vokiečių okupacijos metu buvo priverstas Lietuvą palikti labai skubiai. Net neatsisveikinęs su tėvais, pasiekė Austriją.

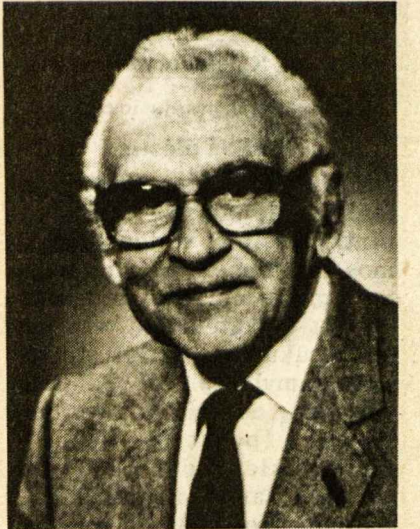
Dirbdamas ligoninėje Wiener Neustadt'e susipažino su savo būsima žmona med. dr. Thussy. Vėliau studijavo Graz'e ir antrą kartą tapo gydytoju.

Būdamas Graz'e velionis labai sąžiningai ir sėkmingai ėjo pagėgėlių studentų stovyklos pirmininko pareigas – pagerino visų gyvenimą.

Imigravęs Kanadon 1949 m. ir atlikęs darbo sutartį tabako ūkyje prie Rodney, Ontario gavo trečią kartą kvalifikacijas. Nuo 1951 m. darbavosi kaip gydytojas Ontario Londono.

Lietuva ir lietuviškumas jam buvo per visą gyvenimą labai arti širdies, o 1950 metais jis pirmininkavo Londono lietuvių bendruomenei. Nors ir svajojo aplankyti Lietuvą bei savuosius, bet sveikata neleido.

Buvo plataus akiračio, aukštos kultūros žmogus, didelis meno ir muzikos mėgėjas, laisvai tartojęs penkis kalbas. Bet svarbiausi jam buvo žmonės – pacientai ir draugai.

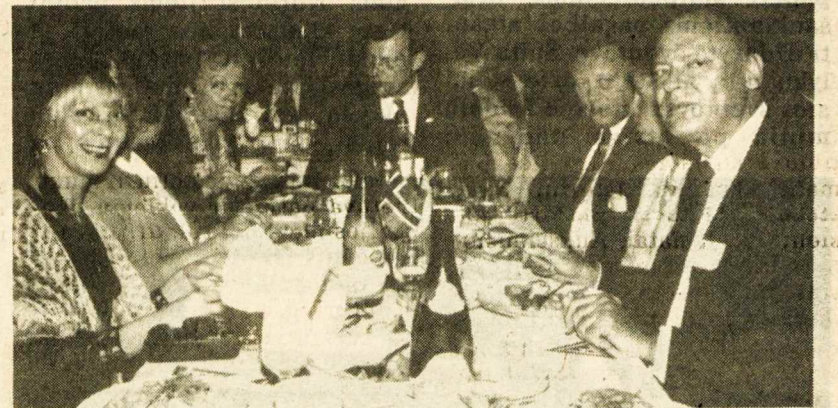
A. a. dr. ANTANAS KAVECKAS

Paliko liūdinčią žmoną Thussy ir tarp artimųjų Lietuvoje brolių, žymųjį muziką Konradą Kavecką.

Laidotuvių apeigas lietuvių ir anglų kalbomis atliko kun. K. Kakevičius, Londono Šiluvos Marijos parapijos klebonas. Trimis susimąstymo protarpiais grojo specialiai žmonos Thussy prašyta lietuviška muzika – M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Miške". Trumpą, jautrų atsisveikinimo žodį draugų vardu tarė Gražina Petrauskienė, baigdama lietuviškai: "Sudiev, Antanai. Lai būna lengva Tau Kanados žemė". Gr.P.

Įvairios žinios

KVIETIMAS. Atgimstančiai Lietuvai labai reikalinga visokerioji pagalba, ypač mūsų žinios, patyrimas ir asmeninis dalyvavimas Lietuvoje. Visi tie, kurie nori savo darbu padėti Lietuvai, yra kviečiami įsijungti į Lietuvos "Caritas" federacijos darbą. Norintys dirbti organizacijai "Caritas" Lietuvoje, galite kreiptis į centro valdybą šiuo adresu: Lietuvos "Caritas", Vilnius 29, Kaunas 3000, Lithuania. L.M.

Vienuoliktame Amerikos baltiečių laisvės lygos žymenų įteikimo pokylyje, programai pasibaigus, vašinas (iš kairės): Islandijos konsulatui atstovavusios JOHANNA LEWIS ir MARGRET JOHNSON, Estijos gen. garbės konsulas JAAK TREIMAN, BAFL pirmininkas AVO PIIRISILD ir Vokietijos gen. konsulas dr. CORNAL METTERNICH su žmona. Žymuo įteiktas Islandijai, pirmajai pripažinusiai Lietuvus nepriklausomybę 1990 m. Šventė vyko Los Angeles Latvių kultūros centre spalio 24 d.

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Branch: 275 Hunter Street
Toronto, Ontario M6P 4A8 Hamilton, Ont. L8P 1S2
Tel.: (416) 535-5000 Tel.: (416) 523-5639

KAINŲ SĄRAŠAS

Kainos galioja nuo 1992 m. lapkričio 1 d.

Nordland dėžės:

1 ir 1½ kub. pėdos dėžės \$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės \$ 2.00

Persiuntimas:

1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12") \$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18") ... \$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24") \$22.50

Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne **Nordland** dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV dolerių 4% + \$15.00

Drauda:

Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00. Virš \$100.00 galima apdrausti papildomai 5%
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v.

KLB krašto tarybos suvažiavime spalio 31 d. Prisikėlimo parapijos patalpose Toronte. Prie pirmo stalo sėdi iš kairės: Č. SENKEVIČIUS, vienas iš "TŽ" redaktorių, BR. NAINYS, PLB valdybos pirmininkas, H. LAPAS, Lietuvos garbės generalinis konsulas Kanadai

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIŪDNA...

Kodėl taip atsitiko? Žmonės pasimetė, daug skriaudų visokių, ypač kaime. O žinia, kokie kaime žmonės liko: valdininkai ir vergai baudžiauninkai. Prisimenu, kad buvo kažkada (prieš 2-3 m.) geriau, o kad kokie suomia, danai ar kiti "mažiukai", gyvenę ne geriau už mus, dabar mūsų svajonė, net nepasiekiamo. Bet jiems tai nesuokio. Žada naftą pigiai, nors tas vyr. brolis irgi jau pas save pabrangino, jiems tai nesuokio. Juk aš kaime gyvenu ir žinau kas liko kaime. Sunkiai nepaskaito, jiems sako X trečią nuo apačios, jie taip ir daro. N.N.

LODŽE LIETUVAI?

A. Balašaitienė straipsnyje "Lietuva ir jos išeivija" ("TŽ" 1992. X.6) rašo: "...Lodžėje yra daug lietuvių, todėl reikia stengtis, kad toji sritis būtų prijunga prie Lietuvos".

Pagal bostoniškę Lietuvių enciklopediją Lodžėje galėjo būti, o gal ir yra, mažiau šimto lietuvių. Lodžė pagal didumą yra antras Lenkijos miestas, turi netoli milijono gyventojų ir yra apie 400 km nuo Lietuvos. J.B.

Red. pastaba. Minėtame rašinyje autorė A.B. kalba apie Pelesos lietuviškumą. O Pelesos yra dabartinėje Gudijoje – tik 20 km nuo Lietuvos sienos. Lodžės vardas, matyti įšlinko per klaidą, kuri, kaip sakoma, yra ne autorės, o plunksnos klaida ("lapsus calami").

KOMPIUTERIAI LIETUVAI

Š.m. lapkričio 10 d. "Tėviškės žiburiai" išdėjo dvi nuotraukas. Po jų skaitome: "Kanados lietuvių bendruomenė parūpino 343 mokyklinio tipo kompiuterius ir juos padovanojo Lietuvos mokykloms..."

Reikėtų suminėti ir kitus, pridedėjusius prie šios labdaros. Perna North York švietimo tarybos vadovybė (Board of Education) paskyrė seno modelio kompiuterius Lietuvai. Gediminas Stanionis, šių mokyklų elektronikos skyriaus viršininkas, sugėbėjo juos parūpinti. Vėliau negausi iniciatorių grupė, bendraudama su G. Stanioniu, KLB pareižė, "R. Girdauskaitė ir A. Vaičiūnaitė - Vilniaus" pensininkų namų administracija, šį projektą įgyvendino.

1991 m. birželio 14 d. keli šio užsimojimo rėmėjai North York mokyklų sandėliuose pakrovė didžiulį sunkvežimį, 432 dėžes su kompiuteriais bei kita elektronikos aparatūra ir pajudėjo "Vilniaus" namų kryptimi. Netrukus buvo atvežta dar ir papildoma aparatūra.

Perkrautose namų rūsiuose prasidėjo siuntos paruošimas. Čia kompiuteriai buvo perkakuojami, valomi, tikrinami ir taisomi. Elektronika aparatūra buvo rūšiuojama ir papildoma medžiaga nuperkama. Dėžės buvo specialiai stiprinamos, o jautri aparatūra papildomai apsaugoma. Taip siunta buvo ruošama ilgai kelionei į Lietuvą.

Taipogi buvo ruošiamos kompiuterių naudojimo bei taisymo instrukcijos. Rugšėjo 9 d., veik po 3 mėn. darbo, pirmoji siunta pajudėjo į Lietuvą, 523 dėžės su 343 kompiuteriais paliko "Vilniaus" namų rūsius.

Gruodžio pradžioje iškeliavo ir sekanti siunta, 43 kompiuteriai su papildoma aparatūra taipogi paliko Torontą. Taip ši labdara Lietuvai ir baigėsi.

Toronto lietuviai šį projektą vieningai rėmė. KLB siuntų pervedimo išlaidas padengė, taipogi apmokėjo ir papildomų pirminių sąskaitas. Rūta Girdauskaitė ir Algirdas Vaičiūnas sklandžiai su talkininkais bendravo ir palaikė ryšius su Lietuva.

"Vilniaus" namų administracija taipogi į siuntų paruošimą aktyviai įsijungė. Pastato rūšiai tapo dideliu sandėliu. Siuntų paruošėjai mažiausiai buvo pastebėti. Didžiausią juodą darbą atliko pensininkai. Dalis jų dirbo tik kelias savaites, kiti net pusę vasaros paskyrė kompiuterių persiuntimui. Štai bent dalis jų: P. Adomaitis, A. Dzermeika (svetėis iš Lietuvos), M. Duliūnas, A. Gatautis, R. Girdauskaitė, P. Juteilis, V. Paulionis, G. Stanionis, D. Šimkienė, Z. Šimkus, T. Zaleskienė, Z. Zaleskis ir V. Žizys.

J. Balseys, vienas iš iniciatorių

DAUGIAU APIE IŠEIVIJĄ

Jau kuris laikas, kai tokio gan aukšto lygio savitraštyje, kaip "Tėviškės žiburiai", daugiausia dėmesio skiriama Lietuvai – politinėms naujienoms, keliautojų po Lietuvą įspūdžiams (kai kurie iš jų tikrai įdomūs), Lietuvoje esančių bendradarbių, kurių vis gausėja, straipsniams, užsienio, ypač Prancūzijos spaudos, aprašymams apie įvykius Lietuvoje, žinoma, amžinai neužmirštant ir Vilniaus temos. Taip pat skelbiami ir Vatikano lietuviškosios radijo laidos perduoti pasikalbėjimai su įvairiais Katalikų Bažnyčios hierarchijos atstovais bei pasauliečiais. Tačiau aprašymų apie išeivijos lietuvių gyvenimą, ypač Jūsų savitraštyje, nepaprastai sumažėjo. Atrodytų, jog išeivijoje visuomeninis bei kultūrinis gyvenimas beveik sustojęs. Tad maloniai nuteikė "TŽ" 45 nr. paskelbta spalvingai Ingos Pivoriūtės parašyta apybraiža "Lietuvių dienose net keli sambūriai".

Daugiau panašių, ne sacharinių straipsnių apie išeivijos lietuvių veiklą Toronte, Montrealyje, Kivlande, Čikagoje ar prie Ramiojo vandenyno krantų, kur Toronto "Gintarui" ten lankantis savo įspūdžius "TŽ" aprašė Inga Pivoriūtė.

VI. Ramojus,
Oak Lawn, IL

KNYGA APIE RAZUTIENĘ

I "TŽ" 1992.X.27 išspausdintą Algirdo Gustaičio laišką atsiliepę Danguolė Razutytė-Varnienė – atsiuntė "Spindulio" ansamblio rėmėjos išsiuntinėti šį laišką. RED.

1987 m. birželio mėnesį pasirašyta sutartis tarp Danguolės Razutytės-Varnienės ir "Spindulio" vadovės, Knygos išleidimo komiteto pirmininkės ir Algirdo Gustaičio, kuriam pavedama surinkti medžiagą ir parašyti knygą apie velionės ir "Spindulio" veiklą.

Pernai, po 4 metų laukimo, komiteto pirmininkė pasiteiravo, kada pagaliau gaus rankraštį. Iš Algirdo Gustaičio gavo atsakymą, kad knyga seniai parašyta.

Šių metų rugpjūčio mėn. gale Danguolė Varnienė pranešė A. Gustaičiui, kad komitetas dar negavęs rankraščio, kad toks autoriaus delsimas yra nepateisinamas, — jis prašomas per 7 dienas pristatyti surinktą medžiagą ir rankraštį komitetui teksto patikrinimui. Iš A. Gustaičio gauta surinktos medžiagos kopijos ir 3 psl. knygos teksto, kuris, komiteto nutarimu, visai netinka spausdinimui.

1992 m. rugšėjo 4 d. D. Varnienė, leidėjų komiteto įgaliota, pasiuntė laišką, kuriame pranešė, kad jis, A. Gustaitis, iš knygos autoriaus pareižų atleidžiamas už: neleistiną delsimą, nesilaikymą sutarties, kuri pabrėžia kad, knygos rankraščio kalbą, pirmą korektūrą autorius įteikia komiteto parinktiems asmenims patikrinimui.

Nuo šių metų rugšėjo 4-tos Algirdas Gustaitis, komiteto nutarimu, iš visų pareižų, susijusių su knygos išleidimu, atleidžiamas.

Komitetas susitarė su Valerija Baltušiene parašyti ir suredaguoti knygą, tik galia — darbo eiga trukdo trūkumas surinktos knygai medžiagos originalų, kurių negrąžino A. Gustaitis. Knyga, pagal komiteto planus, turėtų pasirodyti sekančių metų vidury. Visais, knyga liečiančiais reikalais, kreiptis į Danguolę Varnienę.

Danguolė Varnienė,
Knygai išleisti komiteto pirmininkė

1992.X.15

IR MES KANKINIAI

Visas pasaulis išgirdo apie 1991 m. sausio 13-ąją Vilniuje. Tą baisiąją naktį mus beginklius traukė tankais, šaudė, mušė, spardė. Nors ir su aukomis, su Dievo pagalba, atsilaukėme. Šiuo metu tai ne tik baūs prisiminimai, bet ir žuvusių giminių nedžiugančios asaros, tai ir mūsų kankinių — sužalotų, sužeistų, invalidų dejonės. Visi mes susijungėme į Nepriklausomybės gynimo sausio 13-tosios broliją. Brolijos pirmininkė — Jadvyga Bieliauskienė, ilgu metus praleidusi Sibiro tremtyje ir kalėjimuose.

Mūsų tikslas — padėti ne tik nukentėjusiems sausio trylikai, bet ir tremtiniams, partizaninių kovų dalyviams. Mes ieškome jų ka-

AMBER

GLOBUS

1968 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 3K9

Prie High Park požeminės stoties.
Nemokama automobiliams pastatyti aikštė.

KALĖDŲ proga

pavaišinkite savo artimuosius Lietuvoje

Kalėdinis siuntinys 34 kg

- Miltai 10 kg
- Cukrus 10 kg
- Mėsa dežutėse 2x0.5 kg
- Rūkytas kumpis 2 kg
- Salamės dešra 1 kg
- Šprotai aliejuje 4x250 g
- Sviestas 1 kg
- Riešutų sviestas 0.5 kg
- Sausos mielės 3 pak.
- Šampanas 2 buteliai
- Šveicariškas šokoladas 5x100 g
- Malta kava 2x230 g
- Tirpstanti kava 100 g
- Kakava 2x125 g
- Vaisiniai saldainiai 6 pak.
- "Granola bars" 10 pak.
- Migdolai 1 kg
- Razinos 1 kg
- Mandarinai 2 kg
- Kalėdinės žvakės 20 vnt.

Iš viso **\$179**, įskaitant persiuntimą ir pristatymą į namus (ir kvito su gavėjo parašu atsiuntimas)

Kiti patarnavimai

Siuntiniai lėktuvu – \$4.50 už kg plius pristatymas į namus
Sekantys išsiuntimai: **gruodžio 4, 11 d.d.**
Jie pasiekis jūsų draugus ir gimines prieš Kalėdas.

Siuntiniai laivu – \$6.00 už kub. pėdą ar \$0.95 už kg plius pristatymas į namus. Sekantis išsiuntimas **gruodžio 28 d.**
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų.

Pinigų pervedimai – kelionės į Lietuvą – iškvietai – vizos ir kt.

Prieškalėdinės darbo valandos: nuo lapkričio 15 d. iki gruodžio 15 d. nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais ir sekmadieniais 10 v.r. – 4 v.p.p.

SPECIALIOS KAINOS MŪSŲ PERSIKĖLIMO PROGA

Siuntiniai lėktuvu – \$4.50 už kg išsiunčiami kiekvieną penktadienį.

Siuntiniai laivu – \$6.00 už kub. pėdą ar \$0.95 už kg (kas yra pristatymas į namus \$10 už siuntinį, pigiau)

Nemokamas siuntinių paėmimas Toronto mieste.

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

- Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į **ALGI** ar **STEFĄ MEDELIS** visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Skrendantiems į šiltes kraštus parūpinam bilietus ir draudą pigiausiomis kainomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Čiurichą, Vieną, Varšuvą. Dar ne per vėlu: TORONTAS – VILNIUS ir atgal nuo \$949
Jūsų svečiams iš Lietuvos nuo \$849
Teiraukitės ir apie bilietų išpardavimą \$799

ALGIS MEDELIS

trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Nauji pasiūlymai Kalėdų proga

Nėra papildomo mokesčio už persiuntimą

SIUNTINIAI LAIVU

95 c. už kg plius \$10 už patarnavimą

43 c. už sv plius \$10 už patarnavimą

SIUNTINIAI LĖKTUVU

\$4.50 už kg plius \$10 už patarnavimą

\$2.04 už sv plius \$10 už patarnavimą

Mes siunčiame naujus ir vartotus automobilius į **LIETUVĄ**.
Garantuotas patarnavimas • Nemokamas paėmimas iš namų – greitas pristatymas.

Pasinaudokite žemiausiomis kainomis

Kanadoje tik per

POLIMEX

TORONTO: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914

MISSISSAUGA: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683

SCARBOROUGH: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

POGRINDŽIO METAI

Slaptosios spaustuvės sovietmečiu Lietuvoje

Primityviom priemonėm buvo dauginami įvairūs sovietų uždrausti leidiniai keliose vietovėse ir platinami visame krašte, slapstantis nuo KGB akių. Tai naujųjų laikų knygnešystė

PAULIUS PETRONIS,

Kaišiadorys

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Reikia plėstis

Vis dėlto mūsų skrajojanti leidykla nepajėgė pilnai aprūpinti dvasinio bado kankinamos liaudies. Kiek mes begaminome ir išplatino me malda knygų ir katekizmų, vis jau tėsė trūkumas. Todėl stengėmės gamybą plėsti. Po keletrių metų darbo jau turėjome pasidarę penkerias spausdinimo stakles, į darbą įjungėm daugiau rankų. Kartu reikėjo jautriai reaguoti į pasitaikantį neatsargumo pavojus. Todėl reikėjo spausdinti filialų postus dažnai kaitalioji. Jų turėjome visą tuziną įvairiose vietovėse: Vilniuje – 4, Kaune – 4, Zapyškyje – 1, Viršūniglyje – 1, Vaišvydavo miško eiguvoje – 1, Kaišiadorių rajone – 2.

Panašus skaičius buvo ir knygrištyse postų: Kaune – 6, Vilniuje – 1, Šlienavoje – 4, Plungėje – 1, Kupiškėje – 1.

Kai apmokėjome skolas darbininkams už linotipus ir įrengimus, knygelių savikaina žymiai atpigė. Pvz. knygelės „Jėzus ir aš“ kaina – 1 rb. 20 kp., „Aukštyn širdis“ – 1 rb. 40 kp., „Katechetinis vadovėlis“ – 1 rb. ir t.t. Mus suprato Lietuvos kunigai: greit paimdavo vežiojamą knygeles ir plačiai jas dalindavo tikintiesiems.

Seklių pinklės

Ketvirtaisiais bėgio metais jau patekau į KGB pinkles. Prie to prisidėjo neatsargus mano pasielgimas Klaipėdoje.

1973 m. pavasarį bandžiau padėti klaipėdiečiams, besišaukiantiems pagalbos atgauti uždarą šventovę. Šaltą Vėlykų rytą aikštėje, prie senosios šventovės, stovėjo žmonių minia po atviru dangumi.

Šventovės viduje mažai kas tilpo. Skrajojo baltos snaigės apie nuogas vyrų galvas.

Prie šventovės durų dėl didelės spūsties kažkas nualpo. Atvažiuo sanitarinė mašina. Minia blaškėsi. Pakėlęs foto aparatą, eidamas apie minią, fotografavau iš įvairių šonų neramią publiką – spūstį prie šventovės durų.

Staiga priėjo prie manęs stambus, degtine dvelkiantis vyras ir griebė mane į glėbį. Bandžiau nuo neblaivaus užpuoliko išsilaisvinti, bet greit šoko jam į talką dar du civiliai apsirengę vyrai. Nusivარė į miliciją, atėmė foto aparatą ir pradėjo apklausa: „Ko čia atvažiavai iš Kaišiadorių? Kam fotografuoti? Išaiškinsim filmą ir aparatą grąžinsim 14 v., kai ateisi į Saugumo komitetą.“

„Neabejojau, kad iki 14 v. išaiškins ne tik filmą, bet ir mano istoriją Kaišiadoryse. Aparato neieškojau. Iš Klaipėdos greit dingau ir grįžau į savo slėptuvę Kapčiamiestyje.“

Po kelių mėnesių Kaune pirmą sykį pastebėjau, kad ir čia esu sekamas. Kurį laiką bandžiau viešai nesirodyti, bet pradėti darbai vertė daug keliauti. Apsidairydamas tiesiau darbus. Kai kur juos dar daugiau praplėčiau. Maniau, kad galima veikti nepastebimai tik atsargiau...

Trūksta brandesnių veikalų

Nors knygnešystės darbai pavojai didėjo, bet, keliaujant per žmones, vis daugiau teko patirti, kaip visi yra išsiilę dvasinio peno – rimtesnių literatūrinių leidinių. Vien maldaknygių ir katekizmų buvo maža: žmonės išsiilę daugiau. Norėjosi jiems padėti. Nepriklausomybės metais išėjusių leidinių paskutines atsargas išseko. Komunistiniai aktyvui bei kagebistams siautėjant, daug prieškarinės lai-

dos knygų buvo konfiskuota, sunaikinta.

Naujieji Lietuvos knygnešiai stengėsi bent dalelę šių nuostolių padengti, pogrindinėmis sąlygomis dauginami ir platinami neįprastais keliais „iš anapus“ į Lietuvą užklydusias knygas. Taip buvo gaudomi Maceinos, Girniaus, Gutausko ir kiti veikalai. Entuziastai jų ieškojo, perrašinėjo rašomąja mašinėle ir dalinosi su pažįstamaisiais: – vežiojo po visą Lietuvą, platino šį dvasinį turtą, dalino šviesesniems jaunimo atstovams, veiklesniems kunigams, kurie tą spaudą vėl perrašinėjo, dauginė ir platino toliau.

Kiti entuziastai laužėsi į tobulas knygų dauginimo priemones – įvairius kopijavimo aparatus („Era“, rotoprintą ir kt.). Taip Petro Plumpos pastangomis pasirodė tūkstantis egzempliorių T. Toto „Jaunuolio būdas“, kun. Sigitas Tamkevičius atgabendė į Kauną T. Toto „Jaunuolio religijos“ knygų vežimą.

Kun. Jono Buliausko, P. Plumpos ir Vytauto Vaičiūno pastangų dėka mano žiniom atėjo du kopijavimo aparatai „Era“. Vieną įkurdinom Ežerėlio gyvenvietėje, kita – Šlienavoje. Čia ruošėmės daugini trūkstantią literatūrą ir „LKB kroniką“. Tuo pačiu metu, 1973 m. rudenį, man dar pavyko suorganizuoti T. Toto „Jaunuolio religijos“ II laidos linotipų rinkinį. Ši metalinį tekstą, dalimis išnešioję iš valstybinės spaustuvės, įmontavome savo spaustuvės filiale pas Joną Špoką Baršausko gatvėje. Čia šeimininkas sėkmingai dauginė tūkstančius egzempliorių taip reikalingą jaunimui spaudą.

Vėl pavojus!

Tą rudenį (1973) ilgesnį laiką buvau apsigyvenęs Hipodromo gatvėje pas buvusį saleziečių auklėtinį mano mokinį inž. Vyautą Vaičiūną. Rytais čia įtartinai suskambėdavo telefonas; iš ragelio pasigirdavo rusiški klausimai: „Koks telefono numeris?“ Supratau – vyksta telefoninis sekimas. Taigi laikas pasitraukti iš šio buto ir iš Kauno. „Dar truputį pertvarkysiu reikalus Kauno filialuose, pamaniau, tada bėgsiu“. Deja, nebesusėjau...

Saugumiečių rankose

Lapkričio 17 d. vėlai vakare išėjau į miestą „patvarkyti reikalų“. Pastebėjau atkaklų sekimą – pėsčiomis ir su taksi. Net raketos nušviesdavo tamšą, kai aš pasukdavau Šančiuose į tamsesnę gatvelę.

Tą naktį į Hipodromo gatvę nebegrižau: nakvojau Šančių 14, Kranto nr. 23, Šaltūvių namelyje. Ten su šeimininke buvo sutarta, kad esu nuolatini jos namų gyventojas. Sulaukęs kitos nakties, apie 5 v., grįžau pas V. Vaičiūną. Gatvėje, už 50 metrų, atsirado įtartiną „Volgą“. V. Vaičiūną pasiunčiau į miestą kai ką pvertarkyti ir paprašiau iškviesti Nijolę Cicėnaitę, primindamas, kad ji prie durų paskambintų 4 kartus. Cicėnaitė atvykus, įteikiau jai konspiracinį laišką su pora adresų, kur ji turėjo nuvykti ir painformuoti apie padėtį. Šį laišką jai garsiai perskaičiau ir dar kai ką paaiškinau(). Deja, į mano nurodytus adresus Cicėnaitė nebespėjo nuvykti. Jai tik grįžus į namus, įvyko krata. Laimė, kad „svečiams“ pasibeldus į duris, ji suspėjo laišką sunaikinti ir tik po to atidaryti duris. Mane tą pačią valandą suėmė.

Tai nebuvo išdavystė

Epizodą apie susitikimą su N. Cicėnaitė ir laišką likimą čia detalčiai papasakojau, norėdamas atkreipti dėmesį į KGB sekimo priemonių tobulumą. Jų dėka jie gali sudaryti tikrovės iliuziją ten, kur nieko panašaus nebuvo ir nėra.

Mane suėmus, kai kas, tarp jų ir V. Vaičiūnas, viena man patarnavusį vairuotoją įtarė išdavyste. Tačiau tai KGB sukurtos iliuzijos rezultatas.

Tardymo eigoje, kuris truko 9 mėnesius, man paaiškėjo, jog KGB turėjo neklantį „išdaviką“ – tobulas sekimo priemonės, pradedant užtaisytu telefonu Vaičiūno bute, baigiant lazerine technika iš gatvės stovinės automašinos ir t.t.

Štai tardymo eigoje man paskaitytas laiškas su adresais (žodis į žodį!), kuri prieš pat suėmimą įteikiau N. Cicėnaitėi. Kartu tardytojas tvirtino, kad jie mano ryšininkę sugavę, išdėję ir už aul() suradę šį laišką.

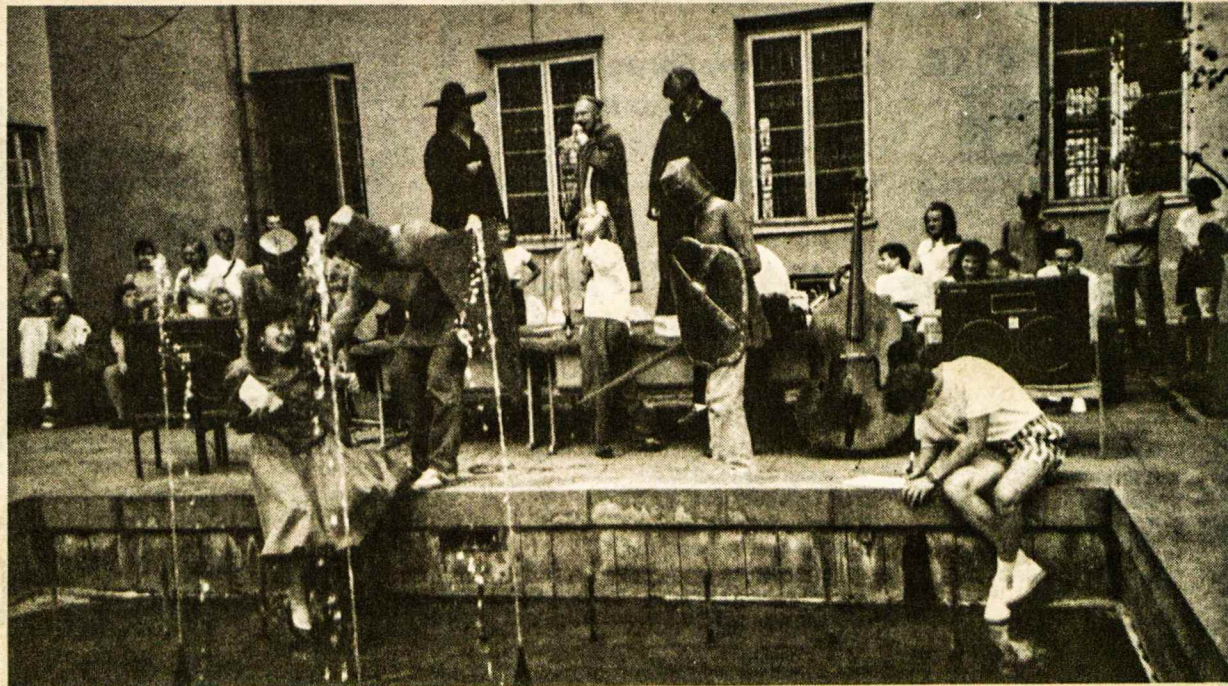
Prieš pat teismą, susipažinęs su savo bylos medžiaga, pamačiau ir N. Cicėnaitės apklausos protokolą. Ten įtardytojo klausimai, kur ji dėjęsi mano laišką, paaiškina jį su nakinusi, kai pamačiusi ateinant „svečius“ ir supratusi, jog nebeįmanoma nunešti jį adresatams...

Tą patį patvirtino Cicėnaitė, man grįžus į laisvę: jie (KGB) mano laišką nematė.

Nematė, bet tobulai jo turinį pakartojo neklstanti technika. Ji girdėjo ir tai, ką šalia laišką buvau pasakęs, girdėjo Cicėnaitės žodžius: „... užkisi už aul“, girdėjo keturis skambučius prie durų ir t.t.

Reikia būti dideliu naivuoliu, kad patikėtum KGB sukurtam iliuzijom, jų tobulų, klatingų priemonių apgaule, įtariamu nekaltų žmonių.

(Pabaiga)

Mokslo metų pradžios iškilmė-vaidinimas Vilniaus universiteto kieme 1992 m. rugsėjo 1 d. Nuotr. G. Bijūnienės

Su studentais Vilniaus universitetuose

Mokslo metų pradžią Vilniaus universitete ir Pedagoginiame universitete. Darbas su anglų kalbos studentais

GENOVAITĖ BIJŪNIENĖ

„Air Canada“ lėktuvus 1992-1993 m. pakyla iš Toronto orauščio ir skrenda Frankfurto link. Frankfurte palikusi sunkius lagaminus orauščio saugojimo kameroje, nusiperku bilietą į traukinį ir važiuoju į Heidelbergą aplankyti dukters Vilijos, kuri ten ruošėsi lotynų k. egzaminui.

Naktį praleidom besikalbėdamos studentų bendrabutyje, Vilijos kambary. Sekančią dieną padėjau Vilijai persikraustyti. Pasivaikščiojusios po miestą, nuejom pietauti į gražią išpuostą ir apytuštį „Indian Palace“ restoraną trise – su Vilijos drauge iš Pietų Amerikos, kuri ten studijuoja ir laisvalaikį dirba.

Lietuvos lėktuve

Praleidusios dvi dienas Heidelberge, rugpjūčio 30 d. ankstyvą rytą taksi atvykom į geležinkelio stotį ir iš ten traukiniu pro Darmstadt'ą atvažiuojame į Frankfurtą. Atsiėmiau lagaminus, už dvi paras sumokėjusi 20 DM. Lietuvos oro linija išskrido abi į Vilnių. Malonus jausmas, kai prievaidė mandagiai ir maloniai pataraujau lietuvių kalba. Išgėrėm lietuviško Alytaus alaus. Maitas buvo be priekaištų. Po poros valandų t.y. 14.30 v.p.p. lėktuvus nusileido Vilniuje. Jokio patikrinimo nebuvo. Du jauni uniformuoti tarnautojai sėdėjo prie staliuko ir praeinant neprastę užpildyti deklaracijos. Orauostyje visi užrašai lietuvių ir anglų kalbomis. Nešikas, jaunas vaikas, irgi kalbėjo lietuviškai. Ankščiau orauostyje ir geležinkelio stotyje būdavo kalbama tik rusiškai, o dabar aplinkui girdi kalbant lietuviškai, rusiškų užrašų neliko nė pėdsakų.

Studentų bendrabutyje

Pasitiko mus Vilniaus universiteto anglų k. katedros vedėjas Petras Anusas ir savo automobiliu, šiaip taip pakrovęs mūsų lagaminus, nuvežė į universiteto bendrabutį, vadina „Saulėtekiu“, Antakalnyje. Studentai tą toliausiai pušne esantį bendrabutį praminė „Kamčatka“. Mano giminės tikslas mūsų atvykimo laiko nežinojo. Aš pranešiau tik universitetui, nes važiuoju ten dėstyti anglų kalbos jį iškviesti jau antri metai iš eilės.

Vilniuje dar teko dvi pirmąsias dienas nuo karščio prakaituoti, o paskui kaip ranka atėmė – oras pasidarė rudeniskas, kartais su lietumi, bet dar nešaltas.

Mokslo pradžia

Rugsėjo pirmoji čia yra naujų mokslo metų pirmoji diena. 9 v.r. studentai būriais skubėjo per pušyną į autobusą, o iš jo – į troleibusą, kuris per 20-30 min. nuveža prie katedros į senąjį universitetą.

10 v.r. universiteto teatro saleje susirinko dėstytojai ir studentai, kur buvo perskaity-

tos priimtų universiteto pirmakursių pavardės ir pasakytos sveikinimo kalbos. 11 v.r. visi rinkosi un-to kieme, kur vyko iškilmės, vaidinimai.

Pedagoginio universiteto naujų mokslo metų atidarymas buvo daug iškilingesnis, kadangi tai pirmi metai, kai jis tapo penkiamečiu Pedagoginio universiteto. Buvo pakviesti svečiai, ambasadoriai ir konsulai.

Įdomiai buvo priminta Pedagoginio un-to rektorių istorija. Išėjo į sceną dviese ilgais apsiaustais ir storom knygom: baltasis ir juodasis istorikas. Vienas skaitė datas, o kitas apibūdino jų laikotarpių rektorius, kurių daugelis buvo stipriai raudoni.

Dabartinis rektorius yra Saulius Razma. Jis po savo sveikinimo žodžio į sceną pakvietė un-to profesorius senatę. Paskui sveikino D. Britanijos ambasadorius ir kiti svečiai.

Po iškilingosios dalies sekė pertrauka, kurios metu aukštieji svečiai, ambasadoriai bei konsulai su poniomis, užsienio svečiai – profesoriai, buvome pakviesti į apvaliojo stalo saliuokę, į dešinę nuo scenos, prie šampano ir užkandėlių bei kavos su pyragaičiais. Ten susitikau ir Toronto Lietuvių namų pirmininką V. Kulnį. Čia aidėjo tostai, skambėjo šampano stiklai ir mezgėsi įdomios asmeninės pažintys.

Po to vėl visi grįžome į salę. Žiūrėjome įdomų bibliotekos turinio baletą „A Proba“.

Dviejuose universitetuose

Rugsėjo 2 d. prasidėjo pasikaitos. Kadangi buvau pakviesta dėstyti tiek Vilniaus un-te, tiek ir Pedagoginiame un-te, tai abiejuose turėjau po 20 savaitinių valandų (po 20 paskaitų), iš viso 40 val. per savaitę. Užsiėmimai buvo gry-

nai praktiniai: „Listening Comprehension and Translation“ kursai. Klausymui ir greitai orientacijai vartoju kasetes, o įvairioms vertimo rūšims – tiek kasetes, tiek studentus, kurie tapdavo klasėje vertėjais, o likusieji – auditorija.

Studentų susidomėjimas buvo labai didelis. Toks praktinis kalbos vartojimas ir vertimo įgūdžių lavinimas jiems labai patiko. Kai kurie studentai net prašydavo paskolinti kasetes ir namus papildomam darbui.

Vilniaus un-te IV-to kurso penkios grupės po 7-10 studentų ir Pedagoginiame un-te III-čio kurso penkios grupės lankė užsiėmimus visą rugsėjo mėnesį ir apgailestavo, kad taip trumpai. Jų tarpe buvo daug gerų studentų. Dirbti su tokiais studentais – vienas malonumas.

Turintiems Maceinos laišką

MIELI TAUTIEČIAI,

Mano tėvas a.a. prof. Antanas Maceina, įnešęs didžiulį indelį į Lietuvos kultūrą ir lietuviškąją filosofiją, ilgus emigracijos metus gyvendamas Vokietijoje, vedė platų susirašinėjamą su išeivija. Jo knygos, straipsniai, paskaitos ir laiškai yra neįkainojamas lobis Lietuvos kultūrai. Atgavus nepriklausomybę, Lietuvoje leidžiami A. Maceinos raštai, stengiamasi surasti, surinkti ir gražinti į Lietuvą jo kūrybinį palikimą.

Kreipiuosi į jus, mieli tautiečiai, pas kuriuos yra likę prof. A. Maceinos laiškų: atsiųskite jų kopijas šiuo adresu: Saulius Maceina, Fabijoniškių 81, bt. 24, 2029 Vilnius, Lithuania.

Neleiskime pražūti nė vienu lietuviškosios kultūros dalelei!

Saulius Maceina

Slaptos pogrindžio spaustuvės darbuotojas VYTAUTAS ANDZIULIS, Lietuvoje spausdinęs religinius ir patriotinius leidinius sovietinės okupacijos metais, prie metalinių raidžių 7 metrų gilumo požemyje

Nuotr. H. Paulausko

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL
V.I.M. EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

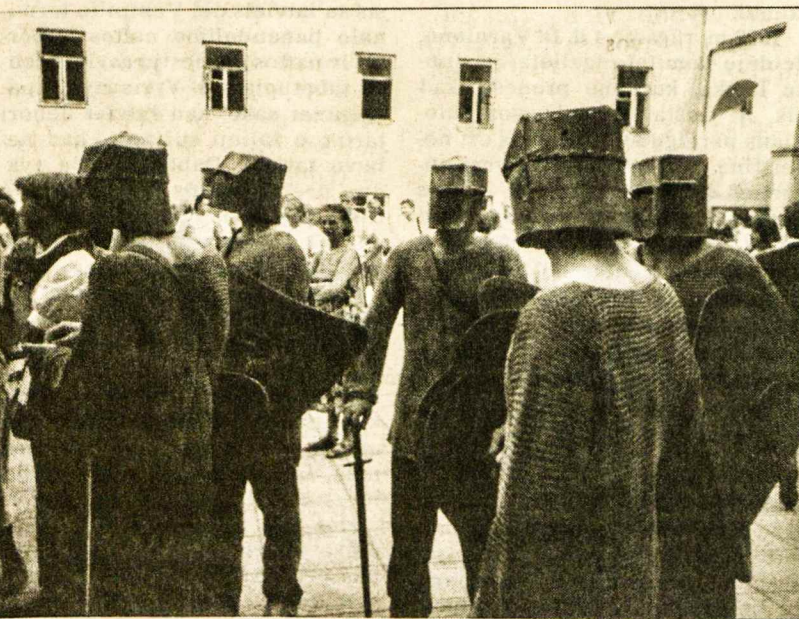
Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

POLONUS DELI 38 Dunlop St. W. Barrie, Ont. Tel. 705-739-0129	WOJTEK PIASECKI 17 Oregon Dr. London, Ont. Tel. 519-686-5772	IMPERIAL DELI 972 Hamilton Rd. London, Ont. Tel. 519-659-4935
FOREIGN TRADE 714 York St. London, Ont. Tel. 439-6531	POLONIA TRAVEL 438 Hamilton Rd. London, Ont. Tel. 519-679-3256	VARSOVIA DELI 275 Highbury Ave. London, Ont. Tel. 519-659-4196

ALEX MANSVETOV, 523 Hamilton Rd.
London, Ont. Tel. 519-433-1351

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Mokslo metų pradžios iškilmė Vilniaus universiteto kieme 1992 m. rugsėjo 1 dieną

Nuotr. G. Bijūnienės

Gėlių parduotuvė

“VICTORIA”

416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų)

Paruošiamė gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvių ir t.t.

Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai

Skambinti tel. 536-1994.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranaukaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

**“LEDAS”
REFRIGERATION**
Taisau ir įvedu visų rūšių
• Šaldytuvus
• Elektrines viryklas (plytas)
• Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Sildymo sistemas
Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus
Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronto.

“Laisvės niekas nežadėjo”

Atsiminimai buvusio slaptosios žvalgybos karininko, dirbusio Lietuvos ir Vokietijos tarnybose

Broniaus Aušrotas knyga “Laisvės niekas nežadėjo” yra turbūt vienintelė knyga lietuvių atsiminimų literatūroje, kurioje rašoma apie Antrojo pasaulinio karo karinę vokiečių žvalgybą. Joje knygos autorius pats aktyviai dalyvavo. Šioje srityje jis nebuvo naujokas – tarpkario metais jis buvo nepriklausomos Lietuvos žvalgybos karininkas Lietuvos-Lenkijos ir vėliau Lietuvos-Sovietų Sąjungos pasienyje. Šią savo veiklą jis yra aprašęs pirmojoje knygoje “Sunkių sprendimų metai”. Jo antrąją knygą galima laikyti pirmosios tęsiniumi.

Savo knygą autorius skirsto į dvi dalis: pirmojoje aprašo savo žvalgybinę veiklą Rytprūsiose nuo 1940 m. sovietų okupacijos ligi Sov. Sąjungos ir Vokietijos 1941 m. karo pradžios, o antrojoje – nuo šio karo pradžios ligi jo pabaigos. Abiejose dalyse Br. Aušrotas, lygindamas nepriklausomos Lietuvos ir Trečiojo reicho karines žvalgybas, pabrėžia pastarojo pranašumą.

Lietuvos žvalgybos veikla prasidėdavo ir baigdavosi agentų apklausinėjimu, o vokiečiai šalia to naudojo pastatą, slapta nematomą rašalą, radijo siųstuvus ir į užfrotę parašutais nuleidžiamus desantinius. Žinovų nuomone, Vokietijos karinė žvalgyba, kuriai vadovavo Hitlerio priešas admiralas Wilhelm Canaris, tikrai buvo gera. Be to, generolo majoro Reinhardo Gehlen'o žvalgyba (Organisation Gehlen) Rytų fronto užnugaryje buvo taip gera, kad, žlugus Hitlerio Vokietijai, ja perėmė amerikiečiai ir ją naudojo ligi 1955 m. Apie tai Br. Aušrotas nerašo, nes greičiausiai nei jis, nei jo viršininkai apie šią organizaciją nieko tada nežinojo.

Kuris didesnis priešas?

Ligi Vokietijos-Sovietų Sąjungos karo vienintelio Lietuvos priešo Br. Aušrotas laikė Sov. Sąjungą. Atrodė, kad tik Vokietijos kariuomenė gali išvaduoti Lietuvą iš sovietų okupacijos, ir knygos autorius dėjo visas pastangas, kad tai įvyktų. Bendradarbiavimas su vokiečiais atrodė esanti teisinga ir patriotiška veikla. Kai vokiečiai okupavo Lietuvą ir išvaikė Ambrzevičiaus vadovaujamą Lietuvos vyriausybę, knygos autorius suprato, kad ir vokiečiai nėra Lietuvos bičiuliai. Tačiau vis dėlto juos laikė mažesniais Lietuvos priešais negu sovietus. Ne jis vienas tais laikais taip manė.

Kitąp manė Br. Aušrotas nepriklausomos Lietuvos laikų bendradarbis J. P. Jo pavardės knygos autorius skaitytoms neatskleidžia, matyt todėl – jeigu jis dar yra gyvas, kad nebūtų apšauktas sovietų kolaborantu. J.P. prieš karą buvo Vokietijos pasienyje, Tauragėje, Lietuvos žvalgybos karininkas. Sovietams užėmus Lietuvą, jis nepasitraukė į Vokietiją, nors nebuvo sunku jam tai padaryti, nes manė, kad bus priverstas Gestapui išduoti savo agentus. Jis liko Lietuvoje ir visą laiką dirbo sovietams prieš vokiečius.

Vokiečiams okupavus Lietuvą, knygos autorius ir būrelis jo draugų susitiko su J.P. Br. Aušrotas rašo: “Atrodė, jog mes visi supratome sunkų J.P. sprendimą likti komunistų vadovaujamoje karinėje žvalgyboje ir tęsti darbą prieš vokiečius. Gi darbas prieš vokiečius nebuvo savo Tėvynės išdavimas! Gal taip ir J.P. galvojo? Po šio J.P. paaiškinimo, kurį mes visi susirinkusieji priėmėme kaip neišvengiamą blogybę ir beveik (J.B. pabraukta) jį pateisinome, pokalbį tema buvo pakeista”.

Taigi J. P. nevisai buvo patiesintas. Kuri okupacija sovietų ar nacių buvo blogesnė, gal ir pavyks istorikams nustatyti, tačiau žinant Hitlerio planus Lietuvai, kurie jau buvo pradėti vykdyti, nereikėtų J. P. smerkti.

Vertinga knyga

Br. Aušrotas knyga “Laisvės niekas nežadėjo” yra įdomi, parašyta kasdieniška, suprantama kalba, pateikia ne tik faktus, bet ir okupacijos metų nuotaikas. Paskiri epizodai, kurių vienas apie J.P. yra čia pateiktas, yra aprašyti gyvai ir įtikinamai. Autorius liečia savo veiklos sritį – žvalgybą, mažai užsimindamas apie genocidą, politikos, ekonomikos ir kitas problemas. Knygoje paminėtų gausių asmenų pavardės yra, išskyrus J.P., tikros, ir beveik kiekvienas tuos laikus pergyvenęs skaitytojas gali rasti šioje knygoje savo pažįstamus.

Ši knyga užpildo du spragų lietuviškoje atsiminimų literatūroje ir bus ateityje istorikams geras žinių šaltinis. Ne visi pastarųjų metų Lietuvos istorijos įvykiai yra aiškūs. Dar yra neaiškumų dėl Dariaus ir Girėno žuvimo priežasties, nevisai išaiškintas 1938 m. sankirtis Lietuvos-Lenkijos pasienyje, mažai yra kalbama apie Vilniaus srities lietuvių, pabėgusių 1939 m. iš Lenkijos kariuomenės į Lietuvą, išdavimą lenkams ir pan. Tie, kurie ką nors žino, tyli, o kurie nežino, spėlioja. Tokių knygų kaip Br. Aušrotas reikia daugiau. J.B.

Bronius Aušrotas, LAISVĖS NIEKAS NEŽADĖJO. Žvalgybos karininko atsiminimai “7 dienų” leidinys. Spausdino VİSS, Vilnius, Dariaus ir Girėno 39.

Bronius Aušrotas, LAISVĖS NIEKAS NEŽADĖJO. Žvalgybos karininko atsiminimai “7 dienų” leidinys. Spausdino VİSS, Vilnius, Dariaus ir Girėno 39.

Lietuviški pėdsakai Apeninuose

Istorikės kelnė iš Vilniaus Italijai ir ten rastos Lietuvos praeities retybės

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Sudiev Roma, Parma, Florencija. . . Slėpiningoji, kerinčioji, puikioji Florencija! Tu nugarimi į pasamone, išliksi ten, kaip mergaitė iš Parmos kunigaikščių rinkinio piešinio – lipanti laiptais, nesanti žibinta. Tuoj, tuoj išsisklaidys tamsa, atsivers paslaptis, ir tu, ateiv, pajusi didelio, seno miesto dvasią.

Nuostabioji Florencija

Mikelandželo antkapiai Medičių koplyčioje: tokia stipri, tokia akivaizdi menininko dvasia, įkvėpusi gyvybę marmorui. Taip aiškiai pajunti du lygius: jo, genijaus, ir savo – žemės piligrimo. Stovi apacių, žiūri pakelę galvą į atsibundantį ryto valandą, į dieną, klausiančią, ką nuveikė, ką davei? Nuo to ramaus, amžinybės matu matuojancio žvilgsnio pagausai nueina. . .

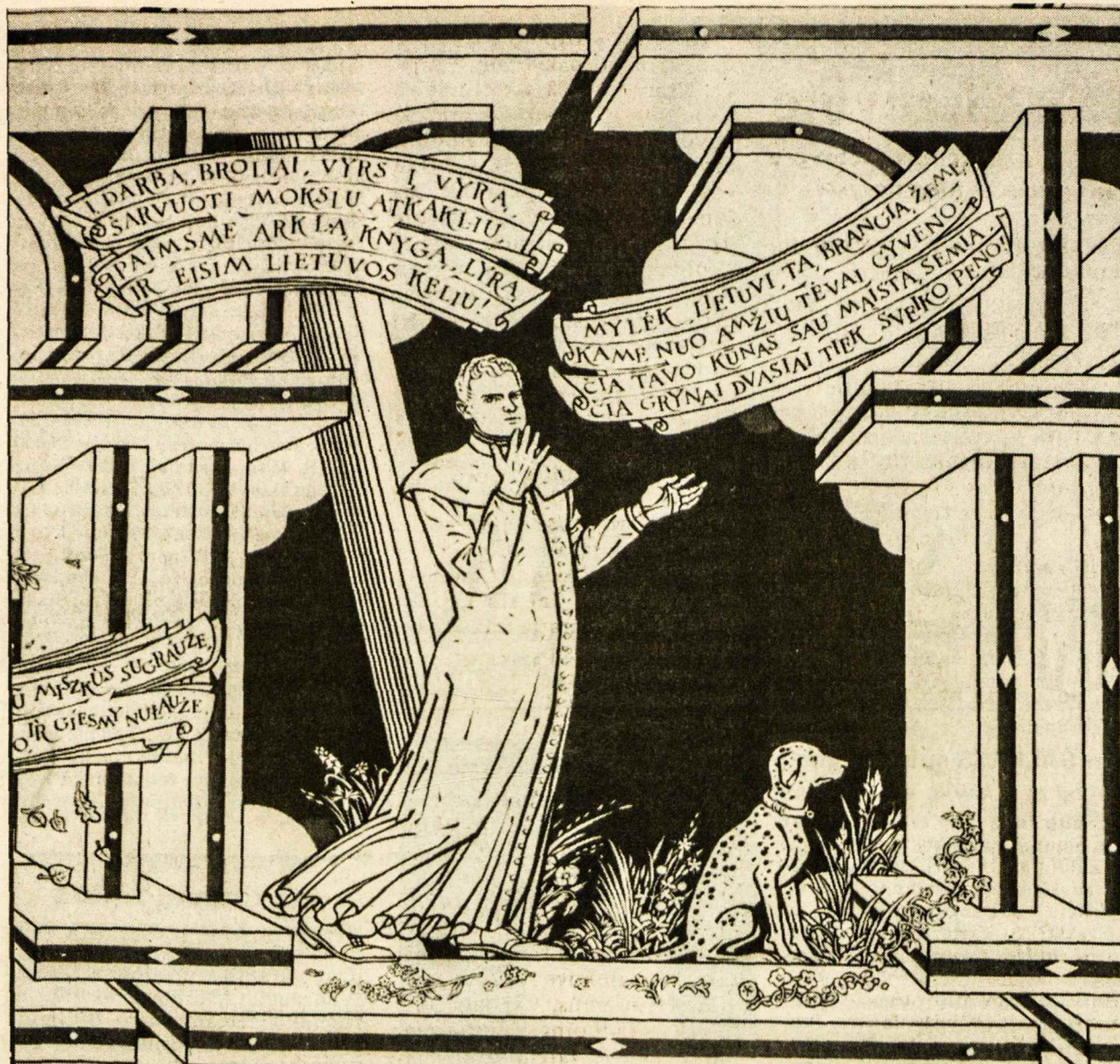
Santa Croce (Šv. Kryžiaus) bazilikla. Nuostabioji Pacų koplyčia, M. K. Oginskio palaidojimas. (M. K. Oginskis – valstybės veikėjas – pasiuntinys Olandijoje, LDK didysis iždininkas), suartėjęs su carais, imperatoriais (Aleksandru I,

Atsiųsta paminėti

LITUANISTICA 1992 nr. 1(9). Istorija, archeologija, kalba, literatūra, tautosaka, etnografija, menas. Vilnius “Academia” 1992 (A. Goštauto 12, 2600 Vilnius, Lithuania).

Apulinaris P. Bagduons, LIKE MA LAIPATAAS. Žemaitiški alieštiečiai ir apsakymai. Redaktorius A. Zdanavičius, meninis redaktorius A. Tarabilda, techninė redaktorė R. Slizauskaitė. Leidykla “Muzika”. Vilnius, 1991 m., 134 psl.

Bronius Aušrotas, LAISVĖS NIEKAS NEŽADĖJO. Žvalgybos karininko atsiminimai. Lietuvių kalba peržiūrėjo Paulius Jurkus. Kompiuteriu paruošė ir techniškus patarimus davė Vincas Salčiūnas. Išleido “7 dienos” 5000 egz. tiražu. Vilnius (data nepažymėta), 270 psl. ir nuotraukos. Tai tęsinys autoriaus atsiminimų “Sunkių sprendimų metai”.

MAIRONIO atvaizdas Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto priesalyje-vestibulyje, kurį išdėkoro dail. R. GIBAVIČIUS žymiųjų Lietuvos žmonių atvaizdais

Nuotr. Alf. Laučkos

Napoleonu), tebeskambančio, tebejudinančio polonezo “Atsisveikinimas su tėvyne” kūrejas, paskutiniį gyvenimo dešimtmetį gyvenęs Florencijoje, čia ir miręs 1833 m. Jo sūnus Irenėjus 1859 m. Rietauve įsteigė pirmą Lietuvoje agronomijos mokyklą, vaikaičiai Bogdanas 1892 m. šiame žemaičių miestelyje pastatė pirmą Lietuvoje elektrinę (netrukus minėsime šimtmetį!). Kitas vaikaitis – Bogdano brolis Mykolas – Plungėje įsteigė muzikos mokyklą, kurioje mokėsi ir M. K. Čiurlionis.

Tarp daugelio turistų, kalbančių visokiom kalbom (savo gimtosios negirdėjau . . .), fotografuojančių, įnikusių į vadovus, besibučiuojančių, sėdėjančių ant bazilikos laiptų, valgiaujančių, idėta motiniškai globuojančių Birutės Žindžiūtės-Mikelinienės, o mano mintys sklandė tarp šiaurės ir pietų. Buvau minios dalelė, kartu tolimas, kitas pasaulis – ieškojau gijų, jungiančių Vilnių su Florencija.

Sirvydo žodynas

Viena iš svajonių, atvedusi į miesto nacionalinę biblioteką, tai K. Sirvydo “Trijų kalbų žodynas”, pirmas lietuvių, pirmas baltų kalbų žodynas, parašytas Vilniaus akademijos auklėtinio (koks mokyklos lygis!), išleistas akademijos spaustuovės. (Apie jo buvimą čia žinoma iš mūsų bibliografijos).

Svajonę pasiekti padėjo prof. Gvido Mikelinio rekomendacinis raštas bibliotekos direktorijai. Lyg burtų lazdele pamojus, atsivėrė saugyklių durys, ir į rankas paėmiau dailų, meistriškai atnaujintą egzempliorių 1677 m. (ketvirtos) laidos. Jo antraštiniam puslapyje nedidelis antspaudas, Medičių bibliotekos antspaudas, tyliai, bet iškalbingai liudijo šios giminės kultūrinį akiratį, jos ryšius su mokslo židiniu tolimoje šiaurėje. O ant restauruotos nugarėlės aukso raidėm vietoj “Vilnae” išpausta “Vilmae”.

Duodami retybę, žiūrėjo bibliotekininkai į mano lietuvišką pasą. G. Mikelinio raštą, į mane! Kokie buvo paslaugūs, rūpestingi, profesionalūs – patys pasiūlė padaryti nuorašus, padaryti nemokamai. Padarė, padovanojo . . . (Grįžti į Romą – papasakojau apie Florencijos bibliotekininkus mūsų Respublikos atstovui prie Šventojo Sosto Kazimierui Lozoraičiui, paprašiau padėkoti jiems, parodyti pasauliui, kad savo nualintoje būityje jaučiam, matom, kaip elgiamasi su mumis, kad mokam ne tik prašyti. Mintis patiko, susilaukė pritarimo).

Florencijos nuotaiką, bendravimą apvainikavo pauglio elgesys. Po mano “skuzdi” (atsi-

prašau), apžergęs motociklą 14-tis ar 15-tis maloniai nurodė linkmę į šventovę, kurios teiravausi. Netrukus, lenkdamas mane, jis pristabdė motociklą, atsisuko, linksmam pamoko ir, šuktelėjęs “čiau”, nuvažiavo. O, tas šuktelėjimas motiutei pagal amžių! Jis liks širdy kaip didelės miesto dvasios, amžių nugalintų kultūros, bendravimo liudininkas. Pagalvojau, kad taip pas mus. . .

Daukšos “Postilė”

Pirmoji svajonė Romoje, Vatikano bibliotekoje, buvo M. Daukšos “Postilė”, išleista taip pat jėzuitų spaustuovės Vilniuje 1599 m. (Mūsų bibliografijoje jos kelias į biblioteką nenurodomas).

Per Vatikano bibliotekos sales, kaip ištikimoji Ariadne vedė kun. prof. Paulius Rabiškauskas. Pasirodo, unikumas dovanotas 1930 m. Lietuvos respublikos prezidento A. Smetonos Pijui XI, jo kunigystės 50-čiui pagerbti. Prezidento laiške sakoma: “Jo Šventenybė (. . .) sveikindamas savo ir lietuvių tautos vardu ir norėdamas pagerbti šią iškilmingąjį sukaktuvį minėjimą, esu paskyręs Jo Šventenybei vieną pirmųjų knygų Lietuvos sostinėje Vilniuje lietuvių kalba išleistą (. . .)”.

“Postilės” irišimas skiriasi nuo mūsų rankraštyuose esančių – jis visas naujas, pergalmento. Ant viršelio – popiežiaus, žemaičių ir Lietuvos respublikos herbai, ketvirtame puslapyje – Gedimino stulpai, atskleidžiantys leidinio sąsajas su istorinėmis realijomis. Nauji ir keli priešlapai, kuriuose lotynų kalba duoti šio, apgadinto egzemplioriaus papildymai, papasakota knygos istorija, duotas A. Smetonos laiško (idėto toliau lietuvių kalba) vertimas bei kt. Visa tai pasirašyta dr. J. Šaulio, Lietuvos pasiuntinio prie Šventojo Sosto. O ant vieno pirmųjų priešlapių yra Vatikano bibliotekininko įrašas “Rarissimo!” – retybė su šauktuku. . .

Neįvykdyta svajonė

Trečios svajonės, puoselėtos Vilniuje, nepasiekiau. Nepasiekiau Bario, pietų Italijos uosto, iš kur XVI š. pabaigoje išplaukė “Šviesiausiasis ponas, Olykos ir Nesvyžiaus kunigaikštis, Šidlovės ir Myro grafas” Radvila Našlaitėlis, vėliau parašęs “Kelią į Jeruzalę”. Išleista 1601 m. lotynų kalba ji tapo viena garsiausių XVI-XVII š. sandūros Europos “bestsellerių”. Labai norėjosi įkvėpti, pajusti Bario vėją, pūtusį į didžiojo autoriaus, lietuvių, bures. (Pastovėjau prie Radvilos Juodojo Našlaitėlio brolio, pirmojo lietuvių

kardinolo Jurgio Radvilos antkapinės plokštės Romoje, įėjusį Jėzaus vardo šventovėje.

O kaip norėjosi pabūti, pamąstyti prie italės didikės Bonos Sforcos iš Milano, tapusios Lietuvos-Lenkijos karaliene, antkapio. Žygimanto Senojo žmona, išmintinga valstybininkė, paskutinio Jogailaičio motina, gyvenimo saulėlydžio metus praleido šiame mieste, čia nunuodyta ir mirė (1557.XI.20). Jos antkapis turėtų būti su mūsų valstybės heraldikos ženklais, įrašu. Per pusę šimto metų niekas jais nesidomėjo, nepagerbė, neaplankė. . .

Baigiant

Viename iš dovanotų atspaudų apie universitetą sukakti prof. P. Rabiškauskas dalijasi mintimi: “Apie daug ką būtų galima (. . .) kalbėti. Bet, norint šį tą apčiuopiamai pateikti, reikia ribotis laiko ir temos atžvilgiu”. Turiu ribotis ir aš, ypač laiko atžvilgiu. . . Pirmiausia iš pagarbos Jums, “TŽ” skaitytojai. Todėl baigiu, kad nenusibosčiau. Baigiu dėkodama daugeliui saulėtame pusiasalyje ir čia, šiaurėje, po ilgą pastangų padėjusiems atlikti šią kelią.

Pirmiausia dėkoju Lietuvos katalikų mokslo akademijos pirmininkui kun. prof. A. Liui, SJ, iškvietusiam, paskyrusiam “senjorės Cipijauskienės fondo” stipendiją; patikėjusiems prašytoja magnificencijom – Jonui Kubiliui, Rolandui Pavilioniui; kun. prof. P. Rabiškauskui, SJ, (taip pat už straipsnių “TŽ” vertinimą); Vatikano radijuje kun. Vincentui Pupiniui – amžinojo miesto riteriui, suradusiam pastogę, sumokėjusiam už ją; mūsų valstybės pasiuntiniui K. Lozoraičiui, kurio dėmesingumą, globą jaučiau nuo pirmos iki paskutinės dienos, iki akimirkos, kai atlydėjusiam ir orausitį Jonui Malinauskui dingau išskrendančių minioje. O Parmoje – B. ir G. Mikeliniams, kurių namai iš tikrųjų tai mūsų valstybės pasiuntinybė, tik be juridinio statuso. . . Už jų rūpestingumą, dalykiškumą, jautrumą, gyvuokite visi keturi. . . Ir prelatai A. Bartkui taip pat, pasiūkusiam žodžiais: “Man apie Jus labai daug kas papasakojo”, o po penkių dienų išprašiusiam iš vilos “Lituanian” – be jokių kalbų. “Pažadėjau seselėm, kad iš mašinos neliks nė vieno žmogaus. . .”

Dėkoju už palankumą, globą ir rūstų, kiėtą egzaminavimą – kelią prie menancijos visokias gijas. Susivijusios į kamuolį, likimo dovaną, juo toliau, juo labiau jos džiugins, kels, vilios.

1992 m. rugsėjo 27–spalio 16 d. Vilnius-Roma-Parma-Florencija-Roma-Vilnius.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vytautas Kernagis, aktorius, režisierius, estradinų dainų kūrėjas ir atlikėjas, seniau pasižymėjęs kabaretu “Tarp girnų”, dabar vienas atvyko į JAV. Jo pirmąjį šios viešnagės koncertą Klivlando lietuviams Dievo Motinos parapijos salėje 1992 m. rugsėjo 12 d. surengė Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos tėvų komitetas, vadovaujamas pirm. Kęstutis Cinvinko. Vakarą dalyvavo su V. Kernagio koncertine veikla supažindino Vilija Klimaitienė. Pirmojoje koncerto dalyje skambėjo V. Kernagio su gitaros palyda atliktos lengvesnės dainelės, artimesnės mokyklos mokiniams, antrojoje dalyje – aktualesnės dainos, skirtos jų tėvams bei kitiems vyresnio amžiaus lietuviams. Jas V. Kernagis atliko su pianino palyda.

Dr. Milda Budrienė paruošė ir Čikagoje išleido “Amerikos lietuvių gydytojų vardyną” (Lithuanian-American Medical Directory), apimantį 1884-1984 m. laikotarpį. Jai talkino Lituanistikos tyrimo ir studijų centras su Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga. Gražiai išrūstą knygyną, turinčią 160 puslapių, įjungta beveik 1.200 JAV dirbusių ar dabar dirbančių lietuvių kilmės gydytojų bei odontologų. Vardynas pateikia jų gimimo, studijų baigimo vietas ir datas, pasirinktą specialybę, pažymėdamas ir praktikos vietas. Mirusiems pridėta jų mirties data. Knyga, įskaitant ir jos atsiuntimo išlaidas, kainuoja 15 JAV dolerių. Čekius reikia rašyti ir siųsti šiuo adresu: Lithuanian Research and Studies Center, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U.S.A. Tel. (312) 434-4545.

Dail. Ritos Giedrės Bulovaitės, Toronte gyvenančios lietuaitės, akriliniai dažais, gausu ir spalvotais pieštukais sukurty pavėkslių parodą “Echoes of the Lost Civilization” (“Prarastos civilizacijos aidai”) 1992 m. rugsėjo 13-26 d. d. surengė Chuck Levitan galerija Niujorke. Ji yra baigusi architektūros studijas Vilniaus dailės institute 1963 m., jas gilinusi Toronte universitete. Tad dail. R. G. Bulovaitės kūriniais būdingos architektūrinių formų simetrisinės kompozicijos su kaleidoskopiniais efektais. Senovės tautų architektūros likučiai jos mintyse tampa naujomis kompozicijomis, iš kurių ir gimė tryliką paveikslų turintis ciklas “Prarastos civilizacijos aidai”. Dail. R. G. Bulovaitė dalyvavo parodos atidaryme, bet susirgo ir atsidūrė ligoninėje. “Darbininko” pranešimu, parodos uždarymu ir kūrinių globa rūpinosi mokslo dienų bičiulė Lietuvoje Danutė Schneider.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus 1992 m. lapkričio 5 d. Čikagos lietuvių ir jų tautinių kaimynų pakvietė į jiems aktualias diskusijas “Naujoji Vidurio ir Rytų Europa”, surengtas Iliinojaus institucijų. Diskusijų vakaronė vadovavo ir jų dalyvavo su paskaitininkais supažindino Balzeco muziejaus studijinių renginių vedėjas dr. Dovydas Fainhausz. Paskaitas skaitė: “Vidurio ir Rytų Europos ateitis” – James Yuenfer, dienraščio “The Chicago Tribune” užsienio žinių skyriaus vedėjas; “Lietuvos vieta Rytų Europoje” – Wisconsin universiteto prof. Alfred E. Senn, Jr., Lietuvos istorijos žinovas, parašęs ir išleidęs knygą “Lithuania Awakening”, susietą su pastarųjų metų tautine lietuvių kova; “Lenkiškas požūris – Lenkija ir jos kaimynai” – Iliinojaus universiteto Čikagoje prof. John Kulczycki. Žurnalistas Y. Yuengeris, lankęsis ir Lietuvoje, kalbėjo apie Sovietų Sąjungos subyrėjimą, Rusijoje prasidedančią anarchiją, politinę krizę Lenkijoje, Čekoslovakijos skilimą, Sudetų vokiečius. Prof. A. E. Sennui, rašančiam knygą apie M. Gorbaciovo politikos žlugimą Lietuvoje, labiausiai rūpėjo jos įsijungimas besikeičiančiam Europos, atsikratymas Sovietų Sąjungos paliktų okupacinių kariuomenės dalinių. Lenko prof. J. Kulczycki pagrindinis dėmesys teko Lenkijos naujomis sienoms ir sutartims, neišspręstai tautinių mažumų problemai. Pasak jo, Lenkija turi 18.000 lietuvių mažumą, o Lietuva – net 200.000 lenkų mažumą. Diskusijų vakaronės dalyviai nesutiko su tokiais prof. J. Kulczyckio duomenimis. Jam buvo priminta, kad Lietuvoje yra gerokai mažiau lenkų. Esą tai liudija lenkiškų mokyklų lankymas, kuris būtų gerokai didesnis, jei lenkų mažuma turėtų 200.000 narių.

Visą mėnesį Molėtų šventovėje veikė teminė nuotraukų paroda “Molėtų krašto kryžiai”, surengta vietinių fotomenininkų brolių Černiauskų, Alvydo Balandos ir Jono Danausko.

Devintasis tarptautinis Stasio Šimkaus chorų konkursas Klaipėdoje šiemet buvo surengtas spalio 24-25 d. d. Konkursas įsijungė 13 chorų iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos. Svečio teisėmis su atskira koncertine programa dalyvavo ir Švedijos vyrų choras, Klaipėdon atvykęs iš Karlskronos miesto. Pirmąsias vietas konkurse išsikovojo: Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniosios muzikos mokyklos mišrus choras su vadovu J. Talžūnu, Vilniaus merginų choras “Liepaitės”, vadovaujamas A. Gudelytės ir A. Zupkauskaitės, ir mišrus kamerinis estų choras “Mainor” iš Talino bei jo vadovs O. Elts. Vyrų chorų grupėje pirmoji vieta nebuvo paskirta. Tarptautinį Stasio Šimkaus chorų konkursą labai sunkiose sąlygose surengė Klaipėdos chorinė draugija “Aukuras”, šio Lietuvos uosto kultūros bei muzikos centras ir Klaipėdos konservatorija.

Poeto Jono Mačiulio-Maironio šimtas trisdešimtosios gimimo metinės iškilmingai buvo paminėtos Lietuvos menininkų rūmuose Vilniuje. Minėjimas pradėtas Marcelijaus Martinaičio poetiniu žodžiu “Iki Maironio ir po Maironio”. Įspūdingas buvo prof. dr. Viktorijos Daujotytės-Pakerienės paruoštas lyrinis etiudas “Milžino paunksmėje, arba Maironis ir V. Mykolas-Putinas”. Programą praturtino improvizuotas poeto M. Martinaičio ir filologės dr. V. Daujotytės-Pakerienės pokalbis apie Maironio kūrybą. Aktoriai Rūta Staliūnaitė ir Laimonas Noreika skaitė jo eilėraščius, baladę “Juratė ir Kastytis”. Deklamacijomis įsijungė ir mokytojos L. Staniulytės vadovaujami Vilniaus septyniosios vidurinės mokyklos moksleiviai. Maironio žodžiais sukurta daina atliko Rimanto Zdanavičiaus diriguojamas Vilniaus universiteto akademinis choras, sol. Danielius Sadauskas. Maironio dviguba sukaktis – 130-tųjų gimimo ir 60-tųjų mirties metinių nebuvo užmiršta ir Krekenavoje, kur jam teko gyventi II d. karo metais. Minėjimą ten surengė Panevėžio švietimo skyrius, Krekenavos vidurinė mokykla ir parapijos klebonas kun. P. Budriūnas. Mišias Krekenavos šventovėje atnašavo Panevėžio vysk. J. Preikšas. Šventoriuje tebestovincius Maironio sodintus medžius dabar papildė jo atminimui pasodintas azūoliukas. Krekenavos kultūros namuose surengtai atminimo popietei vadovavo muziejininkė A. Ambrakaitė. Moksleiviai skaitė Maironio eilėraščius ir referatą apie Krekenavojį praleistus jo metus. Panevėžio aukštesniosios muzikos mokyklos choras padainavo Maironio žodžiais sukurty dainų. Krekenavos vidurinės mokyklos direktorius A. Graževičius skaitė referatą “Maironis – istorikas”, o Vilniaus universiteto dėstytoja A. Zentelytė kalbėjo apie dabartinę Maironio kūrybos reikšmę.

Kraštotyros draugijos būstinėje Vilniuje buvo surengta Lietuvos tautosakininko M. Slančiausko premijos laureato Jurgio Dovydaičio knygų, rašinių, tyrinėjimų ir ekspedicijų užrašų bei nuotraukų paroda. Tautosakos rinkėjas J. Dovydaičio yra gimęs 1907 m. spalio 19 d. Runkiuose, dabartiniame Marijampolės rajone, studijas Vilniaus universitete baigęs 1957 m. Nuo 1923 m. surinko 100.000 lietuvių tautosakos kūrinių, pusę jų įrašydami į magnetofono juostas. J. Dovydaičis yra parašęs knygą “Tautosakos rinkėjų darbas” (1929), “Kraštotyroje” 1966 m. aprašęs Užgavėnių papročius, žymesnius tautosakos rinkėjus. Amžiaus aštuoniasdešimtpenkmčio sulaukusio tautosakininko J. Dovydaičio darbus sudaro tautosakos rinkiniai – “Dainos” (1931), “Lietuvių liaudies pasakos su dainuojamais intarpais” (1957), “Užburta karalystė” (1957), “Senelių pasakos” (1972). Net trijų laidų lietuvių kalba susilaukė J. Dovydaičio 1955 m. Salake iš Jono Skurkos užrašyta pasaka “Saulės vaduotojas”. Ji išversta į keltiolia slavų kalbų, vokiečių, arabų ir japonų kalbas. J. Dovydaičis yra dalyvavęs beveik visose kompleksinėse tautosakos ekspedicijose, vienas apvažinėjęs visą Lietuvą.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.25%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	5.25%	nuo	9.50%
1 metų term. indėlius	5.25%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	5.25%	nuo	9.50%
3 metų term. indėlius	5.75%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	6.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
5 metų term. indėlius	6.00%	1 metų	7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.75%	2 metų	8.00%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%	3 metų	8.75%
2 metų GIC-met. palūk.	6.25%	Su keičiamu nuosimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	6.75%	1, 2 ir 3 metų	7.75%
4 metų GIC-met. palūk.	7.00%		
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.25%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.75%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.00%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%		
Taupomąją sąskaitą	3.50%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...2.00%			
Amerikos dol. kasd. pal.			
taupymo sąsk.	2.25%		

Draudame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

ŠALFASS-gos suvažiavime 1992 m. lapkričio 7 d. Klivlande pertraukos metu gerai nusiteikę vadovai. Iš kairės: MINDAUGAS LEKNICKAS – centro v-bos vicepirmininkas, VYTAUTAS JOKUBAITIS ir NARIMANTAS UDRYS – suvažiavimo pirmininkai, ONA JOKUBAITIENE – sekretorė ir AUDRIUS ŠILEIKA – ŠALFASS-gos centro v-bos pirmininkas. Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Dar ŠALFASS suvažiavimo tema

Praeitą kartą buvo rašyta nemažai apie šiaurės Amerikos lietuvių fiziinio auklėjimo ir sporto sąjungos metinį suvažiavimą Klivlande 1992 m. lapkričio 7 d. Daug dar liko apie ką pasisakyti. Šį kartą trumpai paliesiu vieną, kitą nutrupą, vertą skaitytojo dėmesio.

ŠALFASS-gos atstovas prie Amerikos lietuvių bendruomenės Pranas Gvilids, gyvenantis Niujorke, kalbėjo, kad dabartinė Amerikos lietuvių bendruomenės krašto valdyba yra sportininkams palanki. Ji suteikė \$6,250 Lietuvos olimpiniam komitetui. Piguus Pr. Gvilids pats nuvežė 1992 m. rugsėjo pradžioje į Lietuvą. Kaip jis sakė, tai nedidelė suma, tačiau atsižvelgiant, kad šiais metais krašto valdyba rūpinosi lėšų telkimu šokių šventei, tai buvo pakankama.

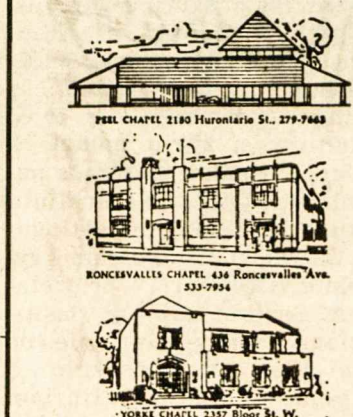
Bendruomenės valdyba ir jos pirmininkas V. Mačiūnas norėtų išvystyti glaudesnius ryšius su ŠALFASS-ga. Yra pasiūlymas, kad pagrindines žaidynes (krepšinį, tinklinį ir kt.) rengtų ŠALFASS-ga kartu su Amerikos bendruomene. Suvažiavimas aiškiai sprendimo šiuo klausimu nepadarė. Gal ir čia teks ŠALFASS-gos centro valdybai aiškintis su atstovu bendruomenėje Pr. Gvilidžiu ir pačia krašto valdyba. Pagal R. Dirvonio pasiūlymą, kad bendruomenė kartu su ŠALFASS-ga išleistų Barcelonos olimpiados vaizdajuostę, įamžinant Lietuvos dalyvavimą, būtų svarbus žingsnis suartinant bendruomenę su ŠALFASS-ga.

Pranas Gvilids teigė, kad Rimas Gaška pasiūlė būti koordinatoriumi pagalbiniai Lietuvai 1996 m. olimpiadoje. Suvažiavimas priėmė tai labai teigiamai ir centro valdyba įgaliota susisiekti su LTOK, rekomenduojant R. Gašką Lietuvos olimpinio komiteto įgaliotą atstovą Atlantos olimpiados ruošiamajame komitete. Rimas Gaška yra tinkamas žmogus toms pareigoms: buvęs sportininkas, lankęsis pokario meto visose olimpiadose, žurnalistas, iš profesijos chemijos mokslų daktaras.

Dar pora momentų iš Pr. Gvilidžio viešnagės Lietuvoje susitikimo su LTOK pirmininku A. Poviliūnu. Jo klausimas buvo, ar nereikėtų Pasaulio lietuvių sporto žaidynes pavadinti Tautinė olimpiada? Poviliūnas prašė šį klausimą iškelti ŠALFASS-gos suvažiavime ir suvažiavimo nuomonę šiuo klausimu perduoti jam.

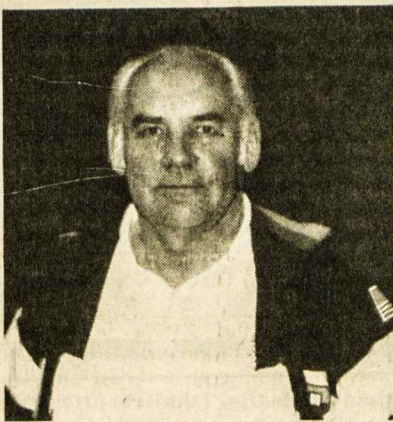
Tautinė olimpiada buvo tik viena ir ji vyko 1938 m. Lietuvoje. Kaip žinome, PLS žaidynių metu 1991 m. Lietuvoje, sporto kongrese, šis klausimas buvo svarstytas ir priimtas nutarimas Tautinės olimpiados vardą pasilikti kaip šventą relikviją, kuri būtų apie komunistų padarytą žalą, sunaikinusią visas tradicijas ir nutraukusią tęstinumą šio tautai svarbaus įvykio. Pasilikta buvo prie PLS žaidynių vardo. Šis Klivlando suvažiavimas vienbalsiai palaikė tą kongreso nutarimą.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

PRINTING
Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spuosdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines kortelės); bekalninio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams biuletenius ir programą.
Susitarus užsakymus palaimę ir pristatome. Priimanamos kainos. Lietuviams nuolaida.

ZIGMAS ŽIUPSNY, kuriam ŠALFASS-gos suvažiavime 1992 m. lapkričio 7 d. Klivlande buvo suteiktas garbės nario titulas. Nuotr. Sig. Krašausko

LTOK pageidautų, kad ir mūsų metinės žaidynes mes pakviestume jų atstovą, apmokant kelionę ir pasiūpinant išlaikymu. Suvažiavimas nepritarė šiai idėjai. Dar vienas sprendimas buvo padarytas. Suvažiavimas tvirtino Z. Žiupsnio kandidatūrą PLB valdyboje atstovauti ŠALFASS-gai.

Suvažiavimas užbaigtas Tautos himnu ir linkėjimu vėl pasimatyti sekančiame suvažiavime. Sig. K.

Ar bus revoliucija krepšinyje po poros metų?

Pastabos, kurios gali būti įdomios ir mūsų skaitytojui, paskelbtos Vilniaus "Sporte" 1992 m. rugpjūčio laidoje, perspausdinamos išsiai:

"Viena reikšmingiausių Barcelonos olimpiados įvykių – NBA žaidėjų dalyvavimas varžybose. Turnyrą, kaip žinoma, JAV krepšinio profesionalų rinktinė laimėjo gana lengvai. Kokias naujas krepšinio tendencijas išryškino šis vyrų krepšinio turnyras? – su tokiu klausimu Slovakijos "Narodna obroda" korespondentas kreipėsi į FIBA generalinio sekretoriaus techninį sekretorių L. Kotlebą:

Ne, nieko naujo išgalvoti jau negalima... Galima tik žaisti greičiau, ką profesionalai ir darė. Jie viską atliko greičiau, todėl ir buvo visa galva geresni už savo varžovus.

Ar reikia laikyti profesionalų dalyvavimą olimpiadoje pozityviu faktoriumi? Šiuo klausimu yra daug nuomonių. Vieni teigia, kad dėl to krepšinis degraduos – ateit aukso medaliai nebeapsisiekiami, nėra ko ir stengtis. Kiti, atvirkščiai, mano, kad tai prisidės prie šio sporto žaidimo vystymosi. Gera, kad profesionalai atvažiuo į Barceloną – visi galėjo iš jų pasimokyti. O stropus mokinytis laikui bėgant gali įveikti net ir gerą savo mokytoją.

Bet nemanau, kad amerikiečiai nenugalimi. Jie – irgi žmonės. Norint juos įveikti, reikia tam ruošti psichologiškai – netaikyti jų krepšinio dievams. Kol kas jų pranašumas – didelis, bet kai su jais bus žaidžiama dažniau, jėgų santykis gali keistis. Juk ir Europos komandose (pav. Kroatijos, Lietuvos, Vokietijos) yra nuostabių žaidėjų, kurie niekuo nenusileidžia amerikiečiams. Bet, deja, kol kas tik pavieniai krepšininkai, o ne rinktinės.

Žemėlapyje atsiradus naujomis valstybėms, konkurencija krepšinyje išaugo. Antra vertus – gaila, kad iširo Jugoslavija, viena iš krepšinio valstybių.

Kalbėdamas apie dabar aktualią diskusiją dėl krepšinio taisyklių, galiu pasakyti: taip, taisyklės nėra idealios, bet atitinka krepšinio vystymosi tendenciją. Kiekvienas naujas pakeitimas turi būti gerai išbandytas praktikoje. Praėjusių metų pabaigoje prie FIBA buvo sudaryta taisyklių komisija, jos uždavinys – suderinti visas taisykles (turim omenyje – mėgėjų ir profesionalų). Tai, atrodo, pavyks padaryti ne anksčiau kaip po poros metų. Bet šie taisyklių pakeitimai, mano nuomone, nepadarys revoliucijos krepšinyje".

Lengvoji atletika

1992 m. baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės vyko rugsėjo 26-27 d.d. Cuyahoga Community College, Parma, Ohio. Jas pravedė Klivlando LSK "Žaibas". Varžybose dalyvavo 63 lietuviai, 4 latviai ir 1 estė, iš viso 68 lengvaatlečiai. Klivlando "Žaibui" atstovavo 46 ir Toronto "Aušrai" 17 dalyvių. Žemesnėse prieauglio klasėse kai kurios pasekmės buvo gana geros. Varžybose buvo pagerinta 12 baltiečių ir 12 lietuvių pirmenybių rekordų. Toronto "Aušros" sportininkai, pirmenybėse siekė laimėjimų buvo: atvirosje vyrų klasėje, 10,000 m. – A. Malinauskas, 1:04:25 val. (Master 2A-50-54 m.); atvirosje moterų klasėje, 10,000 m. – R. Malinauskaitė, 57:59.6 min.; jaunių K klasėje, A. Ignatavičius laimėjo 5 pirmąsias vietas: 100 m. – 14.4 sek., 200 m. – 30.6 sek., 400 m. – 1:14.1 min., 800 m. – 3:17.1 min ir šuolį į tolį – 4.60 m.; trišuolyje – P. Leknickas 8.99 m. ir rutulys (4 kg), 8:56 m.; disko metime (1 kg) T. Skrinckas pasiekė 22.70 m.; jaunių D klasėje, trišuolis – L. Giniotis, 8.92 m.; mergaičių D klasėje, 800 m. I. Kongats, 3:14.4 min. Rutulys (6 lb.), O. Smalenskaitė 7.37 m. ir diskas (1 kg), 15.68 m.; mergaičių E klasėje (1982-83 gim.), J. Petruskaitė šuolyje į tolį pasiekė 2.63 m., o beisbolo sviedinuką nusviedė 34.67 m.

Atėitinių žinios

Bendros Kūčios įvyks gruodžio 20 d., sekmadienį, 5 v.p.p. Priskėlimo parapijos didžiojoje salėje. Sendraugiai, jaunimas, tėveliai ir svečiai kviečiami šioje iškilmingoje ir jaukioje šventėje dalyvauti. Retėjant ir sendraugių, ir atėitinių kūčių jaunimo gretoms bendra Kūčių vakarienė beliko vienintelė proga visiems drauge susirinkus pabendrauti, pajusti, kad dar esame.

Studentų kuopai ir šiais metais vadovauja Leonas Ehlers. Praeitą pavasarį buvo suorganizuota iškyla į Algonquin parką. Joje dalyvavo ir kun. A. Saulaitis, SJ, ir gamtos prieglobstje su studentais diskutavo jiems rūpimais klausimais. Studentų susirinkime, kuris įvyko lapkričio 29 d. atėitinių kambaryje, profesorė iš Sv. Mykolo kolegijos kalbėjo apie katalikybės reikšmę ir aprašė kas su spuncijoje nudvasintoje aplinkoje.

Jaunučiams vadovauja Ramūnė Jonaitienė ir Rūta Rypgienė. O.G.

Skautų veikla

• LSS skautybės fondas, įsteigtas 1975 m. ir pradėtas su \$10,000 pirmos įnašu, 1990 m., kaip paskutinįmetį žiniaraštyje skelbiama, pasiekė \$184,447 kapitalą. Daugiausia išleidiama skautiška spaudai, vadovų lavinimui, rajonų, vietovių ir Lietuvos skautų paramai. Pagal pateiktą fondo metinę apyskaitą, iš viso išleista \$121,498. Žiniaraštyje paskelbtų auktojų sąrašai, sukaitytiniai sveikinimai ir gaunamų reikmenų kainoraščiai. Fondui vadovauja v.s. Č. Kiliulis, pav. fil. dr. J. Gimbutas. Atstovas Toronto v.s. V. Skrinckas, 116 Wincott Dr., Weston, Ont. M9R 2P6, tel. (416) 249-4591. S.

• "Romuvos" 30-mečio stovykloje 1992 m. rugpjūčio 1-15 d.d., virtuvėje dirbdamos kelios jaunos mamytės, suartėjo su skautėmis ir pačios pareiškė norą jungtis į jų eiles. Vyr. skaučių "Birutės" drėves draugininkė v.s.k. v.s.l. K. Dambartaitė-Janowicz praneša, kad kandidatėmis užsirašė: D. Gudelytė, Ž. Ignatavičienė, L. Kaminskienė, J. Ruslienė, V. Tirilienė ir R. Yčienė. Sveikiname naujas seses.

• J.ps. Audrius Stundžia, bebrinkų vadas, Toronto un-tė šią vasarą gavęs fizikos mokslų daktaro laipsnį dėl kitų svarbių įsipareigojimų, iš skautiškos veiklos laikinai pasitraukė. Naujo vado pareigas sutiko eiti j. budys dr. E. Birgias, tel. 239-8086.

• Netekusiems motutės Magdalenos Zenkevičienės, "Rambyno" ir "Satrijos" tuntai reikiška gilią užuojautą: Silvijai Saplienei, Lilijai Pacevičienei ir Juozui Zenkevičiui.

• Skautiškos Kūčios – šį sekmadienį, gruodžio 6 d., 4 v.p.p. Priskėlimo parapijos salėje. Kviečiami tėveliai ir rėmėjai. M.

Paremkite "Tėviškos žiburiai" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentinių palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai.

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

MOKA:

5.25% už 90 dienų term. indėlius
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.75% už 3 m. term. indėlius
6.00% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius
5.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
6.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.50% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.25% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo	9.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.75%
2 metų	8.00%
3 metų	8.75%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	7.75%
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir 762-7775
2239 Bloor Street West. Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

Cavalier CLEANERS

Kur kokybė pirmoje vietoje!

- Sausas valymas (dry cleaning)
- drabužiai
- užuolaidos
- odos
- kilimai
- Skalbiame ir lankstome pagal svorį
- Darbas kokybiškas ir garantuotas
- Žemiausios kainos

384 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park)

Tel. 534-3380

PARCEL SERVICE
614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntiniams pristatant į namus.
- Mes palaimę siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininį reikmenį siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntis neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas iėktuvu.

Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, Jr., tel. 847-0881
Mūsų atstovai Fort Erie: Donald V. French ar Danguolė 921 Concession Rd., Fort Erie, Ont. L2A 6B7, tel. (416) 871-1799

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West,
Suite 608, Mississauga
Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866
namų 766-5857
Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$35.00,
rėmėjo – \$40.00, garbės – \$50.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam
naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asme-
nų adresus.

ADMINISTRACIJA

Naujų Metų Sveikimas

- Šilta vakarienė su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Baras
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto skambinant tel. 532-3311

(EJIMAS: suaugusiems \$40.00

Bilietai parduodami LN raštiniėje ir sekmadienių popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIAME RENGINYJE NUOŠIRDŽIAI Kviečia — LIETUVIŲ NAMAI

Gruodžio 31,
ketvirtadienį,
7 val. vakaro,
Karaliaus Mindaugo ir
Karalienės Mortos
menėse

TORONTO

Vietoj kalėdinių sveikinimų at-
rukais įsirašė į bendrą sveikinimą
ir paukojo "Tėviškės žiburiams":
\$100 – Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruit-
land, Ont.; \$70 – Marija Gečienė; \$65
– Loreta ir Vincas Rutkauskai, Kes-
wick, Ont.; \$50 – A. A. Pilipavičiai,
Hamilton, Ont.; \$45 – Olga ir Mykolas
Krivickai, Oakville, Ont.; \$40 – Vla-
das ir Alina Ramanauskai, Jonas ir
Zita Didžbaliai, Stasė, Antanas Zim-
nickai ir sūnus; \$35 – Birutė ir Jonas
Aukštaičiai.

\$30 – Marija ir Jonas Gimžauskai,
Hamilton, Ont.; Ona Savickienė,
Hamilton, Ont.; Zosė Martinaitienė
ir Juozas Zadeikis, Joana ir Juozas
Rovai, Stasys Dabkus, Alfonsas Mar-
cis ir dukra Milda, Marija ir Simas
Gudaiciūnai, Helen ir Kęstutis Nor-
kai, Hamilton, Ont.; Birutė, Bronius
Tamošiūnai, Marija, Antanas Pus-
dešiai, Hamilton, Ont.; Algis ir Pa-
jauta Kaziliai, Colgan, Ont.; Vincas,
Irena Ignaičiai, Vanda Jasineviči-
nė, Algimantas Jasinevičius.

\$25 – Aldona ir Aleksas Valadkos,
Petronėlė ir Jonas Vegeliai, Oak-
ville, Ont.; Elzbieta Kazickienė,
Hamilton, Ont.; Ona Jakimavičienė,
Steponas ir Irena Varankos, Stasė
ir Vincas Radzevičiai, O. J. Kirvai-
čiai, B. Perkauskienė, Hamilton,
Ont.; Onutė ir Leonas Radzevičiai,
Oakville, Ont.; Marija ir Pranas Ši-
liai, Hamilton, Ont.; Teresė Enskai-
tieienė, Hamilton, Ont.; Aldona ir Jo-
nas Kutkos, Welland, Ont.; Izabelė
Kandrotienė, Stasė ir Mečys Bušins-
kai, A. ir M. Bumbuliai, Marija, Juo-
zas Zazeckai, Cambridge, Ont.; Al-
bertas ir Dora Jakūnai, Hamilton,
Ont.; Ona Biveinienė, Cambridge,
Ont.; V. J. Plečkaičiai, O. L. Rimkai.

\$20 – Juozas, Janina Šarūnai, St.
Petersburg, FL, Eleonora ir Leonas
Rudaiciūnai, Irena ir Povilas Girmiai,
Hamilton, Ont.; Birutė Antanaitie-
nė, Hamilton, Ont.; Marija ir Juozas
Vaseriai, Juozas Prišas, Viktoras
Skukauskas ir dukterė Danutė, J. M.
Astrauskai, Stasė ir Mikas Petruliai,
Valė ir Vincas Baliūnai ir šeima,
Stefanija ir Antanas Petraičiai,
Liuda ir Jurgis Stungevičiai, Ham-
ilton, Ont.; E. K. Gudinskai, Hamil-
ton, Ont.; A. M. Radžiūnai, P. Vitas,
Burlington, Ont.; M. Borusienė ir
vaikai, Hamilton, Ont.; Bronius, Ge-
novaitė Grajauskai, Hamilton, Ont.,

Birštonų šeima, Stayner, Ont., O.
Dementavičienė, Stasė ir Aleksan-
dras Kalūzas, Monika Povilaitienė, D.
Br. Staškevičiai ir P. Jucevičienė,
Verdun, P.Q., B. Trukanavičius,
Konstancija ir Jonas Rugiai, Juo-
zas Staškevičius, Valė Kecorienė,
A. V. V. Augėnai, Bronė Žiobienė,
Elena, Povilas Lukavičiai ir šeima,
Hamilton, Ont.; Audronė ir Antanas
Kazanavičiai.

\$15 – Aldona ir Jonas Ranoniai,
Grazina, Petras ir Antanas Staus-
kai, Jonas, Stasė Naruševičiai, Carig-
nan, P.Q., Jonas, Elena Dalmotai, St.
Leonard, P.Q., Juozas, Sofija Skučai,
Montreal, P.Q., Liucija ir Kostas Meš-
kauskai, Hamilton, Ont.; Birutė ir Zi-
gas Romeikos, Aldona, Juozas ir An-
tanis Petrauskai, Mečys ir Klara
Andruškevičiai, Anelė Puterienė, V.
O. Marcinkevičiai, Liudas ir Genutė
Vyšniauskai, Genovaitė ir Antanas
Sprainaičiai, Adelė Dobienė, Mėta
ir Edis Kazakevičiai.

\$10 – Andrius ir Kristina Gapu-
čiai, Hudson, P.Q., L. ir A. Andriuliai,
Janina Černiauskienė, Izabelė Am-
brasienė, Montreal, P.Q., E. S. Kuz-
mickas, I. A. Zalagėnai, Petras, Iza-
belė Baronai, M. ir J. Naruševičiai
su šeima, London, Ont.; Adelė ir Va-
cys Karauskai, Jonas Bartnikas, Jad-
vyga Barzdaitienė, Marija ir Antanas
Eljošaičiai; \$5 – Ieva ir Juozas Milkin-
tai, E. Dubininkas.

Prašo pagalbos

T. Talaikis, norintis įsteigti ra-
joninius kompiuterių namus, kurie
užsiimtų įvairia leidyba, prašo pa-
galbos. Rašyti šiuo adresu: Suba-
čiaus 8-13, Vilnius, Lithuania.

Paieškojimai

Ieškau savo pusėsėrių Silvi-
jos ir Kristinos, Stanislovo Lileikio
dukry, sulaukusių apie 60 metų
amžiaus. Jas ar žinančius apie jas
pranešti šiuo adresu: Kazimieras
Lileikis, Vaisių kaimas, Vaisių
paštas, 5438 Šiaulių raj., Lithuania.

Petras Sulcas ieško savo tėvo
Andriaus Sulco. Į Kanadą išvažiavo
apie 1928 metus. Žinančius apie
jį pranešti šiuo adresu: Petras
Sulcas, Mizarų g-vė 2, 4690 Drus-
kininkai, Lithuania.

Šypsenos

Trys katilai

Liucipierius vedžioja Chruš-
čiova pro pragarą. Eina abu
pro didelį katilą. Prie katilo
du sargybiniai ir pečkūrys.
Chruščiovas klausia:
— Kas tame katile ir kodėl
sargybiniai su pečkūriu?
— Šitame katile — žydai.
Sargybiniai stovi todėl, kad
kai vienas žydas iš katilo lipa,
tai ir kiti paskui jį išlipa.
Tad reikia sargybinių, kad ne-
išliptų. O pečkūrys pakursto
ugnį.

Eina toliau. Vėl prieina kati-
lą. Chruščiovas klausia, ko-
dėl nėra sargybinių, o tik peč-
kūrys. Liucipierius aiškina:
— Šitame katile yra lietu-
viai. Kai vienas lipa, jį kiti
atgal traukia. Todėl sargybi-
nių nereikia.

Eina dar toliau. Prieina kati-
lą, prie kurio nei sargybinių,
nei pečkūrio nėra. Liucipie-
rius aiškina:
— Šitame katile yra rusai.

Jiems nereikia nei sargybinių,
nei pečkūrio, nes, kai reikia,
jie išlipa, pasikuria ugnį ir
vėl atgal į katilą sulipa.

• Ar jau parėmė Kanados lietu-
vių kultūros muziejų?

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonas:
Bloor ir Janė gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

\$500.00

Remkite svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paausios \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba
Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kuriuo laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

"TORVIL" LTD.

SPECIALI KALĖDŲ PASIŪLA

Geriausias, greičiausias
ir labiausiai prieinamas
siuntinių patar-
navimas į
LIETUVĄ

Pasiūlymas
ribotam
laikui!

PATRAUKLIOS KAINOS UŽ

SIUNTINIUS LAIVU –
\$0.43 už sv. – (\$0.95 už kg)

SIUNTINIUS LĖKTUVU –
\$2.04 už sv. – (\$4.50 už kg)

Plius \$10 pristatymas į namus

Dabar galima gauti skubaus
ir nepaprasto pristatymo
naujus siuntų (paketų)
komplektus

Dabar jūs galėsite užsisa-
kyti keliones per "TORVIL"
į savo tėvynę ir aplink
pasaulį!!! Dėl smulkesnės
informacijos skambinkite
tel. (416) 766-4291

MŪSŲ ĮSTAIGOS

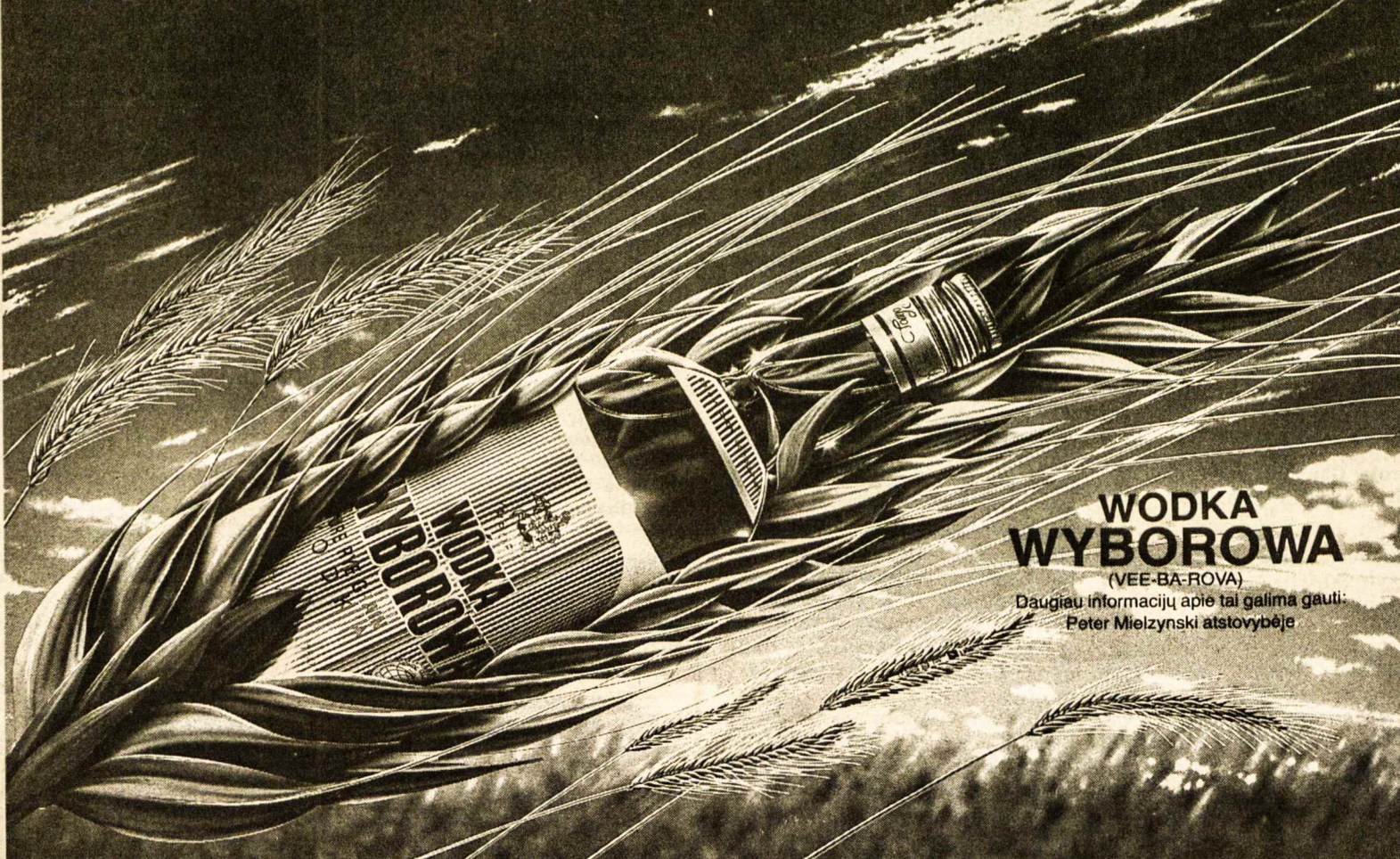
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ont. M5W 5P1
Tel.: (416) 798-3320

404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont. M6R 2M9
Tel.: (416) 534-3860

12 Jane St.,
Toronto, Ont. M6S 3Y2
Tel.: (416) 766-4291

VARTOKIME JAVŲ GAMINIUS

Atskleiskime grynos premijuotos rugių degtinės "Wyborowa"
įvairius skirtingumus. Juk tai švelnus, gaivus ir nuostabus
skonis, vyraujantis ir tik toks vienas. Arba –
tai skanumynas, išimtas iš šaldytuvo ledainės.
Taigi – padaryk posūkį – vartok javų gaminius.

WODKA
WYBOROWA
(VEE-BA-ROVA)
Daugiau informacijų apie tai galima gauti:
Peter Mielzynski atstovybėje

TORONTO

Anapilio žinios

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrus gruodžio 6, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių švęs savo metinę šventę Anapilio parodų salėje. Programoje — KLM centro valdybos pirm. A. Sungailienės sveikinimas, muz. N. Benotienės vadovaujamo parapijos vaikų choro pasirodymas, pietūs ir loterija.

— Lapkričio 21, šeštadienį, pakrikštyta Terrence ir Ginos (Zukauskaitės) O'Flanagan dukrelė Jennifer, Erin, Andrija.

— Lapkričio 25, trečiadienį, palaidota a.a. Magdalena Zenkevičienė, 90 m. amžiaus.

— Pirmajai Komunijai pasirošio pamokos vyksta kiekvieną sekmadienį po 9.30 v.r. Mišių. Pamokas veda ses. Loreta.

— Gerojo Ganytojo misijos komiteto posėdyje į komitetą kooptuoti šie asmenys: J. Lenkaitis, J. Vaškevičius ir A. Dūda.

— Kalėdų eglutę gruodžio 20, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, rengia mūsų parapijos jaunų šeimų sekcija, vad. V. Valiulio. Dovanėlės bei užkandžius imama nuo kiekvieno vaikučio iki 10 m. amžiaus po \$8, o suaugusiems už užkandžius bus imama prie įėjimo po \$3. Vaikučių registracija vyksta sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 6 d.

— Bilietai į Anapilyje ruošiamas Kūčias ir Naujuosius metus platinami parapijos salėje po pamaldų.

— Gruodžio 13, sekmadienį, tarp 12 ir 3 v.p.p. naujoje Anapilio parodų salėje bus demonstruojamas kalėdinių gėlių puokščių paruošimas. Susidomėję prašomi registruotis pas Ritą Jonaitę-Gast, tel. 274-0059 iki gruodžio 5 d.

— Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sudėti nauji grindų įtvirtinimai ir naujos grindys. Nuširdžiai dėkojame apylankės savanoriams už toki puikų darbą.

— Mišios gruodžio 6, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Ireną Pranevičienę ir Karolį Rusiną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Malviną Lazdauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Sekančios pamaldos bus laikomos šventovėje gruodžio 6 d., 9.30 v.p. po pamaldų, kun. P. Diliui pirmininkaujant, Lietuvių namuose 11 v.r. įvyks bendras pasikalbėjimas, apie Kalėdų reikšmę mūsų kartos krikščionims. Kviečiami parapijiečiai ir jų draugai dalyvauti. Įėjimas laisvas.

— Parapijos tarybos posėdis — gruodžio 9, trečiadienį, 7.30 v.p. parapijos salėje.

— Choro repetitijos — pirmadieniais 7.30 v.p. parapijos salėje.

— Gruodžio mėnesio biuletenis bus dalinamas šventovėje lapkričio 29 ir gruodžio 6 d.d.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 235 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: dr. V. I. Paviloniai iš Montrealo, B. B. Žutautai iš Red Deer, Alta.; R. A. Batten iš Bradford, Ont.; R. D. ir A. Veitai iš Bostono, JAV; L. Turūtaitė iš Kauno; A. Turūta iš Kačerginės; T. M. Mickai iš Vašingtono, JAV; M. Abarius iš Detroito, Michigan, JAV. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Rimas Juodis.

— Ligonijų lankytojų pasitarimas — gruodžio 2, trečiadienį, 6 v.p.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 3, ketvirtadienį, 7.30 v.p.

— Bilietai į Naujų metų sutikimą gaunami sekmadienio popietėje ir LN rastinėje. Stalus galima rezervuoti skambinant LN administratori Danutei Sysak-Simonaitytei tel. 532-3311. Plačiau žiūrėkite "TŽ" skelbime.

— Svetainės "Lokys" atnaujinimo darbai eina į priekį: nupirkti nauji stalai ir kedės. Kviečiame apsilankyti ir susipažinti su nauja aplinka.

— Gruodžio 6, sekmadienį, 3 v.p.p. kviečiame atsilankyti į V. Kernagio dainų ir muzikos vakarą "Ir mažiems, ir dideliems", ta pačia proga aplankyti Roberto Jonavičiaus paveikslų parodą. Paroda atidaryta nuo 11 v.r. Gera proga įsigyti gražių paveikslų.

— Ryšium su įvykstančiu kalėdinių giesmių koncertu, LN moterų būrio kalėdinę popietę atkeliamas sekmadienio į šeštadienį, gruodžio 12, 4 v.p.p.

— Atitaisyimas. "TŽ" 48 nr. straipsnyje "Dvieji dailininkai parodoje" 33 eilutėje nuo apačios turi būti "Platus motyvu diapazonas..." Už klaidą atsiprašome.

REIKALINGAS vieno kambario butas su visais patogumais Toronto Lietuvių namų rajone. Skambinti tel. 534-4057.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantis penktadienis mėnesio pirmasis Šv. Valanda su palaiminimu Švenčiausiuoju 7 v.v., Mišios 7.30 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Kas norėtų, kad kunigas atvažiuotų pirmą mėnesio penktadieniais, prašoma skambinti kun. Eugenijui Jurguičiui, OFM, tel. 533-0621.

— Pirmą mėnesio šeštadienį 10.30 v.v. Gvojojo Rožinio draugijos nariai renkasi Rožinio kalbėjimui 10.30 v.v., o Mišios 11 v.r. kun. Pijus Šarnickas, OFM, draugijos dviasio vadas, laiko Mišias ir sako pamokslus. Mišios pensininkų namuose 5 v.p.p.

— Trečtininkų mėnesinis susirinkimas ir Mišios vyks šį ketvirtadienį, gruodžio 3. Mišios šventovėje 10 v.r., susirinkimas po Mišių naujamie kambarijai, kuris yra už zakristijos.

— Pakrikštytas Saulius Andrius, Ritos (Vingelytės) ir Lino Grybų sūnus.

— Uždaros rekolekcijos moterims, kurias praves kun. Antanas Saulaitis, SJ, vyks gruodžio 4-6 d.d. Augustinijonų vienuolyne King City, Ont. Rekolekcijas organizuoja KLM moterų dr-jos mūsų parapijos skyrus. Registruotis pas skyrus valdybos narę I. Pankrienę tel. 277-8682 ar parapijos rastinėje.

— Pirmajai Komunijai pasirošio pamokos vyksta klebonijos patalpose tuoj po 10.15 v. Mišių. Prašoma tėvelius pristatyti vaikučius mokytojoms, kad galėtų laiku pradėti pamokas. Vaikučius moko ses. Terešė savo padėjėjom.

— Prisikėlimo par. jaunų šeimų sekcija lapkričio 22 d. suorganizavo specialias Mišias vaikams. Pastarieji atliko Mišių skaitymus, gražiai pristatė maistą, suaukotą vargšams, altorių papuošė savo paveikslais. Po Mišių dail. S. Šileikienė ir E. Valiūnas, "Original Serigraphics" firmos savininkai, išspausdino vaikų pieštus kalėdinius atvirukus. Nuširdus ačiū Snaigei ir kitoms už paaukotą darbą. Kviečiame visus į sekančias šeimų Mišias. 1993 m. sausio 10, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo šventovėje. Informacijai teirautis pas I. Paškauskienę tel. 604-4261.

— Mišios gruodžio 6, sekmadienį, 8.30 v.r. už Eleną Spilchak, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Mickevičių, 10.15 v.r. — už Dervinių šeimos mirusiųs, už a.a. Alfonsą Janušką, 11.30 v.r. — už parapiją.

Kviečiame!

Baigiasi 1992 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina — tik \$35.00, oro paštu — \$110.00. Naujiems skaitytojams, užsisakantiems "TŽ" pirmą kartą — tik \$30.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savaitraščiu siunčiame nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovana giminiams, bičiuliams įvairiuose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ".

Administracija

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 15 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

A.a. Vlodo Žilinsko atminimui Vanda Bagdonavičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A.a. Barboros Latauskienės atminimui, užjausdami dukras — Gražina, Genutė, Danutė, Nijolę, brolius, seseris bei jų šeimas, S. Ragauskienė, A. A. Lipskiai, P. L. Ragai, I. J. Rasiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Magdalenos Zenkevičienės atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$40 — Jonas ir Zita Didžbaliai; \$25 — Viktorija ir Viktoras Staškūnai; \$20 — Pijus ir Alėšė Grigai, Alina ir Terry Palis; Joana Valiukienė, J. I. Nacevičiai, M. J. Zubrickai, E. Čepienė — \$75.

A.a. Adolfo Vilko atminimui, užjausdami žmoną Bronę, gimines ir draugus, M. Jakubauskienė, J. A. Venslovaiciai "Tėviškės žiburiams" aukojo po \$20.

KALĖDINIŲ ATVIRUKŲ didelės pasirinkimas ANAPILIO KNYGYNE.

1992 m. gruodžio 6, sekmadienį, 3 val. po pietų, Toronto Lietuvių namuose

aktorius-dainininkas-muzikantas

VYTAUTAS KERNAGIS

kalba, groja ir dainuoja.

Programa — IR MAŽIEMS, IR DIDELIEMS! Patiks ir vaikams, ir tėveliams, ir seneliams. Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Įėjimas — \$6.

Rengia LN kultūros komisija

VYTAUTAS KERNAGIS

Kviečiame visus į

"IN DULCI JUBILO"

Advento susikauptimo ir šv. Kalėdų giesmių

KONCERTĄ

gruodžio 13, sekmadienį, 4 valandą po pietų, St. Anne's šventovėje, 270 Gladstone Avenue (skersai nuo Neilson'o įmonės tarp College St. ir Dundas St. W.)

Koncertą atliks:

"VOLUNGĖ" — Toronto lietuvių choras; "SUTARINĖ" — Toronto dainos vienetas; solistai — Anita Puodžiūnienė, Margaret Holton ir Jonas Vaškas; smuikininkai — Rūta Melkienė ir Alg. Stulgys.

Rengia "VOLUNGĖ" ir jos vadovai Dalia Skirskaitė-Viskontienė bei Jonas Govėdas

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, ketvirtadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: meninė dalis Kūčių nuotakai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelių mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Gurklienės.

Kainos: suaugusiems — \$17, pensininkams — \$15, vaikams nuo 10 iki 15 metų — \$10, nuo 7 iki 10 metų — \$6, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai.

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių — J. Gurklenei tel. 278-4674. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — Anapilio parapija

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su specialiai pakviestu orkestru iš Lietuvos gruodžio 31, kevirtadienį, nuo 7 valandos vakaro

* Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.

* Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.

* Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 231-8832. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Dr. Petras Lukoševičius, PLB būstinės vedėjas Vilniuje, buvo pagerbtas Žemės ūkio akademijos garbės daktaratu 1992 m. lapkričio 27 d. Š. m. gruodžio pradžioje jis grįžta į Torontą. Plačiau — kitame "TŽ" nr.

Audra Kubiliūtė iš Čikagos, svečiuodamasi pas tetą Moniką Povilaitienę, aplankė ir "Tėviškės žiburius". Jauna autorė yra parašiusi vaikams knygą "Nepaprasti įvykiai 18-jegatvėje". Nauja jos knyga vaikams žada pasirodyti kitų metų pradžioje.

"Vaiko tėviškės namams" auksko: \$45 — A. Laurinaitis (a.a. Magdalenos Zenkevičienės atminimui).

Adomo Jakšto spaustuvei auksko: \$1,000 — Anapilio knygnas; \$1,300 — Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės XII mirties metinių proga).

Šv. Kazimiero Lietuvių kolegijai auksko: \$100 — V. Pilkauskas.

Gerojo Ganytojo koplyčios reminto vajui auksko: \$20 — S. Vinčius.

Kanados lietuvių muziejiaus archyvo valdyba dėkoja E. Narbutienei už \$40 ir K. Milerui už \$300 auką.

Kanados lietuvių muziejiaus Anapilyje lankymo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v. Šiuo metu muziejyje vyksta nauja paroda: "Lietuvos kariai ir policija". Visi kviečiami parodą aplankyti.

"Canada-Scandinavia Enterprises" bendrovės Toronte prezidentas G. Heinonen yra įsteigęs įmonę UAB Vilniuje. Toronte lankysis tryš šios įmonės atstovai: J. Ašmanas, E. Rudinskas, ir St. Drakšas. Jų ir G. Heinonen'o susitikimas su lietuvišiais numatytas antradienį, gruodžio 8, Lietuvių namuose. Dėl laiko ir daugiau informacijų skambinti Džeijai Klibingaitienei tel. 221-9648. Inf.

"The Toronto Star" dienraštis 1992. XI. 23 išspausdino vedamąjį "Lithuania changes course", kuriame aptaria Lietuvos seimo rinkimus, kuriuos laimėjo ekskomunistai. Lietuviai esą džiaugėsi nepriklausomybės vaisiais, bet negalėjo pakelti ekonominės izolacijos sanryšos pasaulyje. Bet esą tai nereiškia komunizmo atgimimo; greičiau tai liudija nacionalizmo ribotumą ir kapitalizmo duobėtumą, į kurį turėtų atkreipti dėmesį pasaulis.

Serią straipsnių apie dabartinę būklę Lietuvoje spausdina dienraštis "The Toronto Star". Pirmasis straipsnis "Lietuvos komunistų atgimimas" išspausdintas 1992. XI. 29 laidoje. Korespondentė Olivia Ward rašo reportažus iš Vilniaus. Pirmajame straipsnyje, iliustruotame seimo pirmininko A. Brazausko atvaizdu, korespondentė cituoja įvairių žmonių nuomones, jų tarpe ir buvusios torontietės Mirgos Šaltmiraitės-Dvarionienės. Autorė ryškina mintį, kad lietuvių patriotizmas, nugalėjęs daug kliūčių, iškovojo ne-

priklausomybę, bet, susidūręs su kasdienybės vargais, ima atvesti. Reportažą autorė baigia Aldonos Budrienės pareiškimu: "Mes buvome pasiruošę mirti badu, jei reikia, kad išsilaikytų vyriausybė, kuria pasitikėjome. Dabar nežinia kas atsitiks su mūsų šalimi. Ką mes iškentėjome iki šiol, sunku patikėti. Žmonės pavargę".

Ontario transporto ministerijos pranešimu, pradedant 1993 m. sausio 20 d., automobilių vairuotojų leidimai bus išduodami kas penkeri metai, pakeičiant buvusį trejų metų laikotarpį. Šis pakeitimas pirmiausia palies tuos vairuotojus, kurių leidimai baigiasi 1993 m. sausio 20 d. ar po tos datos. Leidimų gavimo ar atnaujinimų procedūra palieka ta pati. Taipgi nekeičiamas ir mokeskis — \$10 metams.

PARDUODAMAS prie Square-One, Mississaugoje, 2 miegamųjų su vienu voniom butas, 22 aukšte, 5 butinės reikmenys (appliances). Galima pirkti su nuomininkais ar be nuomininkų. Gera kaina. Skambinti tel. 239-4445.

Dar ne vėlu!

Apšildykite savo gimines

ir draugus LIETUVOJE!

Šildymo aparatas

"SUNBEAM" \$145

su išsiuntimu ir pristatymu į namus. Skambinti Gintarui

Amber Globus

tel. 604-9750

MONTREAL

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, rengtas LKVS "Ramovės" Montrealio skyriaus, įvyko lapkričio 22 d. Aušros Vartų parapijoje. Mišias 11 v.r. atnašavo ir šiai progai pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Aranauskas. Pamaldose šaliai dalyvavo organizuotai su vėliavomis ir padėjo vainiką prie paminklinės lentos. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Minėjimas 12 val. tęsėsi salėje vėliavų įnešimu ir susikauptimo minute. Poetas dr. Henrikas Nagys ilgesnėje jautrioje kalboje prisiminė kariuomenės reikšmę istorijos tekme ir ilgiau apsisoto prie Seimo rinkimų duomenų Lietuvoje. Jis kritikavo Lietuvos rinkėjų keistą apsisprendimą ir per mažą išeivijos lietuvių dalyvavimą šiuose rinkimuose.

Meninėje dalyje puikiai pasirodė Montrealio vyrų oktetas, vad. A. Stankevičius, ir Moterų dainos vienetas. Jie padainavo po tris skambias dainas atskirai ir vieną — bendrai. Visiems pianinu akompanavo A. Stankevičius. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Jį pravedė Juozas Šiaučius. To to visi vaišinosi užkandžiais ir kava.

Montrealio akademinis sambūris lapkričio 20 d. buvo susirinkęs

spręsti anksčiau iškeltą klausimą — ar Vinco Krėvės premiją skirti tik išeivijos rašytojų literatūros kūriniams, ar įjungti ir Lietuvos rašytojams. Ši premija anksčiau buvo skiriama kas antri metai geriausiems per paskutinius dvejus metus parašytiems ir niekieno dar nepremijuotiems kūriniams. Dabar jau keletą metų ta premija nebuvo paskirta. Susirinkimas sudarė komisiją, kuri turi pasiūlyti atitinkamą sambūrio statuto pakeitimą.

Seselė Paulė yra pasirošiusi parengti vaikučius 1993 metų pirmajai Komunijai. Ji prašo tėvus juos dabar jau registruoti tel. 766-9397. B.S.

Kredito kooperatyvas "Litas" praneša, kad jo skyrius 1475 de Seve gatvėje gruodžio 24 ir gruodžio 31 (ketvirtadieniais) bus atidarytas 9.00 v.r. — 3 v.p.p.; kitas skyrius 3907 Rosemont Blvd. tomis pačiomis dienomis atidarytas 10 v.r. — 2 v.p.p. Gruodžio 25 ir gruodžio 28 (penktadienį ir pirmadienį), o taip pat 1993 m. sausio 1 ir sausio 4 (penktadienį ir pirmadienį) abu skyriai bus uždaryti.

"Lito" nariai dviejuose kooperatyvo skyriuose prašomi atsiimti 1993 m. kalendorius. Neatsimti kalendoriai bus išsiųsti paštu gruodžio 18 d.

Valdyba

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo — special.	2.75%
Certifikatus 2 m.	7.00%	Taupymo — su gyv. dr.	2.00%
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienines	3.25%
1 metų	6.00%	Einamos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	6.50%
120 d. - 179 d.	5.75%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	5.50%	RRIF — RRSP — taup.	2.50%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8.50%, asmenines — nuo 9.50%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

AIR CARGO

TIK 4⁹⁵ už kg

PRISTATOME PER 2-3 SAVAITES
I VISAS VIETOVES
PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ JEI PAGEIDAUJAMA

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimum yra 2kg, arba \$10.00